

20.10.1988

Konuems

Eskiiden eğeden olen gürüş: "Marksizm bütün sorunlara yanıt getiriyor. Marksistler gururunun temsilcisidir." Konumuzı sehirleyen bir gürüş. Gerçekler bini doğrulandı.

Sosyализm kasa sene içinde kapitalizmin yerini eleştirdi. Oysa kapitalizm kendini yeni koşullara uyduruyor ve gelişiyor. Marksizm hazır reçete vermiyor, analizin yarattmasını veriyor. Sonuç durumun sonut analizi gerçekli.

Marksizme yeni yaklaşımı gerektiren üç etken var.

1) SSCB'de ve sosyalizm dünyesindeki "perestroika" etrcileri bize yeni sorular soruyor:

a) "Sosyalizm nadr? sorusunu bize yeniden soruyor. Perestroika'nın teori ve prensibi Üzerine yeni dersler hazırlıyor. Klasiklerin sosyalizm Üzerine görüşleri:

Enyes (anti-Dühring'de): İktidar ereticiliğinin Üretim ercileri Üzerinde Toplumsal mülkiyet gerçekleştirmek Lenin'de bu görüş benimsedi.

Yeni: İlk aşamada: Devlet Sosyalizmi

sonra: Devletsiz toplum, "birleşmiş üreticilerin başkır toplumu"

Lenin: (sosyet iktidarinin acil görevleri): "genel toplumsal, genel devletsel kooperatif Üyeleri" "mutsus ekonomi" Devlet sosyalizmi yalnızca, iç savaşın gereksindigi ortamın Ürünlüdü. Daha sonra, sosyalizmin bir modeli realite ile gelişmeye başladı. Köylüler ile ilişkilerde kris çıktı.

DEVLET

Meta-para ilişkileri ve pazar gelişecek, devlet kilit noktalarını elde etmesi bekleniyor.

Politik Üst yapadaki ilişkiler nasıl olmalı? Devletin ve partinin demokratikleşmesi "Devletsel - öz yönetsel model"

"devletin dğenleyici rolü"

toplumun eni çoğunuğunun politik yapına çekilmesi, geniş hatalam.

Lenin konusu: serire dñdas Marksist mührülerin gelişmesi dñruıldı. En çok biçimleriyle devlet sosyalizmi.

50'lu yıllarda model akademeye başladı, Ama en çok 60'lı yıllarda farkına varıldı.

Merkeli, devletin ayarlayıcı rolü vurgulanmasa komünler arasındaki ilişkilerin düzenlenmediği, esnek bir durum ortaya çıkar.

Praioncu görür olur. Stalin öncenindeki çarpışmalarla son vermek milyonlarca kurbanı neden olsa backı ve zulme yol açtı bu çapışmalar.

b) Sosyalizmin başka ülkelerle ilişkileri nasıl olmalıdır?

1918 yazında Lenin "Bir yıl içinde sosyalist devrim hedefinacaksak", Londra, Paraplaktikleri arasında deha gerçekçi sahnesine başladı. O zaman Ama sorun Sovyetlere dört bir taraftan kuşatılmış durumunda bir nesne elmek olsanızı vermekti.

Ama yine: "Bu kişi süreç içinde sosyalizm Ustası gelecektir. 2.Dünya Savaşı sonrası yıllardaki gelişmeler, sosyalist sistemin olusması bu enisyleşen sırnesine olsanızı verdi. Ama deha sonra şu gerçek salşılmasının baslandı:

Yalnız ayakte kalmak için değil gelişmek için de kapitalizm örenli potansiyellere sahiptir.

(Ken. dergisinin 15. sayısını) Berkov: Kapitalizmin konfi kendisini overlamış mekanizması. Buza gibi konjunktürün stratejik sahneselerinde ve teorik baltıklarında yeni gürültüler gerekiyor.

Uluslararası planda ve dünyada piyasasında yeni ilişkiler gerekiyor.

c) Eskiden yalnız Dünya devrimi esas olmuyordu; Olusuz sonuçları çok oldu: Yassılıcı çığneme, insanlığın (yazılım burjuva toplumunun değil) gelişirdiği değerleri inkar etme.

Kültürün gelişmesinde karşılıklı etkileme süreçlerini dikkete alınması. "Çürüyen burjuva toplumu ve içerisinde gelişen sosyalist kültür" anlayışı

d) Ekonomin teknolojik gelişmenin sonuçları da sosyalizm yeni bir modelini ermeye gerektiriyor.

2) Marksizmin yeni eli sınınsızı gerektiren ikinci etken Büyükel dünya?

Baria ve naives sorununun yeni niteliği.

İnsanlık ilk kez tümle karşı karşıya olduğundan farklıdır. Sağ kolu sorun herşeyden önce gelen sorun olmaktadır. İse soylusının ortek sorunu olarak ilk kez sorun bu keskinlikte ortaya atıldı. Bu sorununun iki yanı var:

e) Marksizm her zaman insancıl değerlere sahip olmuştur. "Reel hizmetimiz" diyorduk eninden Marksizm insanların tüm değerlerini meddi

bir temele oturmuştur.

i.s. Dünyas çapındaki tarihsel misyonu, kendisiyle birlikte tüm esilen ve sömürülerini kurumsaktır.

Merkizim her zaman sınıfı siviliteden der yorumuna karşı çıkmıştır. Lenin'in "toplumsal gelişmenin çikerlerinin içi sınıfının çikerlerinden önde geldiği görüşü var. Yalnız i.s. çikerlerini düşünmek, sakınca, ekonomik bir görüş olur. "Ne Kapsadır?" de "parti üm diler sınıflara gitmeli, tüm muhalefet güçlerinin istemlerini ifade etmeli," deniyor.

b) lobal sorunların ortaya çıkması. Ulusal, sınıfsal zorluklara bekilmeden tüm insanlığı tehdit etmesi ekolojik sorular, 3.Dünya sorunları tüm dünyayı tehdit ediyor. Bu sorunlar mutlak öncelik kazanıyor.

3) Merkezine yeni bakanı gerektiren Güçlü etken:

"Bilimsel-teknik devrinin yeni nesnesi veya "Yeni teknolojik devrinin." 70'li yılların sonunda başladığını Komputer, biyoteknoloji,...

Marks'in Ünitesi gibi Ü.g.'nin gelişmenin belli bir aşamasında içi sınıfı üretimin sürecinden dağınıyor. i.s. Üretim sürecinin "ajansı" olusktan çıkarıyor, "onun yanında" yer alıyor.

Bu gelişmenin sonuçları sol güçler için trajik bir durum, büyük soruluklar yaratıyor. Kom.sos.dem.ler soruluklar çekiyor. Sosyal demokratlerin "Devlerin ayırtmanıyla kapitalizmi örgütlemeye" politikasında bunalma giriyor. Bu durumda yeni tutuculuk ciddi bir stiliz矛ptu. Politik konjektür "önce sağa kaydi, sonra yine sola kayacak" diye düşündürek, ancak bu olmadı ve olmuyor. Yeni tutuculüğün içinde ciddi güçler var. Yeni tutuculuk b.t.İ'yi denetim altına alır. i.s.'nın buna karşı demokratik nitelikte bir alternatif geliştirmesi gerekiyor. Bu alternatifin çizgileri yeni oluşmeye bağlıyor.

Bil.Tekn.dev.toplumun yapısını karmaşıklaştırmak: içi sınıfının eski bölgeleri (medenciler, terceme içileri vb.) ve i.s.'nın eski çekirdeği geriliyor. i.s. tarihsel olarak, nicelik ve nitelik olarak gerilme içinde, oee yandan içi sınıfının entellektüel niteliği gelişen bölgeleri var. İski bölgelerle çalışmak daha kolaydı. Onların eski proletler kültürleri vardı. Yani bölgelerin, yeni politik kültür var. Bu kültürde küçük burj. etkiler de oluyor. En yâmineal partilerden/K.P.'nın o/e 6 üyesi yeni içi bölgelerinden oluşuyor.

o bilgi gelişmenin gerisinde kalıyor. Yalnız i.s. değil başka kesimler de Üretim alanına giriyor. Toplumal faaliyetin nesnesi artık yalnız i.s. değildir. Marksistler önce "i.s.'nın sınıfları genişliyor" denmeye başladı. Ama bunun söylemenin de bir sınırı var. Bir noktadan sonra yetersiz kalıyor. Kafa enerji ile bağlı başka kutanalar Üretime katkıda bulunuyor. Bunun sonucunda, Bağımsız alternatif hareketler oluşuyor. Toplumsal ilerlemeye ve sosyalizm hareketinin ötesi yalnız

i.e. deşkil, en kararlı ölçü demek belki deha doğru. Onunla birlikte yürütülecek başka hatalar var. Marksizmin kurgusunda su Ünvanlı görev duruyor:

- x Marksist dogmatik fundamentalizmi yıkmak, Stalinizmin etkisiyle olupmştur. Stalinizmin büyük poya var bu söyleyiğin olumluşunda Teoride siyasete gerekiyor.

Bugunku denem Lenin'in dönenine benziver, Lenin'i de revisyonistlerin suçladılar. Doguları baraktadır. Marksist teorinde yeni bir siyasete gerekiyor. Yerelci bir tertigine gerekiyor. Bu tertigmenin emacı yeni suçlamalar değil, yeni sorunlara çözümler bulmak -耳-

Global sorunlar ve çözüm yolları

20.10.1988

Cevap: Çok sayıda global sorunlar var. En Önemli üçü: Barış-savaş, ekoloji ve geri kalmışlık sorunudur. Neden, global diyoruz. Bu sorunlar, siyasetlerin ve haliplerin birbirine bağlılığı temelinde oluşuyorlardır. Böyle bir benzetme yapabiliyor: Dağcılar tepaye tırmanırken birbirlerine bağınlırlar. Bu nedyede tepeye varabiliyorlar. Dünyada yer olan değişik süreçler birbirine bağlıdır. Bu nesnel bir durundur. Karşılıklı bağ terimi eskiden " " içine oturtuyordu. Bütün bu terimi "yeni sınırlıçılık"le bağılıyoruz. Çünkü batık yenerler bu sorunlardan "yaşıcı mührügeci" olayları çıkarıyorlardı. Ama nesnel durum bizim kefemizdeki algılamadan bağımsız olarak varır.

- 1) Siyasi yarışı ile ilgili global sorun: İnsanlığın yok olma tehlikesi, savaş tehlikesi: "enfektüs"e

Ekoloji sorunu: "Panzer"e hazırlılıyor.

- 2) Ekolojik bunalım neden devlet ve sınıf sınırları tanımıyor. ekonomik gelişmenin yeni konseptlerini bulmak gerekiyor. Akileş, ekolojik gelişme konsepti. Dünya bir bütündür. Ortak yönetme, yönlendirme gerekiyor.

- 3) Geri kalmışlık

Kutsal-şahitlik lutuplaşması; doğu-batı çeliğizinden deha önemli sayılıyor batıda. Çok geniş boyutları olan bir sorun. Bütün insanların çıkarlarını dikkate alan uluslararası, gerekiyor. Bu elbette doğu-batı reklerini unutmak enlarına gelmeyen. Geri kalmışlık bütün dünyasın görevidir. (1,5 Milyar insana 250'den az düşüyor, (11₃.11₄'ü dünya nüftusunun)

Teori ve yöntem sorunları

Kapitalizm sürekli değişimdeki gelişmeye olan bir organizmadır.

Serbest rekabet dönemi . Tekelci kap.dönemi

19.yy.sonu 20.yy.ortaları

Kap. faaliyetinde
"düzenleyici eğitsye"
geçiş

Sıradı yeni bir
öncüde düzenlenece

Demilitarizasyon olaenklerinin ertəti Koçlarda, militarimanın ve s.s.k.nın geleceği nedir? "A.s.k., d.t.k.nın sıyrılmaz parçasıdır" diye yanıldık. Tesimiz buydu olsakda, İmparyalist militarizm tərihsel olaraq d.t.k ilə birlikte olubtu. Militarizm bağışığı da d.t.k'nın gelişmesini teşvik etti. Ansən bunların yolları sıyrılabiliyor. Dtk, kap. ayrlımcının temelini oluşturuyor. Onsun olmasa, Ans a.s.k oladən de kapitalizm kendini sıyrılayabilir. Beləcə açıdan: şu ya da bu olaraq sıklayan sistemin temel nəticəlikleri ve yəni nitelikləri vardır.
Devletin ayrlımcı həmkarları sorunludur hep, gelişmesi üçün militarizm de kapitalizmin niteligidir, ona sorunlu niteliyi deyildir.
Aşk.olmayan kapitalist ülkələr vardır.

Metodolojik iki fiks

1) Global sorunlar, genel enəm təşyiyen sorunlardır. Eksidən şu yada bu ilərinci değişim'in gerçekleşmesi yəsinazca toplumsal sistemi değiştirmək olaenkildar diye düşünüyorduk.

Somuelson'un bir nəticə "Toplumsal düzenin değişimini moden yastıklarına artırmayıcaktır." Nəzərdə bəzi sorunları ona iki toplumsal sistemin birlikdə çəbərsizliyinə qızdırıb olaenkildir.

2) Sıddet sorunu "Savaş politikanı arecidir" təsi günümüzədə gecərlidir? Genel insadılık sorunlarının ve siyasi sorunların uyumlaşdırılması gerekiyər. Ümumiyyətde uzaqlamalar, politik diyeleg soroci gereklidir. Ans bu uzaqlıqlar, həlkin sosyal seçimi ilə uyum放进da olmalıdır. Genel ins.çək. ilə müsələlər çök. protik politikada birləşdirilməlidir.

Global sorunları eək yönü qəsidi üçün yeni biçimlər geliştirmək gerekiyər. Bu əin yenidən doğuşu eğitsindəyiz. Dünya politikası (stratejik, eko-eklejik)dejik olaenklerda yenidən belirlənməlidir.

Ulusal egemenlik ne olacak? Ulusal teklerin belirli bir fons verilmesi söz konusu olabilir.

X Kapitalizm teorisine yeniden baktım.

Hep beraber bu teoriye karşı çıktık. Bu teorinin çok farklı enleyişleri var.

Kapitalistinden sosyalizmin yutulması olerek enleyüler vardır. Yatırımcı, işbirliği üzerine görüş getirenler vardır. Yosun tarzı gibi esneler var. İki sistemin varlığı kapitalizmde gelişmesinin doğal yasalarını gerektiği gibi değerlendirilmiyorduk. Ama biz istemez de istemesek de karşılıkla etkileşim var. Partnerlerimizde de beklenir gerekir. İlkiler nasıl biçimlenmiş? İlkiler kültürün doğal elması.

Soru : Genel insanlık çakırlerinin sınıfsal çakırlarından üstün olmasının genel olerek doğru. Ama bu süreç sınıfının ortadan kaldırılmasını süreciyle etbezi giidiyor. İ.e. ve burjuazisinde yaşanan kapitalizmin genel gelişmesi yasası hala geçerlidir.

- İ.e.'nın terihsel misyonu kapitalizme son vermektedir. Bu komünistlerin her zaman ekilde tutusları gerçek bir ilkedir.
- Globel sorunların başlıca sorumlusu empdür. Oruçlu silah yerinde ols. her zaman dengeyi sağlamakla emeğiştektir.
- Ekolojik sorunların da başlıca sorumlusu empdür. Sos.in de kap. i yekolemek için ekonominin yerine sürüklenmesi bu sorunların ortaya çıkmasına yol açmaktadır.
- Gerikalmışlık sorunundan da sorumlu olan empdür.
- Globel sorunların sorumlusunun kapitalizm olduğunu söylemek ve kap.ortadan kaldırılmak için mücadele etmeliyiz.
- Sos.in politikası doğrudur. İşbirliği ve diyalog gereklidir.

Ama kap. Ülkeler İ.e. sınırlı bir dünyede için mücadele etmelidir.

Cevap : Uygunuz ilkipler var olmaya devam ediyorlar. Bu çakıkları, enek kutupları bir terefinden yek elnesiyle çırpmak olaklıdır. Sosyalisme geçiş bunu içeriyor. Günümüzde sos.geçişin şiddetini biçimini emäßiyorum.

i.e.terihsel misyonu tüm insanlığın çakırlerini de kepsiyord. i.e. kendisini kurtererek tüm insanlığı kuruyord. Burada hangi sırayı inlemeğe gerekiyor? İ.e.kendisini kurtersenk kapulleri yaratmalıdır. Bu tüm insanların çakırleri için mücadele ederek olur. Globel sorunların ilk sorumluluğu kapitalizme cittir. Terihsel olarak kapitalizme deha fazla sorumludur. Bugün için Onemli olan ise "Dünyayı nasıl kurarsınız", sorusudur. Suçlemek değil, sorunu çözmek için ne yapmalıyız?

Cevap : Global sorunların ve sosyal sorunların içine olduğu doğrudur.
Heyet, kafemizdeki şanslarından deha kermesiktir. Elbette Genel insen,
çikerler birincildir" dediğimiz zaman, bu de bir şansdır ve heyeti
besitleştiriyor. Zehniz teorik erastırma bürocrinde, sorut planında
genel inseni çakavlar ile sosyal sınıfal çikerleri ayırmak mümkündür.

Cevap: Sol güçlerin demokratik güçlerin yeni tutuculuğu herhangi olumsuzluğun
finin olması gereklidir. Kapitalizmi monolitik bir bütün olarak da elime-
mek gerekiyor. Lenin: "İktiderde burjuvezinin hangi fraksiyonunun ol-
duğu buna müsbet değil," diyor.

El Salvador'daki ophoranın bir komandanz, ABD'deki parlamento üyelerini
ile temasta oluklarını sıkıldı. Burjuvezinin farklı fraksiyonlarının
farklı tercihleri vardır. İki kesimi birbiriyle etkileştmek gereklidir.

Cevap: Bence burjuvezinin güçlerini herhangi konuya getirmeyi engellemek
gerekiyor.

Ortak Pazar'a girme konusunu nasıl değerlendirdiğiniz?

Cevap: "Asonicilik" doğru değildir.

Gramsci : "Ulusal güç olmak" sorununu ortaya koymuş. Bunun yöntemi
olarak ulusun coğulüğünü ilgilendirilen sorunları ileri sürümek gereklili-
dir.

Soru : Ortak Pazar'a girilmesine kerçiyiz.

Cevap: Türkiye'nin ortak pazarı girmesine herhangi çakalebilir. Bunun için
şart, emperyalist devletlerin 1999'e gitmesidir. Bu durumda ne yapacaksınız? Bu süreç boyunca çakacak sorunlar hakkında çalışmaların bulun-
ması lazım.

Cevap : Kap.Ülkelerin ekonomik entepresyonu söz konusudur.

AİT emperyalist bir mekanıdır.

* Cevap : "Devlet tekeliçi entepresyonu süreçleri" diyelim "emperyalist"
yerine.

Ötk ile em.İşten deñildir.

Zehniz "Faper, tekeliçi kapitalizm" diyordu. Ama topsi deñi deñil.

Yeni tekeli,kap. mutlaka emperyalizm midir?

Faper,karisma deha geniş ve deha eski bir kavramdır.

Yazınız ekon. temel değil, aynı zamanda ve en başta Üst yapı,
kurum ve politikalarıdır.

tekellerin olduğu ülkeler de em.ilebilir. Tekeliçi kap.emperyalizmin
ekonomik temelidir.

Tekeliçi burj. veya bazı kesimlerinin politikası belirleyicidir.Faper -
yelizmin yükselişi ve düşüpleri vardır, em. ötk ile özdeş değildir.

- Borçekonomisi için devletin oyunculuğu gerekiyor.
- Yolnaz sos.güçü olduğunu için değil, silahlıma yerisi, ekolojisi ve devletin oyunculuğu rolünü gerektiriyor.
 - Yeni tutuculuk da emperyalizm ile 5ades değilidir. Yeni tutuculuk, tekeli burjuvacılık kendini yeni gerçeklere uygunluğun biçimidir.

Konuşma

21.10.1988

Boris ve uluslararası ilişkilerin demokratikleştirilmesi
politik kültürün demokratikleştirilmesi

İki sistemin karşılaştı etkileşimi sorununa değinerek, daha geniş bir açıdan baktecağı konuya.

Lenin Kop. ile sos.yaycaya yaklaşımı fikrini öne sürdü, ama kafesinde bu fikir net değildi. Lenin ve yandaşları gene yine olsa devrimciyordu. Pratik gerekliliklerden hareket ediyordular.

Boris'ın buyruktusu, yalnız hükümetlere değil, halkları da etkileyen ilk Ernəktir. Nalıç diplomasisinin ilk Ernəğıdır.

Lenin, iki mülkiyet biçiminin yan yana yaklaşımı fikrini öne sürdü. Hesab etti bunu gütürdü. Ama Dünya devrimi yolundaki en büyük farzı doğrulandırıyordu. Bu kesindi. 1920/21'de Sovyet Polonya ve Çar polonya orduları geri püskürtüldükten sonra hedef Varşova'ya ve sonra Berlin'i almaktı. Lenin'in o dönemde写的 yazıları hala yayımlanmadı.

Ulusal serun da verdi. Kızıl ordu Varşova'ya yaklaşanca Polonya 1991 ve kitleleri kazıl Orduyu beşinci basaçık esnayordu. Oysa onlar votenlerini hizmete cewapçı koruyular. BITY fikri bu durağında doğusya bağladı. Ulusal nihilizme yer yoktu.

Türkiye'ye yönelik olarak hem Komünistleri destekliyorlardı, hem de solcuları. M.Süphileri 1920'linde ne yapılmalıydı. İlişkileri kesinli miydi?

Boris içinde yaycaya yaklaşımı fikrini ilan etti. Ama Dünya devrimi fikri dolaylı biçimde verliğine sürdürdüyordu.

İnterasyonalizmin en perili Ernəği İspanya'da verildi.

2.Dünya savaşı sırasında Einstein "Herksey değişti, ama insanların bilinci aynı kaldı." diyordu.

- X Ancak 1985'le yeni fikirler forasına edildi.
1. Karşı sistemlerin karşılıklı bağımlılıklığı fikri.
 2. İşsiz devon ettirmenin önemi fikri. Kuryip buçulunda dünya yokluğunun esidine gelmiştii. Bu yeniden olusabilir.

3. Politika ile sevgə arasında yeni ilişkiler oluşmuştur.

Klauswitz'in Lenin tarafından tekrarlanan fikri ekiminiştir. Politikenin önceliği deha ertemistir. Bu yalnız nükleer sevgə açısından geçerli değil. O zaman belli. Ama kitlesel yıkımı yol açabilecek gelişmeler silehler da var ortak.

4. Silehlerme yarısına yeni yaklaşım gereklidir. Birkaç silehlerin büyük bir bölümü zaten işe yaramayacak.

Atom silehlerine ilk hali son intihor otmış oluyor.

İdeolojik mücedaleyi, ideolojik tertiplenmeye kavşınca ortadan kaldırılmıştır. Çünkü,

Karşıtlı sınıflar, sistemler var. Sınıf sevgisini ver.

Sosyalizm alternatif olarak kalıyor.

Corbaçov partisi lideri olarak ideolojik konuşabilen, Ama Corbaçov devlet odemi olarak ideolojik konuşmayı yapanaç.

Uluslararası politik kültürün demokratikleşmesi ile başlaması.

İdeolojik kutuplaşmas psikolojik sevgi Gönülmeneli, Rosgen'in yaptığı gibi psikolojik savayı. (Kültürlükler İmparatorluğu")

Askeri doktrinleriinden geçmemek gereklidir. Doktrinler sevnmeye yönelik olmalıdır. Savasın zaferi değil, savasın begletmesinin enlemesini amaçlıyoruz. Akılcı bir yeterlilik ilkesi savunma için gerekligi kadar.

Aman seyrel demokratlerinin fikirlerini kabul ettik. "Provokasyon el vermeyen savunma" fikri. Bohr, Voigt ve diğerleri ilgili fikirler ortaya ettiyorlar. Cnue'in "silehler sistemiyle gelişmeleri ki soldara yeteneği olmasın," diyorlar.

Stratejik silehlerin "usuzla silehlanırılmaması" 80% sorunu var. Ama yakan bir sorun değil, şimdi deha rehber bekliyoruz. Bir kere uluslararası hukuk açısından problemler var. Sona erken teknoloji açısından gerentili değil, kalıcı olamaz. Onun için erkeklerin yapılması gerekmeyecek ve bu süre içinde enleme yapmaya çalışıyoruz. Stratejik silehlerin % 50 indiriminden sonra 1600 roket ve 6000 başlık kalacak. Bütün bunu devam ettirmeyi hedefliyoruz. Kimsesel silehlerin yeseklenmesi konusunda ilerlemeye kaydedilebilir. Nükleer donanaların durdurulması projemiz var.

Kontrol + açıklık (açık kontrol) ilkesi.

NATO sorunu sos. Ülkeler dengesizliği ortadan kaldırılmak istiyorlar. Her sileh tipinde eşit olmak, deha sonra silehli kuvvetlerin %25 oranında esitlilik. (Her iki tarafta 500.000 esitce) Her iki sistemin askeri yepülerini soldara yepemeyecek duruma getirme. Solda yepilemeyecek bir düzeye silehbaşkanlığı bölgelerin oluşturulur.

mesinden başlamak.

Kamuoyunun rolüne önem veriyoruz. Merkezi iktidare enin askeri gücüne dikkat verdığımız gibi, kişilere, kamuoyuna de önem veriyoruz. Lenin'in yöntemi. (Stalin: Vatikan'ın kaç türmeni var? diye sorduğumda de soru sormustu. Askeri mantık!)

Beris hareketi

"Beris hareketi iyi ems eger bizim kontrolümüzde olursa" fikri verdi eskiden. Bu yanlıştır. Beris hareketi genel demokratik bir harekettir. Ne kadar geniş olursa o kadar iyi olur. Bu harekete hegemonyeci bir tutumla yaklaşmamak gereklidir. Kalıcı olması, geçici bir başarısızlıktan dolayı değişimnesi önemlidir.

İflili politik kültürün unsurları:

- Karşı tarafa saygı
- Uzlaşma bulabilme yeteneği,
- Karşı tarafın çok karşılıkı çıktıgı meddelerde zarar etmemek

Uluslararası ilişkilerin demokratikleşmesi sonucunda düşman imajının yok olması gerçekleşiyor.

Soru : İç ve dış süreçlerin karşılıklı etkileşimi nedir?

Cevap: Böyle bir etkileşim vardır.

Eskiden "ser" diplomasisi var. Batı basını iniciyatif oluyor ve kamuoyu oluşturuyordu.

Afganistan olayı, Kore uçağı olayı buna örneklerdir.

Açıklık , iniciyatif almayı olansaklı hale getiriyor.

Soru : Politik kültürün demokratikleşmesi ile ideol.mücedele arasındaki ilişki nedir?

Cevap: Nükleer silah "genel demokratik" bir silahdır çünkü sınıf farkı göstermiyor. Beris hareketinde milyonerlerde yer alıyor. Beris hareketi sınıflar üstü bir harekettir.
İdeoloji konusunda:

Politik kültür geliştirmeliyiz. Eskiden dünyayı siyah beyaz kontrastında çiziyorduk. Dünyayı çok renkli çizmeliyiz. Ama yine dünyayı sosyalist yapmayı amaçlıyoruz. İdeolojik mücedele kalıyor.

Cevap : Glasnost bir süreçtir. Bir gecede gerçekleşmiyor.

- Sayı teknolojisi burjuvazinin şu ya da bu kesiminin çıkarına olamaz. Gerçi e.s.k sevästen yenedir diyoruz. Bu karmaşık bir sorum. Burj.meden silahlama yerişinden yene? Kâr getiriyor diyoruz. Ama teknolojik yenilenme de söz konusu. Daha da önemli e.s.k'nın iktidardaki rolü. Bu sosyal rolü nedeniyle

enler silahlanma yarışı ile sıkı sıkıysa bağlıdırler. Gerçi A.S.K da bir bütün değildir. A.S.K'dan bazı şirketler ayrılmıştır, sivil sektörde, geçiyorki özellikle teknik aydınlar ayrılmıştır.

- Askeri ekonomiyi barışçı raylara oturtma konusunda geç kalıcıız. Geri kaldık. Bu konuda prestroykenin bir bileseni olarak öncelikli bir program hazırlanmalıdır.

Güvenlik günümüzde dehs genişlemiş bir konwendır. Yalnız savunma ihtiyaclarıyla sınırlı değildir.

Soru: Gorboçev öncesi ve sonrası askeri doktrin nasıl değişti?

Cevap: Sokolovsky'nin kitabı "efensiv savunma" konremi kulleniliyor. Ordunu sınırlar içinde operasyonlara hazırlamak gereklidir, diyor. (Bu 25 yıl öncesinin kitabı) Ama dehs Brejnev döneminde bile bu güçlerin günüümüze uygun düşmediğini söylemeye, yazmaya başladık. Gorboçev bunu sistematizdi. Yeni bir enlisin oluştu.

Soru: 1.) Barış müceddelesinin sınıflar UstU, sınıflar dizi, vs. olduğunu söylemek doğru değil. Barış müceddelesi de devrimci bir müceddeledir. Her devrimcinin birinci görevidir. Bugün de böyle kalıyor.

Yeni bir durumdan neden söz ediyoruz?

Politika ile teori aynı şeydir, öndər değildir, ama birbirine bağlıdır.

Küçük bir A.S.K. bile olsa barış güçlerinden farklı bir sınıfı yepitidir. Teorik olarak henuurken savaş ve barış güçlerinin sınıfsel köklerini eğlje vurmak gerekip.

2) Askeri harcamalar ne kadar Sovyetler Birliğinde?

Cevap: Nükleer silah savası yalnız deha tehlikeli yapmakla kalmadı, insanlığın sonunu gündeme getirdi. Bu yeni bir duruktur.

- Barış hedefi ile devrim hedefinin güçleri, kitlesi synidir.

Cevap: Askeri harcamalar sorunu bismi için sıkıntılı bir sorundur. Resmi rakam veriliyordu.

20 milyar Ruble (%4) idi. Ama doğru olmadığını herkes biliyordu.

Geçen yıl sonbaharda NY'de silahlanma toplantılarında Petrousky bu rakamın yalnız sav,bek,harcamaları olduğunu söyledi. Buna ek olarak ergeştirmen silah alımı mesrefleri ile %15'i bulacağıını tahmin eddiyor. Deha resmi rakam sıkılmadı. Glasnost bir süreçtir.

Soru: Tek yanlı silah indirimine gidenes mi SSCB?

Cevap: Viyana'da 35 Ülke geleneksel silahlar Üzerine görüşme yapıyorlar.

Tekinde 25'ü ayrıca kendilerinde görüşmelere bekleyecek. Kuşkusuz

biz salısmaya istiyoruz ve enleşmeye uyuyoruz.

Herkeslerin bir bölümü de enek üretkenliği ile başlıdır. Bunden de eselme olacak kuşkusuz. Her yıl ortasına ne kadar olacağın çokları var. ABD'nin kendi silahlaşma ortası ile ilgili yapacağı açıklanıyor gibi SSCB'de yaklaşır.

Soru: Askeri faktörün rolünün eselmesi, generallerin silah fabrikelerinin nüfuslarının, ve sayısal etablilerinin de sergilmesi sonucunu doğurmaktır. İstem. Bu durum nasıl sorular yaratıyor?

Cevap: Meslek değiştirmeye eğitimi, kursları oluyor (nurda SAC'de)

Her ülkede bu sorun kendi koşullarında da oluyorlardır. Biri için de geçerli. Biri deha bence de Kruçev döneminde de su şerefi yaşadık. 2,5 milyon subay ve er erduden sayıldı.

Cevap: Bu şerefin sonucu Kruçev'in yesişiyla beraber. Birbirin birer yapamasi bugün de problemler yaratıyor.

Soru: Militarizmi yalnız emperyalizm ile değil, genel bir sorun olarak da düşün gerekir. Sınıfı bir faktör olmakten çoklu askeri militarizm. Sosyalizmde de militarizm vardır. Çoğu onlar askeri hizmetleri skandal bir düzeyde tutmak istenir. Biriken askeri yapısı, perestreyikanın da engeli olmaktadır.

Cevap: Sosyalizmde militarizmin bence temeli yoktur. Kimi sosyologlar generallerin, silah üretim birimleri yöneticilerinin çırakları olduğunu ve s.s.k ya benzer bir yapı oluşturduğunu söyleyebilir. Ama tane militarizm, askerden deha genel bir sorundur. Toplunda genel bir psikoloji yaratıyor.

Bir benzer belirtiler oluyorsa sosyalizm de, buna sosyalizmin deformasyonu olarak görünür. Yeni sosyalist bir militarizmden söz edilemez bence.

Kesuşma

70'li-80'li yıllarda kapitalizmde yeni eğilimler ve i.s. üzerine etkileri

Karşımızdaki dönen dönüm, değişmeyen bir olgu değildir.

"Kapitalizm, deha oncaki toplumsal sistemlerden değişebilirliği ile yayılmıştır" (Marx)

Ben askerde topçuluk yaparken üretilen döntür, değişim nirengi noktası bulmak yöntemi idi.

Bugünkü durumda tem temsine hareketli hedefe nızaç alımlayız. Kapitalizmin gelişmesinde 20'li yillardan öncesinden sonra yeni bir dönemeye girdi. Bunun nesil adlandırılacak ikinci derecede öznisi. Tüm özelliklerini tanımlayamamak da pratik mücadelein gerekliliğinden yeterli bir tanım yapabiliriz. Kapitalizm süreçsel niteliği ile aynı halektadır. Birçok olumsuz niteliği de de halektidir. Ama bu da gerçek: Kap.Sos.İ. etkisiyle b.t.d'nin süreçlerine oldukça iyi uygunluğunu göstermektedir.

Ü.z.'nın gelişmesi, b.t.d ile bir kez het siyasa yaniştar.

Öretimin yepisinde İ.S'ın etkileyen özellikleri:

1) Hızlı gelişen koşullarında bütün Öretim Çe bölgeleri ayrılmıştır.

a) geleneksel Öretim dilleri,

b) en modern teknoloji dalları Öretim dilleri,

c) eni diller (kısaca medeniyetler), eni çok karakterini koruyorlar.)

Türkiye orta gelişmiş kap.biz ülkesidir.

Türkiye teknolojik ekipmanının eğliğinde bulunuyor,

ama bu konular daha es önceliği denek deildir.

Bu nüreğ eger gecikir ve çok sürelti olursa, toplumsal yaşamın tahrifatı ve dünüşmesi çok gencenlik oluyor. Ortaç Pazarı girmey egressionde olan TU-kıye için bu sorunun çözülmesi ne zaman, nasıl, ne kadar hızlı olacaktır, bu başka bir sorun. Ama Kapitalizmin enternasyonalleşmesi nesnel bir süreçtir, engec olacaktır.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde bu süreçler nasıl oldu? İ.S. ve politik sistem üzerine nasıl etkiler çıktı?

İstihdam sorunu

İşgücü işsizci, T.d. çok keşkin olan istihdam sorununu hafifletemedi. B.t.d. bu sorunu çok daha afirleştirecek. Hermedde, enerji ve işgücü tescerrufu, istihdam oranının azaltma somutu veriyor. (doğrudan veya dolaylı)

Buna karşılık b.t.d. yeni işyerleri yaratıyor, ama bu işyerleri yok edilen işyerlerine oransız daha es. İşgücünün düşmesi, btd sonucu işgücü tescerrufunun hentz yeni belirtileri koşullarında oluyor. 1980-1981 (ATA 110) işsizlik oranı.

1975-76 bunalımlarda işsizlik arttı, ama scarsa enne-basına tulumbe geri getmedi. 80-82 bunalımlarda aynı etki yeniden ortaya çıktı. Diğer sindi konjonktür yeniden düşerse, yeniden işgücü serbest kalacak, işsizlik

yeni bir düzeye gitmek.

Gelişmiş kap. Ülkelerde işçi hareketi işsizlerle birlikte çalışma yollarını bulamadı. İşsizliğin ortası, tüm işçi örgütlerinin zayıflamasına götürüyor. Sendikelerden başlayarak, 50 lu yıllarda işsizlerle çalışmak dahe keleydi.

İş ve işçi bulma Kurumlarında işsizler toplanıyorlardı. Toplu bulunan bu hegemonus kitayı kezeyen dehe keleydi.

Bugün işsizler komütere kayıt oluyor ve evlerde kalmaları.

Teknikeli bir süreç: Toplu sözleşme sistemi kullanıyor.

Öretim sürecinin "enekleştirilmesi". Küçük bir çekirdek (yüksek kalifiye) devamlı çalışır. Diğer çalışanlar geçici çalışır. Bu çapılı biçimlerde oluyor. (Kısa süreli mukavame, arası firms, bireysel çalışma (belirli bir iş için çalışma yapıyor.)

i.s. için çözüm

Teknolojik devrim çözümü ortaya konuyor.

18.y.y da da i.s. bütünsel değişildi. Herkaz gruplar varlığını koruyordu. 19.y.y sonuna doğru sınınsel çalışma çözümüne geçti. Yani bugünkü çözüm tıatıyle yeni bir elaz değil. Marksistler arasında iki yaklaşım var:

Kerenski

gödeş : Ayrıntıları bölüşmeyi arttırmıyor

ama bu bir sorumluluk değildir.

i.g.nın yeniden üretilmesini hâzırlaştırıyor,
kapsadığı unsurlar da ortaya.

x i.s. parti cümlelerinde nesil bir opsysa getirmek olanağındar?

1. Külliät i.s. bu kerâk yapısına tek bir partide toplasak olanağı dağıldır. Kom. partiler geleneksel kesin arasında çalışırlardar. Bu durumda dehe çok borsa şenleri oluy.

2. Külliät i.s.nin btd ile bağlı hâzinâne yâzelmek gereklidir.

Bu tertisâme derâk noktasında mindi.

Ben kendim net bir sonuca vermiş değilim.

t.a.bilimi Üzerindeki etki

a) İş piyâsesinin durumu i.s.nin bilimini birinci derecede etkiliyor. Ünâm süreli işsizlik ---- i.s.nâ olumsuz etkilemeye elîlîm

---- i.s.nun süreli bir sevâne durusundedir. Mücadele esyâna nitelikli teçhizet, İhde olsuz korunuya çalışır.

b) Teknolojik devrim koçullarında i.s.nın bazı kesimleri olumsuz sonuçları hissetmiyorlar. Bkziden de konjunktürel elzak durumlarını iyileştirebilen kesimler vardır.

Başka olumsuz noktalar da da var. Ama karamsar olmak lazımlı. "eksi tür kollektivizmin" bunalımı, Eski gretim "därseh tenseri" içinde yaşlıyor. Kollektif emek kazanın bilince de de kolay çıkıyor. Genelkel bent sisteminde de böyleydi.

X Yeni gretim koçullarında iççiler birbirinden 150 m heder nakte gretiyordur. Sosyal inadıyon duygusuna kapılıyorlar. Bu koçullarda "yeni bireycilik" teorisi gretiliyor.

Girişimler, alternatif hareketler ise "yeni tür ortak devrengi" eğilimini yansıtıyor. "yeni tür kollektivizm". Ortaklaşış iç ülkeni yansıtıyor burada. Ama bu bilinc egemen değil. Herkes içten şorre (stres, yorgunluk ertmisti) eve gitmek istiyor. Geleneksel kom. pertiler ise işte mede çalmaya elişiştir. Bkziden güçlü olumsuz sonucunu veren bu eğilim, şimdı olumsuz sonuq veriyor.

Yeni örgütlenme biçimler, mahallelerde yeni çalışma biçimleri bulasık, girişimler örgütlenmek gerekiyor.

i.s.nın Yeni sosyal psikolojik Özellikler bundan ibaret değildir.

Soru: Uluslararası tekeller karşısında i.s. uluslararası nüfadolesi nasıl olmalıdır?

Cevap: Kapitalizmin enternasyonallığı çok geniş boyutlara vermiştir. Bu süreç de da devam edecektir.

Bugün artık uluslararası bir borsa mevcuttur. Dolanın hızı dünya ticaretini derhal etkiliyor. Ticaret dengelerini değiştiriyor. Uluslararası tekeller: Nüfudeler çekiliş başka yerlerde gretim yaşlıyor.

Üçüncü dengesi i.s. aleyhine değişiyor.

i.g.nın fiyatı değişik yerlerde çok değişiktir. Her zaman farklıydı, ama bu heder değişildi.

19.yy. İng. de i.g. fiyatı, Fr. ve Alm. den de de yükseltti. Serasye i.g. fiyatının ucu olduğuna göre kaçındı.

Uluslararası nüfude gereği,,, İ.İnternasyonal geçişte yüksek kalifiye i.g. gerekiyor. Uzaktaki i.g. ucu, ama kalifiye değil. (ve tersi.)

Şimdi ucu ve kalifiye işgeli olan bölgeler var. (İ. de böyle bence) Tayvan, Hong-kong,... Ucu işgeli kalifiye oluncas serasye geldi. Serasyenin bu politikasına karşı: i.s.nın uluslararası politikasını gerekiyor.

Uluslararası tekellerin "sosyal imtihani" politikasına dahi fazla olasık çıkarıyor. Dehe önceki onyillarda verilen sosyal tavizler geri alınıyor. Öte yandan uluslararası tekellerin tümyle serbest hareket etmesi politik devlet çerçevesiyle bir ölçüde sınırlanıyor. Problem eski bir problem uzun süredir tartışılmıyor, ama sonuç alınıyor.

Soru: Olumsuzlukların yenisine olumlu olasılık da açılıyor.

Cevap: Birçok süreçin zamanında farklına varmadık.

Pertinin yapısı da i.s. yapısına uygun olmalı. Biz işletmelerde örgütlenmeye önem verdik, ama yerleşin yerlerini ihmal ettik. Sosyelizmden söz ediyorum, ama iki sisteme de bta'ın sonucunu ver. Btd'e karşı olmuyız. "Yeni-budizm" görüşünde psiyogenetik, Karansarlığı kepilmeden i.s.'nın karşısına çıkan soruları görmek gerekiyor. Bunun için olumsuzlukları vurguladım.

Pertinin karşısındaki i.s.'nın yeni büyüklerini kesinleme görevi vardır. Bu kesimler yeni fikirlerin tanınıcılığını. Ama onlara nesil ulaşacağınız? Kapıının yeni gerçekliğini nesil ifade edecek? Bunun üzerine kafa yormalıyız.

Soru: "Halkınız yemeş, Üstelik dumur." Bu durumu değiştirmek en az 30 yıl sürer.

Cevap: Süreçleri real olarak görmek konusunda olumlu tutum alınması gerekmeli, gerçekçi olmaktadır. Dönüm noktalarında problemler ortaya çıkar. Alıştırmalı yöntemleri barındırıcı yöntemler arama sorumluluğu oluşur.

i.s. portileri için olumlu koşullar'da var

- Beta Konsayısunun perestroika karşısındaki olumlu tutum alınması,
- Karşı ülkelerde erke ve eşi düzeylerde gelişkiler artıyor. Hesabutsuzluk var. Konjunktür düşerse daha da artacaktır.

Soru: Alternatif hareketler belirli olumluluk taşıyorsa da yoksullarıyırlar. Çok üne çakırılması gerekmeyen bir problem. Sendikal hareket daha önemlidir bir olsun, ancak bunu bu ölçude klasik olarak bekliyorum.

Cevap: i.s.'i yalnız geleneksel büyüklerle sınırlamak doğru değil. Aydınlarca sunanın nerde baslayıp nerde bittiğini söylemek sor. Ama aydınların sendikal hareketin seyifliğinin nedenleri : Sendikeler maddi, finansal, üretim alanında ortaya çıkması ve gelişmiştir. Bu dallarda gelişmelerin seyisi eselmektedir.

Soru: Rusya devrimcileri Marksizm yessiliğini değiştirdi. Sosy.Ülkelerin ünnek durumuna gelince i.s. bilinçlenmesi hızlanacak.

Cevap: Devrimler isteğe göre oluyor, nesnel süreçlerin sonucunda oluyor. O dönemde devr.durum oluştu: Ya işe girişilecekti, ya da söyle dilecekti.

Biz başka bir varyantı keşke olsaydı diye hayal edibiliyiz, olsa peçitide böyle oldu.

22.10.1988

Konuşma

Senoviyelikte eskiindeki kapitalist ülkeler

Geleneksel gürültülerle birçok şeyi net ortaya koymak olsakla değil, "Kap.nidir?" sorusu bütün beyinlerin içinde duruyor.

Belki'nun yazısı : Komünist sayı 15

Doğu Ülkelerinin durumu deha ilginc. Türkiye'de ilginç bir olaşturma konusu Sovyet Bilişim adamları arasında tk ve dkk ortaya çıkması ile bir tartışma başlıdı. Yalnız güney Kore tipi Ülkeler değil Türkiye, Hindistan vs. açısından bu Ülkeler kap. gelişmenin tam evrimini yaşamadılar. Geri kalınır, çok yapıcı ve emp. bağımlı kalmaya devam ediyor bu Ülkeler.

Dünya kapitalizminin egenilik otonomu devoldüğü koşullerde bu Ülkelerde kapitalizmin gelişmesi gerçekleşiyor.

Kap. gelişmesi sırasında metropoller Aşya Ülkelerinde kap. gelişmesini farklı biçimlerde etkilediler... .

19.yy. fazla etkileme yok. Faki toplum yapları faali değişimiyor sonra meta-pere ilişkileri gelişmeye başlıyor ve kap. evrinine temel hazırlıyor. (Avrupa ve ABD'den 200 yıl deha geç)

İmparyalist çağında halkların sömürüme biçimini değiştirdi. Aşya, Afrika Ülkelerine sermsyo ihsanla kap'in gelişmesini çok hızlandırdı.

Aşya'da Fabrika Üretimi böyle başladı. Kap. gelişmenin diğer otonomleri tem zamanla (konfressyon, menisktur gelişmeden) fabrika üretimi gerçekleştirdi.

Kap. Yeni biçimleri yukarıdan sığırge ve yarı sığırgeye doystılıyor. Çok farklı bir sosyal yapı oluşturdu. Eski yeri yepiler

XVI.yy., XVII.yy., XVIIIyy. kap.metropoller doğu Ülkelerini etkilemiyor.

XIX.yy Doğu Ülkelerini etkileme başlıyor.

XX.yy kap. ilişkileri geliştirme etkisi.

Ulusal kapitalizmin 3 türünün var olduğunu söyleyorum.

1. Altten gelisen kap.: (olgunlaşmaya, gelişmeye çalışıyor.)
2. Yukarden deytilen kap.: (Belden gelen etkilenme sonucu yerel burj. cluyor. Belden deytilen kap. teşvihci oluyor.)
3. Devlet kapitalizmi

Aya Ülkelerinin kapitalizminde her 3 tür de vardır ve bu yepnizi dikkete almadan kap. anlaşılmaz.

- 1- Geçmişten gelen kapitalist ilişkiler. Olgunlaşmaya, gelişmeye eser

Melon: Küçük metadüretimi, bsait kooperasyon ilişkileri cluyor. yepni

Olgunlaşmasının kapitalizm'in denizi.

Bu Ülkelerin endüstri süreci bir karakter tegizini söyleye biliriz.

Türkiye'de bu yapıda sonis, am hâlîrlerici değil.

İşletmelerin %90'ını gsmg'in %25 ini oluşturuyorlar. Term de katersak bu oran biraz değişiyor.

Erki Rusya'da da benzer bir durum var. (Bkz. Lenin)

Bu tür kapitalizmi etkilemenin biçimini kredi değişimdir. Küçük but juvagi kredi verenin prinden yürütücektir.

Bağışıklık politikasının aracı kredi cluyor.

- 2- Bu tür kap.nasıl meydana geldi? (AB dergisi 8315, 8315)

Bu faktör günümüzde değişmiştir. Emp.gelişmesinin ikinci aşamasına geçmiştir." Bugünkü emp.50'li yılların emp.değildir. Dth ortak ten erenin olustur. Çeşit kap. gerçekini belirlemektedir. Btd ulusal sınıfları kırmıştır. Aya Ülkelerinde de sınırlıya başlanmıştır. 500 ulus ötesi şirketin 50'u gelişmekte olan Ülkelerden geliyor. Üretimin yoğunlaşması ---- Üretimin enternasyonalleşmesi uluslararası mali termeye clustu, yeni sönürgecilik ortaya çıktı. Yeni sönürge, temel özelliği sermaye ihracı değil, işbirliği ile sermaye ihrecinin gerçekleşmesidir.

Bir bekme gelişmiş kap.gelişmekte olan Ülkelerin daha çok kap.nin düzeyine inmeye çalışıyor. (kap.es gel.Ulkeler için geçenli, Nijerya vb.)

Çok ulusal tekeller yerli tck'in olusmasa için her şeyi yapmaktadır. T.Ticaret Bankası önemli rol oynuyor. Koç, Sabancı, Taşer Holding, vb. Koç bu işbirliği ilişkilerini en erken geliştirmekle övünmektedir. Tskiden emp.yolunca kp.gelişmesine yardımçı olmuşsa, quindi kapitalizmin en üst biçimlerinin gelişmesine yardımçı olmuştur. Truman doktrini ve Mergel Pleninden sonra bu süreç çok net görülmüyor.

-14-

Türkiye'de tekeliçi burjuvazi, tdk ile 2. Dünya savaşıından önce tenıştı. (Cemal Bayar'ın ekonomi bakanlığını döneninde) T.Sek.Fek.Ana.şirketi (1935), İş Bankası, Sümerbank, Ziraat Bankası, İş Bankası (1924) 30'lu yıllarda büyük bir maliye konsernine dönüştü, 2. Dünya savaşından önce tekellerin olumunasına destek oldu. Türkiye'de tdk'in ana özelliklerini Deuch Partidöneninde gösterdi.

	<u>Sirketlerin</u>	<u>gelirin</u>
60'lı yıllar :	25'i	%60'ını elinde tutuyor.
Kâr ortalaması %	215	Tekeliçi kâr ortalaması : 100-150

Şeker, Çimento, çan, metallerde devletin yardımıyla yabancı sermaye yerleştirdi ve güçlü tekeller oluştu.

Sen birkaç en yılın politik gelişimlerini, Ülkenin politik üst yerişinin, sosyal, ekonomiye uyumlegme süreci olarak görüyorum.

Tekeller yabancı sermaye ile birleşiyor ve elden gelen kapitalizme baskı yapmaya çalışıyor. Bu baza dönenlerde askeri yöntemlerle gerçekleştiriliyor. Askeri derbeler gerekli oluyor. 27 Mayıs dönemi böyle bir süreçti. Şimdi g.Kore'de oluyor.

Türkiye'de :

175.000 işletme var.

52,7'si 4.800 büyük işletme işçilerin %60'ı sonayı tehditinin %80'i

ertesi değerinin % 83'i bursa elde ediliyor.

10.000 Anonim şirketi % 5'ü en büyük. Tüm şirket hisselerinin %80 kusuru tüm kârin %86'sı.

80'li yıllarda 3 şirket, kamyon, otobüs, kibrit, ampul, üretiminin % 100'u %100 kusuru.
ve TV, radyo, bisiklet,... Üretiminin %80 kusuru.

Tekeliçi kapital ana ekonomik etkisi elinde tutuyor. Politik iktidara bu süper hakimdir.

Ayrıca aynı şirket elde elmek doğru değildir. Şirket gruplarını incelenmek gereklidir. Bunlar devletle iç içe geçerlidir. Hangi şirketin hükümetle ilişkisi olduğu, oyun ekonomik başarısını belirttiyon.

Enka Holding bunun tipik örneğidir.

Türkiye sermayesi, yakın Doğu ve Afrika'da aktif olmaktadır. Dünya kapitalist sistemi içinde yironi almaktadır.

Askeri bürokratik türden etk olumustur. Ülkenin ekonomisi ve politikasını etkilemektedir.

Türk, burj. Üst katmanları örgütleme biçimini olerek Avrupa ve ABD' ile aynı düşüncedir. Kendine bağlıักษilikler de taşıyor. Bu ekonomisinin büyümesiyle etbuşu gidiyor. Öte yandan bu gelişme kendine göre bir geri kalmışlık ile birlikte oluyor. Küçük burj. (burj. '90'si) Üzerindeki ekonomik ve ekonomi dışı baskiların hâlinde el konusunu savunuyor. İ.s.o. olsanlığı sönürüyor. (% 400) İ.s.hak ettiğinin 1/5 iai elebiliyor. Bu süreç politik diktatörlük, terör, milli baskı ve koşullarında gerçekleşiyor.

Tdk'nın erteştirilmesi Türkiye'nin önemli bir erteştirme konusudur. Sov. possibilitànde 20-25 yıldır tartışılmıyor. 60'la ,70'li yillarda Sovyet yazarlarının çoğu, devlet kapitalizmi'nin tekellerin olusmasına yer birekmeyecəgi savunuyordu. Oluşan tekellerin özü değil dış biçimidir, deniyordu. Bu tartışmaların nedeni Üzerine çok düşündüm, Tdk'nın tanımı önemli bir rol oynuyor.

Bu yazarların çoğu tdk'ı:

"tekeller terefinden devletin kontrol altına alması" olarak tanımlıyorlar.

Cevap: (T.de kap.gelīmesi ve karma ekonominin elçitirisi) (1962) onun sürücüsü Türkologların çoğu tarafından paylaşılmıyor.

1987'de "Türkiye'de kapit,"—"50'li 60'lı yillarda T.de ekon.gelīme" Burada da önsözde tekellerin devleri ve kamu sektörünü kontrol altına almaklarını reddediyorlar ve tdk'ya reddediyorlar. Yani tdk'yi tekellerin devleti ve kamu sektörünün kontrol altına alması olarak tanımlıyorlar.

Bu hatelerin temelinde Stalin'in görüşü yatıyor.

1952'de "Sos, ekon, sorunları." kitabı içinde Stalin şöyle yazıyordu: "Şu zamanın kevramı, devlet ile tekellerin yakınılaşması sürecini eğrileştirir, ama tem ifade etmiyor." Stalin, "tekellerin devlette içine geçmesi" yerine "tekellerin devlette egenen olması" tanımını tercih etmişti. Stalin tdk tanımını beşinciği yepmişti.

Pozitif var, negatif ilişkileri var, sitton kap. var.

Tekeller devleti tem kontrol altına almayı zaten istemiyor. Buna ihtiyaçları yok. Devletle sıkı sıkıya bağlı olmaları yeterlidir. Lenin'in söyleyişi böyleydi.

"Burjuazinin Üst katmanlarının çakerleri doğrultusunda devlet ile tekeller arasında işbirliği mekanizması" söz konusudur. Tdk iki yoldan olusabiliyor:

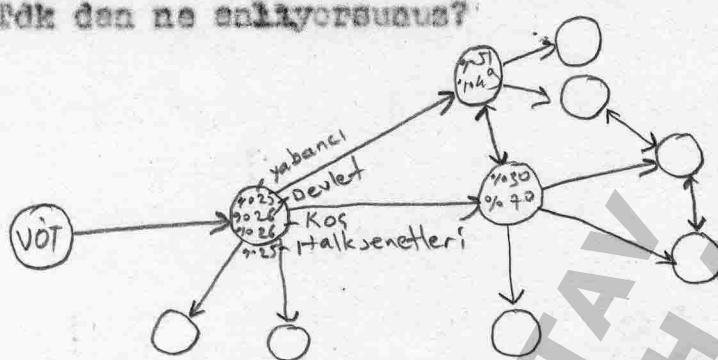
1) Klasik tdk. Fabrika Uzunluğunun normal evrimi sonucunda, sanayi, malî tekeller, finans kapital'in olusması ve devletin gücüyle iş

içे geçmesi. Uzun süreli bir süreçtir bu.

2) Aşya İlkeleri için geçerli olan vol: Devlet, Üretimin en ileri biçimlerinin elanıp uygulanması için yardım ediyor. İşbencen sermaye yukarıdan tüketicilerinin dayatılmasını gerçekleştiriyor.
Cok yapalı biçim hala korunuyor. Girişimcilikin ilk biçimleri korunuyor. Geri kalmışlık ve çok yapılılık devam ediyor. T.e.k.geliştiğçe, bu İlkelerin durumunu kökünden etkiliyor. Üst düzeyde sermayenin olumlu olmasını destekliyor.

Soru: Devlet kapitalizminin rolüne değinilmıyor. T.e.k. oğlunun doğıldır.

Cevap: "T.e.k.'nın şanesına girmemiştir vs." gibi bir enayılıç çok dinledim. Tdk'dan ne enliyorsunuz?

- Özel kapitalizmin geligini devlet kapitalizminden ayrı ele almayı koruyum.
- Çok yapılı olması tdk'ya ters düşüyor. Bu yapılar sistemin dışında değil, onun yapılarıdır.

Soru: Son dönemde Enka ve Kutlutavşta səmboleşen yeni bir teknik kuşağı oluşturdu. Bununla Koç-Sabancı kuşağının ilişkisi?

Konuuma

24.10.88

İşsizlik, berberi ve ilerleme, genel insanlığın içkipleri.

- Konumuz yeni politik döngüne taraflı bir derlemeyi içeriyor:
- Dünya devrimci süreci enayılıç,
 - Genel insanlık çök. ve sınıfısel çök. arasındaki ilişkisi MLL'in i.s. tarihsel misyonu enayılığının uyuyor mu? Dünya gerçekliğine uyuyormu?

Eski den: Toplumsel iliplene sürecini sürekli yükselen bir süreç olarak görüyoruk. Sürecin güçleri: Devrimci güçler, başta i. sınıflıydı.

Kuşkusuz sınıf savagını, bis nesil bir konsept oluşturarak oluşturduk, var olmakda devam ediyor.

... seveşamını sınıfsal olarak bölünmüş ülkelerde gelişmenin motoru olarak görülmekte devam ediyoruz.

Sınıf seveşamını hast beyi en yüksek eneş olarak görünen militen, Psikolojik olarak buna itires ediyor, kafa olarak etmekten önce, DSG dergisindeki tartışmada en fazla gelişmiş kapitalist ülkelerdeki komünistlerin itiresiyle karşılaşmamızı sağladı.

Ama genel insanlık çukurlarının önceliği enleşmeden de yeni pol. düşüncesi enleşilemez.

Sınıf seveşamı ortadan kaldırıyor. Bunu vurguluyelim önce. Yeni politik düşüncede de bu devam ediyor. Ama eski den sınıf seveşamı devrimle, dünya devrimiyle tallanıyordu. Lenin dünya devrimi bekliyordu. Bünden çok zor vazgeçti. Berış fikri o zaman "nefes almak" için, olsun için ortaya çılmıştır.

1919 yesi: Lenin: Yeni yılı Sovyet Devriminin dünya çapında seferiyle/İ. Kon. Kongresi konusunu. Lenin: Bütün Dünya çapında "Uluslararası Sovyet Cumhuriyeti" 1920 yesimde II. Kon. kongresi toplanıyor. Sov. Silahlı Kuvvetlerine Berlin'e ilerlemesi emri veriliyor. Bir "Manifesto" kabul edildi: "Bütün dünya sovyet cumh. oluncaya kadar proletarya kâlicanı kimse saklayamayacak." Lenin, 1920'den itibaren "Sol komünizm" kitabıının yesilmesinden sonra dünemeş olansya başlıyor.

"Dünya devrinci süreci uzun süre alacaktır." görüğünde geliyor. Amerikalı gazetecilere, "siz bize dokunmuyan, biz size dokunmayız." R.L.Y.T. fikri devam ediyor. Kasım 1920, Moskova fi Haf. Lenin: "Bir yeni gelisme sürecine girdik" diyor. Ama yinede "Dünya Devrimi" fikri var. 1922 yesi kon. XIII. Kongresi: Prol. devrimi deha Avrupa'da olgunlaşındı.

"Biz dünya devrimi yapmıyoruz, ama hep de bizi yakalıyor." Belli bir denge oluşmuş bulunuyor. Kon. IV. Kongre, 1921 Lenin: Dünya dev. için perspektif elverişlidir.

Eğer komünistleri iyi üргütlenebilirlerse bu persp. deha da iyileşecektir." Bunu 1922'de söyleyiyor. Gerçek 1921'de NÖP başlatıldı ve bu koncept R.İ.Y.Y.çagısını gerektiriyor. Ordunun sayası da esztiliyor. NÖP yalnız iç politika değil. Aynı zamanda dış politik yönü de var.

BTK yalnız diplomatik, politik olmaz bir fikir değil. BTK toplumun gelişme yollarından biri heline getiriliyor. Lenin, devrine geçiş biçimini berış soruna bağlıyordu.

Kom. VII. Kongre'nin çıkışısı bu nedenle de de Lenin'in eskilığında sınılmış oluyor. Ama deha sonra (Lenin'den sonra) lie teori ve ne de pratik olarak bu çıkıştı sürdürülmedi.

II. enme toplantısına giden dicipileri bakanı Çiçerin oyunu sıkıldı: "Uzun illegal koşullerde çalışmak da politikada bu yeni enmeye varlığı sorlaştırmıştı. (Pertekiz'de de 1974'ce devrim oldu, ama komünistler deha uzun yıllar hala illegelmişler gibi çalıştalar.)

Bütün bu etkinler, SB'de "kapital toplum" fikrini beslediler. Yani, kapitalist dağ dünyaya SB'i Rüşten düşmen oblukası gibi görne durumunu yerettiler.

Bir bekâme II. s.s. sonrasınden yeniden dünya devrimi fikrini yenilendirildi. Bu enmeye hizmetle söyleydi: "2 dünya sistemi, 2 pozisyon var. Birisi büyükler, öteki küçükler. Kap. Genel bunalımı derinleşecek. Birer birer ülkeler yaşayacak." Dünya devrimci süreci ilerlemeye devam etti. Özellikle gelişmiş kapitalist ülkeler için yeni konsept: geçiş döneminin gerek var. Çünkü i.s. hizır değil fakat i.s. başka güçlerle birlikte tekeller le mücadele edecek. Ama bir süre sonra bu enşilda kit: Anti-tekelî demokrasi için de güçler hizır değil. Deha değişik bir yaklaşım getirilmeye çağrıldı.

Kap. genel bunalımı derinleşecek, d.d. olgunlaşmasını hızlandıracak, işçileri keskinleşecek. 1957 Top. belgeleri: "Sos. kap. konusundaki üstünlüğün konutlamıştır. Dünya gelişmesinin en önemlidî etkenidir.

1960 yılının bir çağrısı : "Kap. orteden kaldırılmak için gereklili çatışmaların temeli hazırlıdır."

Kap. tarihsel olarak bitmiş ilen ediliyordu. Ama bu septembe kapitalizm semininde uzun süreli bir mücadelenin gereğini orteden kaldırıyor.

Lenin: "Imperializm" yapatında,, tekelci kapitalizmi ,kapitalizmin inkârinin başlangıcı olarak görüyordu.

Dünya komünist hareketi,

Hirocima'dan sonra stratejisini değiştirmek gerektiğini keskinlikle guyuyordu. Artık bir dünya seçimi iç seviye dünüşürme çıkışının orteden kalkması gerekiyordu.

1961 SBKP Programı, Kruçev'un deyişiyle, "dünya kapitalizminin tabutuna son çiviyi" vuruyordu.

Bunun için devrimci güçlerin başarısını vurgulamak ve şartnak gerekiyordu. Öte yandan ,i.s. seçiminin koşullarındaki değişikleri

enmiş edemiyorduk.

Sosyalizmin başarısızlığını elbette unutmuyoruz. Ürnek'in VP, NATO ile stratejik eşit duruma geldi. Bu da belirli bir ekon.potensiyelin geliştirilmesine bağlıydı. vb.b.

Ama bütün sos.Ülkeler bir dizi sorulukları, bunelamalarla karşılaştı ve bir dizi temel soruna örnek olacak biçimde çözmeli.

Buna karşılık kop.yeni koşullara kendini uydurabildi., btd'den yerelenmeye başladı. İ.e.e korşu sosyal manevre yeteneğini geliştirdi.

Medvedev, Kasım 1987 toplantısında Sos.Toplum düzeninin ve kapitalizmin yeni tarihsel vermeye çalışıyor. Merkez Niçbir Toplum düzeni üretimin güçlerini geliştirme potensiyelini gerçekleştirmeden betmez. Fransız devrimini yalnız 1789-91 erası dñen olerek görmemek lazım. Bir kço yüzyıllık gelişmenin sonucudur. 19.yy.devrimleri, Paris Kenti de buna katılabılır. Kapitalizmin bir Dünya sistemi haline gelmesi, Ü.g.gelişmesini yeni bir eşeysse yükseltmesiyle olensklidir. Büt eeskiden sos.dev.şyle tarihsalayorduk. Ü.g., Ü.i.ile çelişkiye

göçüyor, devrim oluyor ve yeni bir mülkiyet biçimini oluşturuyor. Şimdi ise şunu görüyoruz: Kapitalist Ü.i.yeni Ü.g.gelişmesine olnek veriyor.

Eeskiden bağımsızlığı kavuşmuş Ülkelerin gelişme potensiyelini de yealış değerlendiriyor.

Simdi görüyoruz ki sos.yoluna giriş Ülkelerde çıkışmaya giriyor. Yeni sömürgecilik ve silahlanma yerisi. Nükleer silahları ortadan kaldırırken bu sorunu da ortadan kaldırmak gerekiyor.

Geri kalmışlık, şeşlik vs.bütün dünyayı ilgilendiriyor.

Global sorunların öneliği fikri: Uygarlığın geliştirmeden önce kurulmak gerekiyor.

Bununla birlikte i.e. ve devrimci güçlerin rolü eselmiyor. En gerici güçlerin etkisinin sınırlanılması ve dünyada güçler oreninin değiştirilmesi yolunda elde edilen kezamalar, sos.Ülk.beşerileri, sel.olen Ülkelerin dünyada pol.bir etken olması,bunları hücumsemiyoruz.Ama devrimci güçler korşılıştıkları sorulukları hücumsemeye başladılar.(Portekiz'e bir gesi yaptı. Çok fazla çelişiyorlar. Ama onlar hala 1974 devrimini yaşıyorlar. Devrimin kezamalarını elde tutmaya çelişiyorlar. Değişen koşullara göründüler. Beşerisizliklerin yalnız ünzel koşullarla açıklanmaya çelişiyorlar. S.P.ye kabahat buluyorlar vs.) Devrimci güçlerin önünde şyle bir problem var: Nelikan büyük doğunuğu fikirlerine kabul etmeyor. Korşularında yalnız "şiddet" yok.

Xeptikleri programlar gerçekleştirmeyince suçlu eriyerler ya selde veya sağda sorumlu buluyorlar. Ama ortaya çakan nesnel koşullardaki değişiklikler yeterince değerlendirilmıyor. Oysa kap. değişti, i.e. yapısı değişti, enek organizasyonu değişti. Ama kom.politikeleri hala birçok şeyleri eskisi gibi görmeye devam ediyor. Bunaşım, kom. hedefin yeni koşullara ayak uydurmas bunaşımıdır.

Söz konusu, eskiden værgeçmek değil, ortak eskimiş olan ve bugüne uyumayan şeylerden værgeçektir.

SBKP neden yeni düşünceye gerek duydu? SB bunaşım öncesi bir durum, yeni bunaşım girdi. (bunaşım ile bunaşım öncesi ferdi sor enlayeren) Biz b. ötün diğer denaysa cepheden kırçı çikaracak hendi sistemimizi geliştiremeyeiz. Dünya değişti ve biadı dünyadan bir parçası olarak değişimek sorundayız.

Ne uluslararası işbirliğinden ne diğer yeni olsıklardan yerelense medak.

Dünya çapındaki yeni tehlikeleri görümedikti.

Programımız dünyedeki yeni gelişmelere uyumuyordu. Avrupa Evi'ni tertipmek için Koht'un bureya gelmesi ise değişen durumu gösteriyor. İskiden hesap edilemez bir faktör olarak görülmüyorduk. Şimdi bu değişti.

Kökli değişimler yolunda böyle yeni engeller çıktı ki bunlar genel insanlık sorunlarını keskinleştirmesiyle yakından bağlıdır. "Uzun süre genel demokratik karakter teşayın mücadelenin aşması" Bu uluslararası ilişkilerin demokratikleştirilmesini de kapsıyor. Önemli demokratikleşme görevleri öntanıza duruyor. Böyle ki bunların çözümlenesinde kapitalizmden bile geri kalmışız.

Burada çok önemli bir sorun ortaya çıkıyor: Demokraside kırıcı tavrımız.

X Eskiiden de demokrasi için mücadele ses. için mücadelenin parçası oluyordu. M,E,L,sorunu böyle ele alırlar. Keutsky ile tertipme, demokrasi mücadelenini, ses. için mücadelenin önüne geçirme konusundaydı.

"Devrimci durum olmasaydı Keutsky hâkî olurdu" diyordu Lenin.

X Sosyal demokratlarda son.sınaçta enleşmemiyorum. Ama onlar son emece giden yolu çok iyi ortaya koymalar ve örneğin İsviç'te vb. uyguluyorlar. Bize ise yalnız son emeci vurgulamakla yetinmeyorum.

Demokrasi için sevgimde biz deha geniş bağımlılıklar kurebiliriz. Global sorunlar ve demokrasinin genişlenmesi için sevgimde çok geniş güçleri birlestiribiliriz.

Genel insanı çikerler ve genel demokratik çikerler eñir besliyorlar, bu M ve E in septedığın i.e.nin terihsel misyonu ile çelişmiyor mu?

H.E. i.s.terihsel misyonunu nesil anlıyordu? Manifesto'de i.s. sönürken kendini kurşarırken bütün esilenleri de kurterin. İs. kendi başına bir sınıfır, ama çikerleri başka emekçi sınıfların çakerlerine karşı değildir.

"Ala,beskaya önde" de şu vurgulanır: i.s.yolniz kendisi başka sınıfları kurtermiyor. Kendisinin kurtulması da başka emekçi sınıfların kurtulmasına bağlıdır. Asıl ittifak i.s. ile halkın çoğunluğunun çıkış ortaklığna dayanıyor. Toplumsal ilişkiler yolniz üretim ilişkileri demek değildir. Toplumsal ilişkilerin toplamı sonut fassandır. Kom.toplum bütün insanlığın kurtulmasıdır. Temel amacımız budur. Yolniz kap. ilişkileri orteden kaldırılmak değil, sınıfı toplumun kurulması emeğişeniyor. Manifesto da Marx i.s.enternasyonel örgütünü kurdu! I.Enternasyonal,

Engels: Marx'ın I.İnt. 'in programını hazırlarken şöyle bir yönten kullandığını vurgular: Oyle olsun ki, hem sendikalistler, hem Prudhoncular, hem Leselliler'in kabul edebileceği bir program olsun.

Marx: i.s.'in entellektüel gelişmesine güveniyordu. Yolniz i.s. çikerlerinin değil, bütün toplumun çakerlerini, değerlerini dikkate alan bir entellektüel gelişme. Böyle bir gelişme, enek tüm diğer güçlerle canlı bir tertüme ile olacaklidir.

Engels'in: Fligtere'de işçi sınıfının durumu Üzerine yazısı, ilkesel olarak işçi sınıfı ile burj.arsızındaki mücadelenin Üzeri-madir. Bugün için bu sevgisinin kaçınılmazlığını belirtiyordur. Bu mücadelede her türlü sönürüyü orteden kaldırmeye yönelikti. Bu nedenle komünizm yalnız i.s. değil bütün insanlığın devasıdır. İs. bu mücadelede başlı güptür. Diğer bütün sınıflar terihsel olarak ortadan kalkacaktır, ama i.s. kalsacaktır. Bu nedenle is.devrimci sınıfır.

1. n. ortak insanlık çikerleri düzeyeine çıkarıyor.

Bolshevikinin program tezlekleri çıkarıyor. Lenin'in "parti programı üzerine" yazmasında;

"Marksizme göre toplumsal gelişmenin çikerleri, 1.ç.çikerlerinden ötüründür."

Gorboçov(39.y.konf.): "genel insanlık sorunlarıan keskinleşmesi sonucu Marksizmin daha ilk döneminde ortaya konulmuş olan, genel insanlık çikerleriyle sınıfsel çikerler arasındaki ilişkinin derinliğini yeniden düşünmeye başladık."

KKresnycov'deki konuşmasında da Gorboçov, yine bu fikrin yeni politik düşüncenin temelinde yediğini söylüyor.

Sağduyuva göre: insan uygarlığının ortak hüquken bir dünyede korunması mutlak gereklidir.

M ve B'nin düşüncelerinin ortamıyla bugün arasındaki fark ne getiriyor:

M ve B'de genel insanlık çikerleriyle sınıfsel çikerler arasındaki ilişki vurgulanmaktadır. Günümüzde bu ilişki var olmaya devam etmeye kelüyor, genel insanlık çikerleri için mücadele uygarlığın korunusunun öncüktüğü bir dönende de yüksek bir düzeydeki mücadele çatışıcı haline geliyor.

Eski den düşüncelerimizi doğrulamak için M, B ve L'den seçmecce elçileri yaradı. Şimdi bu düşüncelerden tüm zenginliğini dikkate almaktır gerekiyor.

Eski den, "soc.i kurucusu ve btd'i geliştireceğiz" diyoruz. Şimdi, bekayorum ki kap.de btd hisse gelişiyor. Eski den, "soc.'i kurucusu ve berası güvenceye alınacaktır" diyoruz. Şimdi, kap.yok olmadan berası güvenceye alınması sorumludur.

- x Kressin: Kap.orteden kaldırılmak değil, onu yemek lazımdır. Bizi kap.yok etmeye çalışırken kendimiz de yok olabiliyoruz. Dev.süreç herhalde devam edecektir, ama sosyal ilerlemeye çerçevesinde. Sınıf sev., sosyal ilerlemeye yol açacaktır. Yeni düşünce yüzde yüz sosyal ilerlemenin çikerlerine uygundur. Bizi de, sermaye de sınıfsel çikerlerinden vazgeçmiyor. Ama hiçbirimin tek başınıza genel insanlık sorunlarını çözmemeyiz. Mackie sermaye arasındaki çelişkiyi çözübileceydi, genel

İnsanlık sorunlarına emek çözüm getirecekti. Ama buna şimdî olenek yok. Bu durumda da genel insanlık sorunlarını çözmek sözündeyiz.

Örneğin, gelişmekte olan Ülkelerin sorunlarını sınıf seviyesi nesil çözecek? Burada yeni ekonomi düzeninin yerleşmesi için dâş etken söz konusudur. Böylece halkın kendi gelişme yolunu seçmesi için koşullar olusacaktır.

Bazen diğer Ülkelerdeki komünistler buna karşı çıkarır. Bizi dehşî Üçüncü sorunlarımız ver diyorlar. Ama genel dünyâ durumunu değiştirmeden bu sorunları çözebilirmiyiz? RGS toplantılarında, ilgili İkinci temsilcisi, "SB barış istiyor diye niye bütün Ülkelerin komünistleri bu mücadeleni başa alınsın," dedi. Bu, genel insanlık sorunlarının derinlemesine kavranmadığını gösteriyor. Bu sorunların da elbette sınıfî yönleri var, çünkü bunlar en başta emekçileri ilgilendirir.

Doğru anlaşılan sınıfî görevler, genel insanlık çakerleriyle çelişmüyor. Yeni pol. düşüncenin karakteristiği, sınıfî yaklaşımından vazgeçmek değil, günümüzün özel birliklerini yarısımıaktır.

Sömürge var oldukça, sınıfî mücadele verbilecektir. Kepitalizmin çelişkileri, global sorunları da keskinleştirecektir. Çünkü sermaye global sorunlara sınıfî yaklaşım göstermektedir. Ama bu sorunları, insanlığın ertedan kaldırılmasına yol açmadan çözmek gereklidir.

Eğer yegâne devrinin güçlere, emekçilerin kırın şiddet kulisleri nayelerse/burada söz konusu olan şiddete başvurmanın meşruluğu değil, kullanımının biçim ve yöntemleridir, koşullarıdır. Sorunun bir yolu,

- 1) Uluslararası düzeye ilgiliidir: B. if. Ülke başka ülkeye kırın şiddete başvurmasınadır.
 - 2) Ülke içinde şiddet kullanma hukuki vardır. Ama eğer kesanın koşulları versse bunu kullanmak söz konusu olabilir.
- Haklı seveşlerin verliğine kabul ediyorum. Ama haklı sevaşta yok olmaya kabul edemiyorum.
- Mac 1957 toplantılarında BSKP'yi eleştirirken şöyle yaklaşıyordu: "Tüm insanlık yok olmayaçktır, uyardı yok olacak ve öteki yarısı kapitalizmin herebesi üzerinde mücadele bir kom.toplum kuracaktır." O zaman şu sorulabilir:

"Doğru yarida yer almak için ne yapmak lazımlı?" Bazi yoldaşlar, Lenin'in silahlı sevaş üzerine teorik eserlerini çok iyi biliyorlar, o bölümle çok iyi "silahlanmışlardır." Ben dedim ki tartışmanın sonunda: "siz şan ve şerefle ölmek ve sağılanlara çile çekirmek egeizmine seplenmişsiniz" Silahlı sevaşın faşist diktatörlüklerine

karşı meğredur. Ama eğer kezanne koşulları versı yapılır. Demokratik rejimde ise sosyalizme geçmek için silahlı sevsə gerekmeyen demokresinin deha de gelişmesi gerekiyor.

Kolombiya KP: 70'lerde 2 yıl geçti: Köyde silahlı ve şehirlerde silahsız sevsə. Son kongrede demokratikleşme seçenekleri seçildi. Silahlı sevasta vençildi. Bugüne kadar iç sevaste 1 Milyon insan can verdi. Gorbaçov 19.P.k.d: Silahlanma yarışı bise devstildi. Bütün efüklendik. Ama politik çözümleri gündeme getirebilmeliydik.

x Dia politike üzerine bir konferans yapıldı. Savernedse'nin çok iyi bir konuşması oldu.

Ünit ederiz ki askeri birliklerimin başka bir Ülkeye gönderilmesi beklenmeyecek. Gönderdik, şimdı çikaramayız. Devrim böyle yapalmaz. İhraçılınır.

Çoğu bir güçler oreni karşıt güçlere devstilmekidir ki oalar silahlı iç sevase beşvuremeceler. Afganistan'da bir erde devrim olmedi ki karşı devrim olsun.

Devrim için nesnel ön koşullar olmasa, darbeci girişimler, serüvenci eylemler trajedilere yol açıyorlar.

x Bezi Ülkelerde devrincilerin geri çekilmesi ve çok geniş bir sosyal toplanma oluşturmak gerekiyor bence. (Nikaragua'da esyda Komboçy, Afganistan ile birlikte) Kapitalizmin etkileyerek sosyalizme geçmeye demektir? Kapitalist eflârı etmek nüksedür. Kapitalist gelişmeyi, demokrasiyi etmek mümkün değildir.

Sosyalizmin olgunlaşması koşulları yoktu Rusya'da Parti bunun için gerekli koşulları da yaratmadı. Sorun yalnızca Stalin ve Stalinitizm sorunu değildir. Nenel etkenler de vardır.

İkinci tegi

2) Kapitalizmin alternatifini yine sos.kalmaktır. Sosyal ilerleme için mücadelenin hedefi sos.kalmaktadır. Ama yol daha uzundur , deha karmaşıktır, bir dizi seçeneklerden geçecektir, demokratik olacaktır. Bu seçenekler sos.düşümleri gerektirecektir. İ.s.nin rolü burada ortaya çıkmaktır. Demokresinin rolü burada ortaya çıkmaktır.

Sosyal ilerlemenin gücü yalnız İ.s. değildir. Umeko yağınlar, dem. herketler de bu güçler arasındadır.

- Komünist'in 14.sayısında

Krasin'in yazısı: İ.s.nin demokratik alternatifisi.

- Medvedev'in Kon.per,top,konuşması.

yeni top,düşene geçiş patlamalı bir şekilde değil, iki sistemin yerineceği koşullarında yapılacak.

x Çeşitiminin Sadı: "iki sistemin yerleşmesi"dir.

Bugün bir p. temsilcisi sordu: Çeşitiminin en Önemli çelişkisi iki sistem arasındaki çelişki ise, genel ins.çikerlerinin üstünlüğünden nesil süm edebiliriz?

Devrimci güçlerin büyüğnesi koşullerinde o temiz yapılmıştır. Bu nükleer succès terichtetir. Terihin bugünkü öñemi nükleer çap. dönenidir.

O zaman en Önemli çelişki: Nüfusla güçleri ve gericilik arasındaki çelişki değil, beriç güçleri ile savaş güçleri arasındaki çelişki oluyor. İki sistem arasındaki çelişki belirleyici olmakta kabarılır. Ama bu en Önemli çelişki önemine gelmekte. Filozoflar kavramlar geliştirmeye çalışıyor.

Ama bunu temel ve başlıca çelişki syarımı yapmaktadır.

Bugün tek bir dünya peseri vardır. Küçüklen bir Dünya vardır. İki sistem arasındaki çelişki kalkıver, ama ortak çikerlerimiz de var.

Demokrasının derinleşmesi, eukülerin Ülke yaşamını daha çok etkilemesinin koşullarını, politikayı etkilemesinin koşullarını geliştirecektir.

Demokrasının derinliği, kitlem, insan onuru, insan haklarının gerçekleşmesi ile bağlıdır.

Sosyalizmin yeni bir gelime düşeyine çalışması da böyle gerçekleşecektir.

İmparyolisme yeni düşünce kabul ettirilebilir mi? Biz sorularla göz kapama yapıyoruz. Sınıf Öğrencilerinin bizimle ortak olarak hareket etebileceğini düşünüyoruz. Sanîsel ösüne ve taçndığı soldırıgen eğilime rağmen. Amaç qui Öyle koşullar yaratılm ki soldırıgenliğini oçige vurmaya. Bunun için one gem vurmeliyiz.

1) Saç kalmak bütün insanların ortak eğilimidir.

2) Kapitalizm militarizm olmadan gelebilir mi? Gerbaçev bunun olansızlığı olduğunu gösteren bir biçimde soruyu soruyor.

Örnekler: D&G, J sonye

Emp. işlenmesi için militarizasyona ihtiyaç yoktur.

Emp. yeni sömürgecilik olmadan evkta kalebilir mi?

Çelişkiler böyle ertiyor ki, tüm insanlığı feiskete sürüklüyor.

Uluslararası ilişkilerin iyileştirilmesi uluslararası ekonomik ilişkiler beriğin nesnel temelidir. Beriğ istemezlerse kapitalistler kredi vermez ve ticaret yapmazlar.

Sınıfısal ilişkilerin yessleri var ve tüm dünyanın yessleri var.

-Beriğ

-Siddetsiz dünya,

-Ekonomik, politik işbirliği

Bu nesnel yessliği emp.'e kabul ettirmek için başlı etken de gerekiyor.

Emp. iyi ve beriğsever olsa da, ems beriğçi olmaya zorlansın.

Sosyal ilerleme için savaşın ve global sorunların çözümü için savaşın devrimci bir nitelik kazanıyor.

En geniş güçleri nesil birleştireceğimize bağlıdır. Sorun, belli konularda farklı ve karşıt görüşleri savunansları global sorunların çözümü için nesil bir eruya getireceğiz, sorunudur.

Kon. bu geniş bağımlılık ilişkiler içinde nasıl yer alacak? Devrimci profili ne olacak? Devrimci bir partide ihtiyaç kılıyor mu?

Ver, çünkü yalnız hayatı kalnak değil, toplumsal ilerlemenin olmasında da istiyoruz. Devrimci bir partinin bu çerçevede yerini bulması kolay değildir.

Lenin: Devrimin en önemli unsuru parti değil kitlelerdir. Bütün global sorunların çözümü için en geniş kitleleri hareket ettirmeliyiz.

Böylece yalnızca ems olarak değil yahut olarak da öteki güçlerden ayrılmıyoruz. BSS deki tertsümdə da bu geniş ölçüde kabul gördü. VII. Kongre'de de bu yöntem öne çıkmıştı. O zaman da bu yeni düşüncenin "sınıfı karşı sınıf" tan vazgeçip "geniş bağımlılık kurulmasına yönelik" söz konusuydu. II. d. sınıfta gidisine önemli etki yapanmıştır bu

çizgi.

Politikacı olerek kendimizi kabul ettiremiyoruz. Yeni tutucular herkesi ilgilendiren bir scruye, btd'e anti-sosyal bir çözüm getirmiştir. Bunun için başarılı oluyorlar. Kitlelere ve eydilere kendimizi binimsetmenin yolu budur.

Gorbacov (3 Kasım 87'de) "Devrim bir devrimci süreç söz konusudur ilerleme ve gerilemeler, devrimci ve evrimsel gelişmelerin iç içeliği söz konusudur. Bu süreç hı. bütün borsit şenaler ifadesi etmiştir.

Ya sosyal ilerleme için bütün güçlerle işbirliği yapacağız, ya da büsbütün geri kalsanız. Kendimizi sonvundurumuz siperlerden gizip sık olende mücadele etmemiz gerekiyor.

Bizim daimızdeki birçok güçler köklü taleplerle ortaya çıkarıyorlar: Külli eğitim reformu, çevre sorunlarını köklü çözümü, vs. Bu bizlere yariyor. Biz hep radikal taleplerden yana olmuşturdur.

Genel insanlık çakerlerinin üstünlüğü Marksist bir görüşmüdür? Marksizm gerçekliğin anlaşılmaması olduğu için evet.

Sosyal ve politik ittifaklar

Sınıf sayesimi stratejisinin genel sorunları

Geliyor.

İttifaklar sorunu kitlelerin kazanılması sorunudur. Fakiden i.e. kurtulması emaci verdi. Şimdi genel insanlık sorunları için çok daha geniş bağılalık enisyası söz konusudur.

Yığınların aktifliği ortuştur. Ama bu artı, kom., sos., dem. ve öteki devrimcileri öne çıkardı. Tersine onların etkisi eseldi.

Geniş yığınların çakerleri temelinde geniş sosyal tebaalı hareketler söz konusudur.

"Bisimle olmayan bize karşıdır" Hareket noktemiz buydu. Ama bu istikrarlı bir temel değildi ve türdeş güçlerden oluşuyordu, bu bağılalıkler.

Şimdi ise potansiyel olarak çok geniş güçler söz konusudur. Barış Demokratikleşme, ekolojik sorunlar vb. sorunlar için mücadele etmeye hazırlı güçler verdır. Şimdi ortak-persel, eş zamanlı ya da farklı zamanlı, ama global soruları çözmek emeğiyle eylem söz konusudur. Bize sınıfsal olarak karşı güçlerle bağılalık söz konusudur. Hem bisleri birleştiren ortak sorunlar çok, hem de birleşme deha zor.

"Diyalog-karşılıklı etkileşin-bağılalıkler" BSS deki tartışma tesislerinin bağılığı böyleydi.

Ortak eylemlerin çok esnek bir sistemi olması gerekiyor. Değişik güçlerin diyalektik birliği söz konusu. Bu güçlerin birleştirilmesinin

serumluluğu bize düşüyorsa geçmişteki hini tutumlarımıza elistirol bir gösle eie almaliyiz.

"Gerçegin tekeli bize sit" tezinden vazgeçmeliyiz. Marksizm toplumsal gelişmenin yessiliğini içeriyor, bu gerçegi yalnız Marksistlerin bildiği enlemine gelmez.

- 1) Biz Marksizmi onlarce yıl boyunca geliştirmedik.
- 2) Marksizm bütün sorunlara yanıt veremeyiz.

Biz belli bir oxanda "tek yanlı" oluyoruz. Bu nedenle beşte göglerle ilişki gerekıyor. Bu sorunları onlarle birlikte tartismemiz lazim. Bu yalnız taktik bir sorun deñildir. Onların sorulere nasil bektikleri da bizim için gereklidir. Marksizm nedir?

Merkeizm insanlık terhiminin, insan düşüncesinin gelişmesinin ortnudür.

Lenin, değişik teorileri eleştirerek Marksizmi geliştirdi, ama once bu teorileri örendi. Diğer dünya görüşlerine sık oldu. Biz kendimizi bütün dünya görüşlerine karşı koymak. Elde tabencle ile bütün diğer görüşlerle karşı ideolojik mücadele verdik.

Biz keadimiz digindeki bütün görüşlerin gelişmediğini, yalnız kendinizin geliştiğini iddi ediyoruk. Lenin, enek inseliğin gelişmesinin tüm ünleriyle Marksizmin gelişebileceğini söyledi, ama biz ne ysptik.

Terh nasil olsa bizi doğrulayacaktır, diye yan gelip yettiğ.

Çevrenizde olumlu ne varsa olmak gerekiyor. Arsyis çok önemli oluyor. Yalnız bizim kültür düşyimiz yeterli olmuyor.

Beşşıklare esit hakka yanmek gerekıyor. Onların da doğru söyleyebileceğini kabul etmek lazim. Monolog değil diyalek lazim.

"Niye siz hakanızın de başkası değil?" sorusuna nasil cevap verirsınız? "Marksizm-Leninizm bityle dediği için "ML neden hikider?" sorusuna ise cevap yok.

Bugün bize karşı olanın yerin bidden yene olmasının sağlanmayı mümkün kılmak gerekiyor.

İdeolojik sevşimi, etiketler tekmeden, sorunları deha derinlemesine işleyerek yürütmek gerekiyor.

Partinin öncü rolünü nasil enliyorsunuz? Bia diğerlerinden deha iyi eneliz etme yöntemine sahibiz. Aynı sorunları çözüktan, çikarı olen diğer göglerden deha doğru cevpler veriyoruz. Er ve ya gac bu bizi öncü konuma getiriyor.

Burada hegemonya sorunu gündeme geliyor. Hegemonya ilen edilmesi, kesinleştir. Sorulara en doğru yanıtler vererek vs.kesinleştir.

Bugün partilerin değil konseptlerin hegemonyası söz konusudur.

X Değerler hegemonyası söz konusudur. İnsanların çıkarlarını en iyi ifade eden değerlerin hegemonyası sosyalsel eteklilik vs. Belirli sol güçlerin, parti ve hareketler grubunun değerleri.

Hegemonya kesinleştir etki gücüdür.

Ka

Soru : Gerçek kimliğin tekeline değil, yoksa bilim değil din olur. Ama gerçekde yaklaşımda en fazla evreni söyleyen de Marksizmdir. Bütün güçleri öğrenmek gerekiyor, ama onları Marksizmin ölçütüne göre değerlendirmek gerekiyor. Marksizmin sorularını keşfesek için bile Marksizm gerekiyor.

Demokrasi için ittifak geçicidir. Çünkü kapitalizmin sürmesinden yana olan güçlerle ittifak kalıcı olamaz. Burj. politikaları da bizim ne olduğunu biliyor ve bu da göre ittifak süresini belirler. Açık olarak da kimliğimizi koymak zorundayız.

Bugünkü ortağımız, "onun amaci beni ortadan kaldırılmaktır" diye bilir. "Ben de ona sonuna kadar birlikte olaçagımızı veed edemem.

İKP "Tarihsel uzağın" politikası

Daha ruydu ama başarılı olamadı ve bu partileri sorumlu tutuyoruz (Onların uygulama yanlışlarını)

EKP "Solun Birliği" politikası

ÇIKP "Anti.dik. güçlerle ittifak" politikası

Biz de demokrasi güçleriyle işbirliği için yepici pol. alıcıyız, ne yanıt görmüyoruz. Buradaki başarısızlıkta da yanlış biz sorumludur. Sınıf karşıtlarımız da ortak yspilecek işlerde bize sorluk oluşturuyorlar. Onların bu ıstıçı konumunu dikkate alınırız.

Soru: Bu bağlantılı sorunun "eserengiz sorun" Bağımlılık sorununun soyut sınıfı düzeyde elzisiz bu soruya çözüneniz. Son tehlilde sınıfı çıkarları yoksitan politik güçlerle ittifak sorunu elzisiz problemi koymak lezzim. Değerlerin etkisi ertencesi bir kaç ynetici kendilerini hareketin dışına atabilir.

Ama bu tür bir derdime bizim son emecimizle çeliknes

Soru: Kolumbiya partisi ve sol güçlerin nasıl bir süreçten geçtiğini sordu

Soru: Sosyal Akademinin tezlerini deha keskinleştirmek mi yarışmak mı gerekiyor. Tezlerin yalnızca soru çözülebilir olmasından çok soru çözülebilir olma durumu da var.

Degerler hegemonyasının, Bütün demokrasi gerçekenesini söylememediği sorusu var.

Cevap: Bağlantılık sorunu da gerçek sorunu gibi soru bir sorundur.

Marksistler albette gerçege daha doğru yaklaşır. Çünkü Marksizm dialektik bir yöntemdir. Diğer yöntemler tek tarafsızdır.

Oportunizmin bir kaynağında (opport'i etiket almamıza kullanıyorum) gerçeklerin dialektik olarak çözüm yeteneksizliğidir. Gerçege yaklaşmak Marksistlere deha koley gelir. Ama eğer bilginin, teorinin yerini doğru değerlendirirlerse.

Pertillerin en önemli bir sorunu pragmatizmdir. Teoriye önem verilmemesidir. Biz deha çok hemen Ünümüzdeki sorularla ilgileniyorduk. İ.s. ve toplumun yapısındaki değişiklikler tek tarafı ele alındı. İ.s.yeni katmanların olusması yanlış değerlendirildi. İşte yandan gelenaksal işçilerin szalmasına "İşçi sınıfının ksbolmesi"

diye yorumlayanlar da çıktı. Bu iki yanlış bir sorundur. Teknolojik gelişime İ.s.yapısını genişletmiştir. Üretim sürecini hazırlayanlar da, ürünü pazar çakaranlar da İ.s.'a katılıyor. İ.s.değişiklige uğruyor, ems devrimci niteliği değişmiyor. K.M: "İ.s'nin dev. niteliği kenarı nesil oluşturduğu ile değil, sosyal konumu gereği ne yapmak sorunda kılacağı ile belirleniyor." Üretim sürecindeki rolleri belliinden İ.s.yeni katılan katımlar U.G. 'nın gelişmesinin ürünüdür. Bu kesimler İ.s. çelirdeğine deha yakındır. Çünkü çakırdek, Üretim sürecindeki rolle ilgilidir.

VKP, kendisini yerine değil öne göre ayırlıyor. "Biz tüm sefelleri savunuyoruz." tezi alikevi olarak doğrudur. Ama bu kesimler devrinin değil, karşın devrinin güçtür. Propagandist bir tarza bağlı şoptanmak lezzim. Olguların derin analizi temelinde belgileri şoptanmak lezzim.

-Hem rekabet gücünü korumak, hem de İ.s.durumunu düzeltmek.

Tin EP kârlılık politikasına karşı çıkmak. Oysa verimsiz işletmeler İ.s.'nın airtane yük oluyor. Demokratik bir kârlılık politikası savunulmalıdır.

Eski denetimleştirmeye politikasından yaradık. Şimdi bu politikayı savunmayıza. Fransa'da solun programında bu politika vardı. Ama bu işletmeler zarar etti. Bu durum, reformların etkisini azalttı.

Bugün Üretimin artması tek başına Elçüt değildir. Bu durumda işçiler zarar görebilir. Böyle işletmelerde Üretimin artmasını istenilen ki işçiler için yeni işyerleri açılsın. İşte gerçekliğe

şekleşim ve Marksistlerin rolü.

İttifaklar kısa veya uzun süreli olabilir. Burada sorun şu: Eskiden şunu söyleydi: Devrine yaklaşıkça bağışıklık dersləsəktir. Bu büyük hətə bürədaydı. Marx (Frencə'de sınıf seväşleri'nda): i.s. burjuazinin hegemonyesini kabul etti. Ama politejn üylə kuruyordu ki, mücadəle sırasında bağışıklar değişiyordu.

Feuerbach Üzerine

3. test: Seväşin katilənlər de seväşin sırasında değişiyorlar.

Bəyən "sosyalizme kədər gel" dərsek gelmeyəcəkler, ems seväşin sırasında değişebilirler ve sosyalizme kədər gelebilirler. Təbii sos. programında onları ortəden kəldirəcəğimizi yəzəcəsək. Burj. proq. gəndəsi de bunu kullanırdı. Marx: i.s. komündə ne yepdi? i.s. hükümeti de üylə yapacak. Ama sınıfları ortəden kəldirməsyəcək. Küçük Sreticinin istikrəpli durumu gelmesini sağlayıcaq.

İlk öncə hənen bugündən biri bizimle bağışıklak kurasılır və bunun üçün biz ne yəpməliyiz?

Sol güçlerin tətəməni eskiden biz dərəltmişdik. Bunu sındı geniqletmeliyiz.

Kolumbiya KP' diğər kartisen güçleriyle birlikte usun bir səre içinde bu politikəyi hazırlanırdı.

Soruyu keşkin koynuk ne danğıdır? Bış dikkəti çəknək işin böylə koyuyoruz. Sorunu aşıklamada değil yalnız, enləməde da zorluk çəkiyoruz. Kəndi kollektiflərinizdə de sorunları kəşfi kəşfiye getiyyərək. Güney Afrika devrinciləri silahlı seväşan Ulke sınıfları dışına çıxarsa təm dönya üçin təhlükəli olacağına çox zor benimsiyyərlər. Üte yandan genel inşənlik çəkerlarının öncəliyini kələyəcək bul eden G. Afrika devrinciləri de var.

Referensya sorunu: Çox dər sol güçlər yetinmənək gərəkliyər. sosyal adalet üçün, yönətme katılmak üçün, inşən kişiliyini geliştirmək üçün mücadəle edənlər var. Yaşınsal demokratik kontrol üçün, yaşınsal haberleşme əraçları üzərində kontrol, faşist şövenist prop. yeseklenməsi, lill yalnız parlamentər dənetim değil yaşınsal dem. kontrol, demokratik uygar devlet ("sivil" devlet)

Demokratik, hərəketi geçirici hədəflər var.

Geniş enləmde "sol güçlər" konsepsi; hərəkətə geçirici bir konseptdir. BİYY sınıf seväşinin əzgül biçimidir diyoruk. A. Bowin (çox esnek bir yoldaşdır) bunu hele savunuyor. Eskiden bunu çox köləy kanıtlayırdı. Sındı şöyle diyoruz: BİYY nükleer seväşan tek seçenekidir. Dünya ərənəsində güçlər əraçının değiştirmənin bir biçimidir. BİYY. Ama "bu politika, uluslararası sınıf seväşinin bir biçimidir" dərsek emsəcə ulegəmeyiz. Bu pol., sınıfsal əhəmələ genel inşənlik

çukurlerinin içiçe geçmesinin perlek bir ürnejidir.

Konuşma

25.10.1983

Devrimci yol: Evrin-devrimleşmeler.

Nükleer-uzay çağının üzerine bazı notlar:

Neden böyle bir çağdan söz ediyorum? Bu çağ devrimin yoluna nesil bir etki yepiyor?

Yüzylarımızın 20'li yıllarına keder canlı ve canlı olmayan doğayı ve oenden de toplumu sindirdik. Uzmanlar bu alemlere uygun düşünce yöntemleri ve kavramlar geliştirdiler. Ama uzay ve mikrokernes erişirmeleriyle ortaya şu çıktı: Bir bütün olarak insan faaliyetini kavrana sorumluluğu. Bu da her üç olsun birlikte ele olmayı gerektiriyor. Yüzylinder boyunca ortaya çıkan ekstensif Üretim sistemi ve buna uygun olan teknoloji türü yaşamı geliştiren sistemi tehdit etmeye başlamıştı. Bunun ertak skilci bir sınırları çekmek gerekiyor. Yaşam faaliyetini tehdit etmeyen ve yeni koşullara sık uyduren bir sistem geliştirmek gerekiyor. Evolusyon (evrim) kavramıyla bağlı yeni bir kategori gerekiyor: Değenan gelişmesi (canlı ve cansız) ve toplumun gelişmesi ile ilgili yeni bir kategori. Bu kategori insenin uzeyin bir ünnesi olması, uzaya çıkışması, mikrokosmosun ve nükleer enerjinin sırlarını kevrayabilmesi ile bağlıdır.

"Biyoefter" e et olarak yeni bir kategori, insen ile doğa arasındaki bağıları keşfeyen, insenanın uzaya çıkışması ve mikrokosmosa egemen olmasına uygun bir kavram. "hesfer" "sejduyu olsun". Bu kategori marksist felsefede yoktur.

M.E.'de tahmini bazı notlar verdır. Ancak 20'li, 30'lu yılların bilimsel buluşları bu kavramın bilim olsundaki elinmeciliğini gerektirdi. Bu kavram hem doğa bilimlerinin ve hem de 19.yy'de oluşan Marksist literatürüne bugine dek kullanılan kategorilerini değiştirdi. Örneğin, Evrim ve devrim kategorileri söz konusudur. Belirli sınırlamalar nedeniyle öňümüzde koyduğumuz esaslar bugün ulaşılmez olmuşlardır.

Doğal güçler,-ki insen onlara egemen olmaya başlamıştır, bu dönüştürmeli sınırlamalar getirilmektedirler. Yeni teknolojilerin gelişmesi ve ekspansif teknolojiye temel olmasının sorucunda sınırlamalar getirilmektedirler. Kleuservitz'in "seveş politikeye erkek olmasız" fikri ertak geçersiz olmuştur. Seveş gelişmenin değil gerilenmenin bir erceği olabilir, enzak.

Bu yaklaşım (bilinç dışı olarak büyük sosyal gruplar

-sınıflar- tarafından hayatı geçirilmektedir. fegdüsel olarak onlar bu yaklaşımı başvuruyorlar.

Sevgiler sırasında ve sevgiler arası dönenlerde şunu görnektiyist: Silahlı olan ve olmayan nüscdele biçimleri arasında belirli bir ilişki devrim ve evrimin diyelektiği işte bu emeçler ve erkekler diyelektiği dir. Uygun (adequat) olan erkekler emeç yeklesdir, olmayanları yanı bazı erkeklerin kendileri bazı sınırlamalar getiriyorlar. Bu erkekleri kullanmanın sonucu, emeç yekleme değil, emeçtan uzaklaşma oluyor.

Üretici güçlerin gelişmesiyle Üretim ilişkileri eresindeki çelişki, gelişmenin belirli bir aşamasında bir Üretim tersinden başka bir Üretim tersine devrinci yoldan geçiği gündeme getiriyor.

19.yy.sonu 20.yy.başlarında bu çelişkinin özün tersi hakkında besitlemiş görüşlere eskiptik. Bunu sindi enliyoruz.

İngels, tarihsel meteryalizm üzerine mektuplarında şöyle söyleyordu. Merks ve ben deddi Üretim tersinin Üst yapaya belirlemesine eşri vurgu vurmıştık ve determinist şemalar çekermiştık. Yeni Üst yapının göreceli başımsızlığını, Üst yapının deddi temeli etkileme yeteneğini yeterince gürbcmiştik. Bu durum 20.yy.devrincı teori ve prestijini olumsuz etkiledi. Çelişkenin evrimci niteliğini küçümsemeye yol açtı. Şenacı enlisimizde: Tekelci sermayenin olucası, tdk'nın egemen elması toplum devrimin eğiline götürüyor. Bu çelişkiyi sosyalist devrim eresiliğiyle eşmek gündeme geliyordu. Sosyalizmin ön koşulları sorununu başka uzmanlara tartışacaksınız. Yalnız bunun sosyalist devrimin ön koşullerinden farklı olduğunu vurgulansınca yetinmi. Şenacık enlisage göre sosyalizmin deddi ön koşulları varsa sosyalist devrimin de var seyiliyordu. Özellikle etkenin eksikliği tek problem oluyordu. Bu sorundas çoğu kes sağ sosyal demokratların hain davranışlarına indirgeniyordu. Bu duruma Lenin 20.yy.başlarında yazısında, Komintern'in III.Kongre konuşmalarında komisyonlerdeki konuşmalarında dikkat çekmişti.

Lenin, işçi sınıfı ve emekçi yarınlarının devrenişinin özel olarak eretirilmesi gerektiğini vurgulamıştı. Lenin'in hastalığı, bu analizi ve çelişmeyi sürdürmesine izin vermedi. Komintern yöneticileri bu görüşleri uzun süre unuttular. VII.Kongre tekrar bu görüşlere başvurdu.

XX.Kongre sonrasında evrim ile devrim arasındaki ilişkiler yeniden tartışılmaya başladı.

- "Dünye devrinin" yerine "d.d.süreci" kavramı getirildi.
x Şimdi "dogal-yeterlilik-sürec" kavramına yeniden itiber konandırılmış gerekiyor.

Kapitalizm üyesine kendisini düzenlene, yeniden eyarlaşa mekanizmleri geliştirmiştir ki bunlar önceden bisce öngörülenemiştir.

Eski den sosyalist devrinden sonra tek düzenleyici sistem altında uzaya ve mikrokosmosa egenen olumunu tescil etti. Oysa kapitalist sistem btd elinde bir stilim gerçekleştirdi. Sınıf sevgisinin yeni koşullerine kendini uydurabildi. İki sevgi aresi ve sevgi döneminin deneyim birliğimne dayanarak içi sınıfına önemli tavizler verdi.

"2/3 formülü" çerçevesinde "konsensüs" sağlanmayı başardı. Bu formül, seçmenlerin mutlak çoğunluğunu dayanarak sosyal nünevraler yepabilme şansına geliyor. Seçmenlerin 1/3'ü merjinsel davranışlarına itiliyor. Bu durum basen enerjist partilerlere yol açıyor ("sol" ve sağ) Yıllar arası ise politik ilgisizlik yayılıyor. Reformist görüşlere eski partilerin kapitalizmi reformler aracılığıyla "demokratik kapitalizm" haline getirme planları var. Devrimci, kom. partilerin reel kap.

yerine reel sos.kuras plenleri ise yılın her tarihinden desteklenmedi. Lenin'e göre bu etken devrimin başarısına için mutlaka gereklidir. Bunden neyi görebiliyoruz?

Sos.in ön koşulları, sos.devrimi gerçekleştirmek için yeterli olmuyor. Lenin'in , "genel, ulusal bunları, hem üsttekilerin, hem alttekilerin bunları gereklidir, devrim en çok böyle gerçekleşebilir" görüşü geçerliğini tamamen korumaktadır. Sevgi sonrası ülkelerin durumuna göz atarsak bu ülkelerde genel, ulusal bunları olusmuştur. Ekonomik sentalar ve politik bunları sonrasında böyle bir d.d. gerçi teorik bekinden oluşabilir. Ama pratik olarak, sevgi sonrasında böyle bir durum oluşmuştur ve şimdi de yoktur.

Nükleer tehlike halkın kendi yollarına belirlenelerini engellemektedir. Nükleer silahsızlanma, her halkın kendi yolunu seçin hakkına yeni sevgim hakkını de de genişletmiş olacaktır.

Hipotetik olarak sunu söyleyebiliriz: Dünye güvenlik sisteminin kurulması, uluslararası ilişkilerin demokratikleşmesi, karşı devrim ihracını önleyerek devrimlerin perspektifini ortarmaktadır.

Ulusal kurtuluş devrimleri de sos.dev. den başka bir devrim türü olmala rıma rağmen onlar da yol seçiminin özgürlüğünü öngörüyorlar.

X X X

Gelişmekte olan ülkelerde gelişmiş ülkelerdeki "2/3 formülü" geçerli değildir. Burjuvacının koşullara adepte olma süreci gelişmemiştir. Lenin'in Rusya koşullerine uygun olarak söylettiği Oktoivist

kapital ağır besiyor. Demokratik güçler de değişik seviyelerine başvurmayı tercih ediyor.

LA'da son 30 yıl içinde, burjuvezinin adayı olma yeteneği önemli ölçüde gelişmiştir. Kapitalizm olgunlaşmıştır. Küba ve Nikaragua devrimleri burjuvesiyi "eğittiştir" Bekârlarının deneyiminden öğrenmek başta, kendi deneyiminden öğrenmek başkadar. Bu ülkelerde de burjuvezinin Aktif olarak konsensüs elde etme, yani nüfusun coğunuğu yinele çekmeye çalıştığı genişletmektedir.

Soru: M.E ve Lenin'in yapıtlarından ne sonuç çıkarıyor? Rusya'da sos.i kurmanın/reformist ve devrimci politika arasında ne fark kılıyor?

Lenin, zamanında şunun farkına vermişti: Klasikler (M.E)

Cevap: Belirli olayların öngörülerinde yer almıyorlardı, ems eğilimler doğru çakıyordu.

Merksizmin "cyrostik" öneinden, olayların teknik edebilme yeteneğinden söz ettirmiştir, Merksizmen toplumun, düşünmenin ve sosyal prestijin uzun süreli yesiliklerini eğilimlerini bulabilmesiniastediyoruz. İşçi hareketinin de bu uzun süreli eğilimlere dayanması gerekiyor. Merksizmin bu "cyrostik" öneşi üzerinde herhalde birleşebiliriz. Hem Marks, hem Engels, hem Lenin hem de Kom. partileri bu ereda SBKP birçok kez yenilmişlerdir. Tipik bir örnek 1961 SBKP programıdır.

Sosyalizmin gelişmiş kapitalist ülkelerdeki meddi ön koşulları da olgunlaşmıştır. Potansiyel olarak var olan bu olsıkları gerçekteştirmek, iktidarı ele almeye ertelememek

x Reformist yaklaşım ile devrimci politika arasındaki fark, kapitalizmi iyileştirmek çabaları ile köklü biçimde dönüştürmek çabası arasındaki faktır.

Rusyada sosyalizm için meddi ön koşuller 1917'de olgunlaşmış değildi. Ekim'un 4. yılında Lenin bunu söyledi. Korgülşen zorluklar yalnız sanal yanlışların sonuçları değildir. Nesnel etkenlerde söz konusudur. Engels İtalyen sosyalistlerine: "Devrimci için en zor şey, iktidarı ele geçirdikten sonra başka sınıfların gerçeklestirmesi gereklili olan şeyleri gerçekleştirmektir." der. Bu hedefinin yaşadığı bir

Soru: Trajedidir. Ulusal ile uluslararası etkenin ilişkisi bugün nasıl değişiyor?

Soru: Gal.Kep. ... Ülkelerdeki durum elbette Lenin'in 1916'da tespit ettiği gibi değişildir.

Kep, Ülkeler arsında, kep. ile sos. arsında U.g. gelışmesinde nesil süreçler işlenektedir. Sistemler bu süreçlere ayak uydurmasya çalışırlar.

Bulgelerinizin en büyük yetersizliği dönüşümleri ulusal sınırlar içinde görünenizdir.

Ama nesnel süreçler bizi sürekli ulusal sınırların ötesine götürüyor. Bu eğilim giderek artıyor.

Örnek: İkvader, İkveder i.s.in en bilinçli kesimi (300.000 kişi) ABD'de yaşiyor. EKB'nin programı ise yalnız ulusal sınırlar içindeki dönüşümleri öngörüyor. Ama sınırları dışındaki bu önemli gücü, onun sorunlarını ele almadan bu süreçleri gerçekleştirmeyiz. Bölgedeki durum hakkında size sorduğum soru, bölgesel entegrasyon süreçleriyle ilişiliydi, Politikamız bu nesnel süreçlere deha çok eğilmeli idir. Burjuvesi enternasyonselleşme süreçlerini deha çabuk ayak uyduruyor ve yanıt veriyor.

Genel yassilikler dünyada, iki ayrı sisteme, bölgelerde, alt-bölge lerde nesil işliyor? Ulusal düzeyde ,il düzeyinde vb.nesil işliyor?

Soru: "Nosfer" kavramının keynesi ve işlevi kk.bilgi."Doğa terhihiel süreç " determinist bir kategori değil mi? "Nosfer" XX yy.in 20 li yillarda formüle edildi. Doğa bilim adamlarıyla, fileşefleri terefünden formüle edildi. SB'de Verneski(kimyeci) bu terimi kİteplerinde sık sık kullandı.

"Biosfer"e ve canlı olmayan doğuya, insan faaliyeti niteliksel bir etkide bulunuyor. Verneski şunu enledi. İnsan faaliyeti günümüzde artık doğada düzeltilemeyecek değişikliklere yol açıyor. Toplumu, doğayı (canlı-cansız) yönetmek için bütünsel bir yaklaşım,yeni bir bilim dili gereklidir. Marx da bu sorunu 1940'lerde dile getirmiştir. Ama bu yalnızca bir temenni olarak kaldı. Bu entegretif bilim terzini formüle etmek için yeterli bilgimiz henüz yoktur. Bu yalnız hipotez düzeyindedir. Sibernetik, eşiğesyon, kendi kendini ayıran,... gibi bilim dallarının gelişmesi bize yeni olenskler sağlıyor. İnsan, doğa ve toplum gelişmesi için bize evrensel kategoriler getiriyorlar. "Nosfer" bu tür bir kategoridir. İnsanın uzaya çıkışısı, mikrokesanosa egenen olmasının çağının sorunlarını eski tür yaklaşımla çözme olenskli değildir. İnsan yüzüller boyunca ekstensif üretimin enleyişini taşıdı. Bu uygarlık türü insanların bugün falsoketlerin epikine getirdi. (Ekolojik falsoket vs) Chernobil bunun sinyali oldu.

Entensif üretimin sisteme gecilemeyeceğini, yeni uygerlik türünü geliştirebilmesi için "nosfer"in teorisi gerekiyor. Sınıf savaşını teorimiz de bu teorinin içinde yer almıyor. Belirli sınırlamalar söz konusu oluyor. Doğal-terihsel süreci bu anlaşımda kullanıyorum.

- x Doğal-terihsel süreç bu yolla ilkel ekonomik determinizm den ayrılmıyor. Marksizm her zaman öncelikliliğe karşı çıktı. Bu nedenle determinizm kaçınılmazdır. Nesnel sınırların nerede olduğunu bilmek gerekiyor ki bir yakına öğrenilmesin. Ama politikamız objektivist olmalıdır. Bu heteropblemenof, Kautski ve Trotski yapmışlardır. İki sınır var: Subjektivizm ve objektivizm. Bunların arasında geçmeliyiz.

X X X

Kapitalizm adeptasyon bakımından sosyalizme üstün olduğunu gösterdi. Çünkü olgun ve deneyimli bir sistemdir. Bizi de genel olarak belki bir deneyim elde ettik. Bizi de Çin, Polonya gibi deneyimleriniz var. Bize yeni koşullara kendimizi uydurmasaya çalışıyoruz. Perestroyka bu sürecin ifadesidir. Ama biz gecibik Kapitalizm ise entegresyen süreçleriyle yeni koşullara kendini uydurma yöntemleri geliştirmiştir.

- x Perestroyka (icə pol.) bu sürecin bir yanıdır, yeni düşüncə (dış pol.) bu sürecin öteki yanıdır.

Devrimci sürecin evreleri, aşamaları

Terihsel süreç, devrimci ve evrimci olayın dialektiği ile belirleniyor. Döleyisiyle politika sonut bir terihsel evre ile uyumlu olmalıdır. Kapistem 80'li yıllarda yeni teknolojik süreç adepte oluyor. Orta gelişmiş ülkelerde bu süreç adeptsyon beş tür oluyor. "Üstten devrim" (Lenin: "Kerçülerin devrimi")

- İşçi sınıfının toplumu sittan dönüştüremediği koşullerde, egenen güçlerin belirli bir freksiyonu esnâfın çikerine bu dönüştürmeyi gerçekleştiriyor.
- x Yeni türden otoriter rejimler, geleneksel otoriter rejimlerden ayrılmıyor. Döleyisiyle var. Bu rejimler yalnız egenen güçlerin bir freksiyonunun egemenliği değil, uluslararası tekellerin belki bir kesiminin etkinliğinin sonucudur. Uluslararası tekellerin özellikle ABD tekellerinin çikerleri (ki bunlar LA perçeleriyle beginlidir.)

ABD'nin ulusal çapta örgütlenmiş tekellerinin çatıları ile gelişiyor. Uluslararası tekeller LA Pazarlerinin syrilməz parçasıdır. Diyalim, Brezilya'da komütür üretiyor ve ABD pazarlarına giriyorlar. Reagan bu tür ithal mülkerinin önünü kesmeye çalışıyor. Bütün bualer otoriter rejimlerin politikasını etkiliyor. Bu jejinler birbirli bir toplumsal yenilemeyi gerçekleştirdi ve toplumları dünyaya kapitalizmine entegre etti. Bu ülkeler emperyalist ülkelerle eşit ortaklar gibi dünyaya pazarlarına çıkışap rekabet ediyorlar. Ama şimdə ertik bu rejimler bu entegrasyona fren olmaya başladılar. Çünkü sert ekonomik önlemler ve keti üst yapı, uluslararası tekellerin serbest faaliyetini sınırlamaya başladı. Böyle bir durum ortaya çıktı. Bu "devrimi" üstten gerçekleştirmelerin bizzat kendileri orduları yeni düzenin ekonomik faaliyetine engel olmaması için kişilerine gönderdiler. Ayrıca orduda rüyvet olayları da yayılıyor ve önemli bıçutlar oluyordu. Ordu uluslararası tekellerin esası kâr elde etmesine engel olmaya başladı. Ulusal gelirin önemli bir kesimine devlet bürokrasisi ve silahlı kuvvetler tarafından elkonmaya başlandı. Bu nedenle silahlı kuvvetlerin elinden ekonominin yönetim sistemini elmek ve özel sermayeyi bağımsız bir politik gücü dönüştürmek gerekiyor. Böylece normal bir politik işleyişe geçmek ve u.ö.t.in esası kâr emşlerini gerçekleştirmek emşleniyor. Aynı zamanda çok yüksek düzeye tırmanmış dış borçlanma sorununu çözmek isteniyor. Bu sorun liberalleşme koşullerinde deha koley güzüliyor. Bu nedenle askeri, fasist dik. yerine neo-liberal rejimler geliyor. Bu hem u.ö.t. hem de yerli burj.çıklarına uygundur ve hem de politik dem. sınırları genişliyor. Ordu bu sistemin işlevini görmesinde gerentör rolünü oynayıyor. (Aslı işlevine bu deha uygundur) ordu yönetiminin bir kesimi ise orduden ayrılarak egemen sınıfın içinde sivil hayatı yer alıyor.

Böylece yeni bir çatışkiler sistemi ortaya çıkıyor. Yönetici bloğun içinde yeni bir gruplaşma oluyor. Eski yönetici bloğun

bir kesimi bu süreçte fren oluyor, bir kesimi de bu süreci ilerletiyor. Ünlü güçlerin hərəkasında bir tehlike bu sürecin farkına verneme ve eskisi gibi devrenmektir. Öte yandan başka bir tehlike var: Bu liberalleşmeyi "demokratikleme" olarak kabul etme ve böylece neo-liberalizmin kuyruğundan gitme tehlikesi. Bunun sonucunda eskiden dayandığımız sosyal zemine ertik ayakbasanız oluyoruz, ama hənüz yeni bir sosyal zemine de ayak basmayı, Brezilya örneği: Bu süreçlere karşı zamanında doğru tutum elemə/eksi KP yerine 4 parti kurulmuştur ve kendi erelerindəki sevəqim, egemen güçlərə karşı mücedələden deha keskindir.

Öte yandan başka bir tehlike var.

Yeni-liberal modelde çok geniş marginal kesimler ortaya çıkarıyor. Bunlar, özellikle gençlik kismini fundamental hareketlerin peşine takılıyor. Onlar Neo faşist, fundamental "Sığın - Kalım müzdelesi" içindedirler

İkinci tehlike, bu dalganın içine girmek, dalgayı kendini korutmak, eşri sloganları öne sürmek ve bireysel terörizme kadar kaymaktadır. Sili'de KP bu tehlkiye karşılaştı ve eşri soldan önemli yerer gördü. Bu tehlkeyi aşından sonra sindi neo-liberalizme karşı demokratik bir alternatif geliştirmeyi, demokratik güçlerle birleşmeyi başardı.

Besin böyle alternatifleri oluşturmak kolej bir bürokratik iş gibi gözüküyor. Böyle bir alternatiften çıkarları olsalar bir erays geliyor ve nasa başında ortak bir program çiziyorlar. Ama çoğu zaman bu program pratik eylemlerin yerini tutuyor. Önemli olan belgeler değil, halkın enlasyonu ile ugrunda mücadele edeceğini hedeflerdir.

Bunlar biz:

"Vurulmayan sının derisini paylaşmak" deriz. (Rus Atası)

Kağıt Üzerinde kalan hedefler, yiğinlardan kopukluk yeretir. Birçok LA Ülkelerinde devrimcilerin karşılaşıldığı durum budur. Karşı karşıya koymuyorum. Programlar da, eylemler de önemlidir. "Aşamalar sorunu"da bureden keynşkenliyor. Bu soruna kağıt Üzerinde yanıt getirmek onanskı değildir. Aşama sorunu, en başta ekonomik gelişime düşeyi, emp.stratejisi, hükümetin stratejisinden değil (elbette bunlar da etken olarak dikkate alınmalıdır).

Yiğinların politik deneyiminden yola çıkarak belirlenmelidir. Bu soruların yiğinlerin kendi deneyimlerini genelleştirmek ve yiğin bağlarını geliştirmektir. Burada "Nangi yiğinler?" sorunu geliyor. Geri yiğinlere, rejimin deyeneği olan yiğinlere gidersek kendi sebireşizliğimizin kurbanı oluruz.

i.s.nin orta katmanlarının yeni grupperinden kopmuş oluruz. Ama müzdeLENİN geleceğini belirliyecek olan bu kesimlerdir.

LA KP'lerinin III.Konferansı oldu. Bu toplantıda keskin dogmatik yaklaşımlar eleştirildi ve sert bir Szelestiri yapıldı. Özellikle eski diktatörlük altındaki partiler kendi şarı tutumlarını eleştirdiler. Özellikle kültür esinindeki gelişmelerin deha çok dikkate alınmasının altı çisildi. Aydınırlarla ilişkisinin önemi vurgulandı. Nekiden sol çevrelerde egemen olan militen bir sydia düğmenliği

senucusu LA Ülkelerinde geniş bir sağcı aydın kitlesi oluşmuştur. Aydınlar arasındaki güç dengesini değiştirmek için kültür alanında yeni bir politika gereklidir. Bunun için de aydınlar kendileri için bir politika geliştirmeli idirler. Partinin buyrukleri üzerinde bir kültür politikası geliştirilmelidir.

Eski anti-samp., antidiktatörlük mücadele çingisi besitti. Şimdi toplumun her alanında alternatifler geliştirmek gerekiyor. Uzmanlar gerekiyor. Aydınlarla iyi ilişkiler gerekiyor.

X X X

Tartışma

Cevap: Bütün partilerin sorukları vardır. Kom.kp.Ülkelerde ve hem de sos.Ülkelerde. Bu sorukların nedenlerinden birisi dinamik bir parti anlayışının oluşmemiş olmasıdır. Zorluklar arasında bir bölüm karşılıklarının çok şey öğrenmiş olmasından ileri geliyor. Bir de bize bağlı nedenler var. Sarsılmış ilkelere sahip olduğumuzu sanıyoruz parti anlayışında. Oysa kp. gelişmesinde tdk. olmadığı, uluslararası entegresyonun, esk.'nın olmadığı, sosyal gelişmenin deha yavaş olduğu denealırmıştır bu ilkeler. XX .yy'ın başlarında 10 yıl, 20 yıl pek büyük önem taşıyordu. Marx 50 yıl boyunca "Das Kapital'i yazmıştı. Pek bir şey değiştirmemişti bu süre içinde kapitalizmde. Kom. harekette tdk üzerine tartışmada 10 yıldan fazla sürdürmüştü. Bu süre içindeyse tdk değişmemiştir. Biz bugüne değil dün'e tepki göstermemiştir. Oysa yerine tepki göstermemiştir gerçekiyordu. Karşıtlarımızı iste e zaman eşbikiriz.

Biz partiyi yeni duruma hazırlayacağe kadar durum değişiyor. Partinin yapısı nasıl olmalı ki, her koşulda (özellikle hızlı değişim koşullerde), durumu anlaysın etme, politika çinme ve gerçekleştirme süreçleri hızlı olsun.

Parti politikasını geliştirmeye yalnız parti yönetiminin değil tümülerin, en azından tüm aktif çırırdeğin görevidir.

P.politikası, tüm alanlardaki mücadele biçimlerini dikkate almmalıdır. Karşılımız sürekli deneyler yapıyor, politikelerinin etkisini sınıyor, sonuçlarını değerlendiriyor. Değişen koşullara, yeni süreçler politik, ideolojik ve örgütSEL yanıtlar geliştirilmeli ve hisle parti yönetiminden P.Örgütlerine iletstirilmelidir. Enfirmsyon yukarıda aşağıya ve sağdan yukarıya kısla iletilmelidir.

Kom. partilerin bir çoğu bir serumu düşünüyor bile, çünkü düşünüldüğü zaman çözüm gündeme gelecektir.

* Problem, dinamik bir parti anlayışıdır. Neden "perestroyka" sürecine

büyle hızlı başladı? Bu bizi fazla ileri etmeyecek mi?
Durgunluk sürecinde toplum yerinde durmuyordu ki, bia dururken top -
lum gelişiyordu.
"Perestroika" devrimci bir pertinin yaşam terzi haline gelmeliidir.
Bizim için bu, pertinin harket içindeki yaşamı demektir.

X X X

Gündümde sos.dem.partilerle ilişkি

Birçok şey KP'nin aktifliğine bağlıdır. Eğer parti sonut durumu sonut analiz edebiliyorsa ve doğru sonuç çıkarıp politikayı gerçekleştirebiliyorsa etkisi artacaktır.

KP ile sos.p.eresi ne zaman iyi oldu?

30'lu yılların ortası halk cephesi, faşist ıgale kırıcı sevgim dönemi, 70'li yılların ilk yarısı.

Bu dönemler kom.lerin oluşturulan sorunlara en yetenekli biçimde yaklaştırmalarıyla bağların en güçlü olduğu dönemlerdi. Kom. ile sos.srasıadaki ortak noktelerin öne çıkması, Emekçilerin ortak çikerleri için mücadelelerin güçlenmesiyle bağlıdır. Kom.ler için ortak belgelerdeki birlikten çok söylemek birlik önemlidir. Devrimci p.gerçeği göstermeden içi harketin kendisi gerçeği göstermelidir.

Cevap: Parti ensayisini, "nimeri bir bütün" olarak p.ensayisini oluşturmak bize burjuva raskiplerinin parti konusundaki yaklaşımının ne olduğundan bağımsız olarak devrenamayız. Geçmişte partileri sınıfların veya sınıf fraksiyonlarının öncü temsilcileri olarak ele alıyorduk. Kap.toplumların politik kurumu olarak burju partilerinin rolünü de de dikkatli ele almak gerekiyor.

Partilerde bürokratik yoğunlaşmayı, kahikitlemeye kapitalist toplumun işleyişine zarar vermesi nedeniyle eleştiriyoerler.

Uluslararası tekellerin belirli çevreleri, yerli işsizlerin en esnek çevreleri, parti örgütünün geleneksel türünden vazgeçmek gerektiğini savunuyorlar. Özel sektörün ulusal çapta bir parti olarak ortaya çıkmasını istiyorlar. Odaların, iş odalarının arastırmas enstitülerinin v.d. örgütlerinin gücünü birleştirmek istiyorlar. Uluslararası ilişkilerin olensklerini kullanarak geleneksel besin tekelinin gücünü kırmaya çalışıyorlar.

Cevap: Onlar sadece enformasyon skılarını hızlandıryorlar.

Cevap: Partiler üstü, ulusal çapta etkili liderler, istiyorlar. Geçmişteki politik partilerin rolünü cyncyan liderler. De Gaulle bunları

prototifidir. LA'da fəq.dik.yakıldıktan sonra bu tür lider erseyişleri hızlanmıştır. Türkiye'de de belirli çevrelerde, Yunanistan'da, Lübnan'da bu tür bir eruyaşın unsurları vardır.

Cevap: Bunlar düşmenin politikesi ile ilgili önemli sorunlardır.

C : Bezen ortegimiz oluyor bu kesimler.

C : Bazi Ülkelerde kırıtlarımız politik partilerden çok başka örgütlerde başvuruyor. Birçok ülkede,

Amerikanca "politik yaşam unsurları" öne çıkıyor. Ünliğin Reagan tipi politikeler. Yağınlarla çok iyi temas kurabiliyor.

Amas partilerin rolü eszlecek diye düşünmemek gereklidir. Elbette parti dışı yapılara da önemli vermek gereklidir. Araştırma enstitüleri vb .

Orn: KP kisisel komüterlere hizmet veren enf.merkezi kurdu.

Cevap: LA'da politik istikrarı sağlayacak çoğuluklar kolej oluşturuyor. Fransa'da da kolej değil, ems oyun kurallara gereği böyle bir çoğuluk sağlanabilir.

LA(de bazi Ülkelerde (Ürn.Venezuela'da) böyle oyun kurallarına uyuyorlar. Venezuela'da, 50'li yillardan bu yana iki partinin yer değiştirmesi söz konusudur. Yerine sonnda bu sisteme yönelik bir tehdit gözükmüyor. Bunun nedenleri venezuela'nın üsgül durumu, Rockefeller'lerin yeri vb.

Diger Ülkelerde tek parti sistemi(ulusal-reformist partiler) yağınların çoğuluğu tarafından desteklenmiştir. Bu partiler yağınsel iletişim araçlarını elde tutmalarıdır. İste bu sistemin ertek sonu geliyor. Ünliğin Meksika: Tek parti sistemi bunlum içindedir.

X Şimdi solu, hette sağın solu bu sisteme entegre etmeye çalışıyorlar. Bu da dem.güclere olsak veriyor. Dem.gücler, etkili bir şekilde devlet politikasına etkide bulunmaya çalışıyorlar. Devlet kurumlarının faaliyetinin içeriğini ve yönünü değiştirmeye çalışıyorlar. Toplumsal dönüşümleri emsleyen tüm güçler tek bir partide birleşmişlerdir. Ayrıca seçimler nedeniyle yönetici partinin demokratik kadınıyla da birleşmişlerdir. Baki cumhurbşk. oğlunu aday göstermişlerdir. Yeni Meksika sol güçleri, meksika burjuvacisinden deha dinsiktir. Modern bir hareket partisi olusturmaya çalışıyorlar. Çok ilginç bir parti bu . Kadit Üzerinde kurulmadan önce hayette kuruluyor. Yönetici deha çok oy aldığı halde seçim sistemi nedeniyle yönetici p.devlet kurularında denetimi elde tutabilmistiir. Bu parti, Ülkede politik kültürü değiştirmektedir.

Bu durum sol demokratik güçler tarafından da kullanılabılır. İsei sınıfının çıkarına. Öte yandan sağ güçlerden yana da kullanılabılır. Ekvador örneğinde olduğu gibi.

Ekvador'da böyle bir hareketin oluşması Reagan'ın çıkarına değil. Uluslarötesi tekellerin çıkarını Reagan ABD emp. çıkarına kurban etmiştir.

Cevap: Diktatörlüğe, kişisel yönetimlere karşı mücadele, yağınlara hedefi deha net gösteriyor.

Marks de belirli bir sınıfın pol. ideol. hegemonyası konrumı ver.

Bu nasıl gerçekleşecektir?

Cevap: Personifikasyonun iktidarı kişiselleştirmenin gerici yönleri

Üzerinde durmuştuk. Ama belirli koşullarda bu elgî ilerici güçler tarafından kullanılabılır. Örneğin Brezilya. Şimdi SS'ne yaptığı ziyaret şıresinde eski general olan c. başkanının yanında kom.hareketin onuru Jorges Amado verdi. Bu da personifikasyonun sonucudur. Bir per'i bunu yapanındı. Bir kişi bu dönüşü yapabildi.

Yoldaşlarının beşerisi şudur ki onlar bu fırsatlarından yararlanarak olumlu bir sonuç elde etmişlerdir. Partide buna karşı çıkanlar olmuştı. Ama bu politiks pol. kültürün gelişmesine, pol. reformun yapılmasına öncük verdi. Pol. rejimde önemli sonuçlara yol açtı.

Soru: Yeni düşünce tarzı ile Marksizm ilişkisi. Dünya devrimi-dülaylı dünya devrimi sorunu.

Cevap: Dünya devrimi enleyişî Lenin Ünitesinde ortaya çıkmıştır. Lenin bu görüşü aldı ve sürdürdü. Yeni oluchen tarihsel durumu incelerken Lenin bu enleyişî birez değiştirdi. "Devrim ilk önce birkeç, hatta bir tek ülkede bile sonucu versebilir, "sosyalizm kurulabilir" sonucuna verdi. Yani, kap.sisteminde önce bir, sonra beşer ülke kopecek ve sos.ülkeler kampına geçecek "iki kampın karşı karşıya mücadeleci" enleyışı. Bu sorun deha komintern programı hazırlanırken tartışılmıyordu (1926-25) 30'lu yıldan sonra, 43-45 yıllarında ve 48-49 yıllarındaki tartışmada bunun yessimesiydi. Sonra bu enleyişin yerini "dünya devrimci süreci" enleyiği aldı. İki kampa yerini iki sistem aldı. "iki sistemin birbiriyle mücadeleci" iki boyutlu bir resim gibiydi. Ama çok boyutlu bir enleyiş gerekliydi. Çeşitçi tarihi, doğal tarihsel sürecin bir parçası koevolution, birlikte gelişme süreci olursak ele alınmak gerekiyor. Eskiden bu parçaları birbirinden koparıp ele alıyordu. Şimdi eniyoruz ki içinde yaşadığımız Dünya bir bütündür. Bu birlik enleşilmeyince, birliğin içindeki parçaların niteliğini de enleyemeyiz. Bunun için yeni düşünce tarzı yalnız

bilgi değil synı zemende bir inançtır. Dünyede hale enlaçılmasın bir çok şey var. İnsanlık buna ilerde inceleyecek. Bir bukkonuları belli aksiyonları, sənqilerle çıkmamaya çalışıyorum. Bunun için ben kendimi dünyə devriminin təraftara seymiyorum. Ama dünyənin geleceğinin sosyalizm olacağına inanıyorum. Sosyalizm her Ulkeye həlkin bağımızı seçimi serucu gelecektir. Bu seçim synı synı zəmanlıarda, synı synı biçimlerde olacaqtır.

Bu seçim devrimci biçimlerde olacak, ems belki her yerde devrimci yoldan olmaysacaktır.

Kep. den sosyalizme örgörülebilecek bir süre içinde geçiş sosyalizmin örnək gücünən etkisiyle de olabilir. Bu vərsayımsız bir örgörüdür. Pratikte gerçekleşmiş değildir. M ve E'nin fikirleri dənələrin zəmanında gerçekleşmedi, ems bu fikirler onların zamanında var olsa Əməypratikten dəha ənəmliydi.

Cevap: Perestroyka bəzədə oluyor, ems yalnız ulusal bir cəmiy değildir.

Andropov Marks yılı içində yazısında bəzən Marks'ın birçok fikrini gerçekleştirmədiğimizi belirtmişdi. Demokratizasyon içində özüdür. Global sorunlar ənəmlidir. Ama yalnız onlar ənəmlidir. Partinin kendini yeniləməsi de yeni düşüncədir. Yeni düşüncə düşünməye başlamak, analiz etmeye başlamak da demektir.

Cevap: Yeni düşüncə uluslararası ilişkilerde belirli somut bir enəm təşkil edir. Ama her toplumsal kəvərən gibi çox boyutluudur.

- Dialektik materyalist düşüncə teradır. Bu yöntemi dehs yetkin kullenmektir.-

Soru: I. Dünya savaşı, II. Dünya savaşı da global sorunlardır. Bu sorunlar son iki fikre itiraz etti: Kavramların əzgəfliliyi keyboluyor.

Soru: İki sistemin ko-evolusyonu nəsil olacaq? "Birbirine çarpanas" mı? Binalar orijinal görünüşler. Benim örendiğim Marksist fikirlerle bura da enletilenlər uyğunuyor. Ama bunu bura da qızışmeyiz. Bir boyut üzərinə konuşmak istiyorum. Sınıfçı ve genel insanı çəkerlər erəsindəki ilişkiler, global sorunlar sınıflar üstüdür diyoruz. Bunu iyi açıklayıssaq işinize yararsa. Nükleer savaç tehlikesinin erəsində biriləri var. ister esk, ister "şəhərlər" diyelim. NATO'dan bu yana bütün ABD hökumətləri Atom bombasını ilk kullanma həkkəni kendilərində gördülər. Beriş müsadelesinin sınıfçı təsdiqi vardır. Elbette ongeniş hərəketi eluşturmeye çəhənəcətiz. Berişin düşmənləriyle, iççi sınıfının sosyal istəmlərinin kəşfiyyəti synı güclədir. İççi sınıfını da böyləcə beriş müsadelesinə kətəbiliriz. Demokratik həkələr konusundə da synı şey geçərlidir. Sınıf müsadelesiyle dem.

haklar kazanılır ve sonra bir konsensüs olur. ABD -SSCB görüşmelerinin de sınıfisel temeli var.

Soru: Nükleer savunın "demokratik" olduğu fikri belirli politikalara temel olmak için ortaya atılmıştır. Bu fikir sınıfı yaklaşımı zayıflatmaya yönelik... Sovyetler Birliği'nde silahlanma mesrafları yarı yarıya esittirsin ve bu mesrafların yerine yeni teknoloji satın alınsın...

Frensiz ve İtalyan KP'leri bittiğe en büyük pertiler, Politikeleri nasıl? Sınıfı işbirliği yapılmak isteniyor. Ama başarılı da olamadılar.

Alman KP vs. böyle bir politika gütmemi.

Bizim geniş işbirliği yapabileceğimiz için önce güçlenmemiz gereklidir. Önce biz güçlenmeliyiz ki diğer güçleri global sorunların çözümüne katabilelim. Bunun için de milyonları kazanmak lazım. Asıl sorun budur.

Global sorular da sınıf mücadeleinin perçesidir.

Tekelci sermaye ile mücadele içinde i.s.'i örgütleneliyiz.

26.10.98

Konuuma

Günümüzde demokrasi ve sosyalizm için mücadelenin diyalogu

Once birkaç net demokrasi tenimi üzerine:

- 1) Engels: Demokrasi tenimi her zaman demos (halk) teniminin değişimiyle değişir.
- 2) Lenin: "Prol.dev.ve dñ.Kautsky" "saç demokrasiden söz etmek olasaklı değildir. Sınıflı toplumlarda demokrasi de sınıfsaldır".

Lenin: "Mutlakiyet-- Burj.demo,

Burj.demo--prol.demo,

prol.demo-- herhangi bir sıfırtı olmayan demok."

- 3) Bugün temel olarak iki tür demo.(burj.demo ve prol.demokrasi)var. ama geçiş biçimleri de vardır.

1) Demokrasi ve sos. için mücadelenin diyaloguna denir.
ML metodoloji Üzerine:

- Demo. için mücadele her zaman için önemli bir mücadeleydı
- Demo. dönüş. ne kadar derinse bu savunuma o kadar geniş güçler gerekliidir. (K.Marks,Kutsal sile'den) Lenin'de bu görüşe sürekli başvurdu.

Demo. dönüşümlerin derinliği ile yoğunların katılımı birliğine bağlıdır.

- Her zaman sonut-terihel ifade ediliştir bu kenu. Once Manifest'de yer almıştır.

1848 devrimi'nde M.R radikal sos. demokratik istekler ile sürtülmüşdür.

M.Aş Merkez organının başvurusu "Burj.dem.dev.sos. ermidt. Devrin delgasa devren edecek." nörekli devrin görüşü. Daha sonra Trotski bu görüşü savırdı.

"Biz büyük değil, küçük burjuvazinin dengesini bozmak için çalıscıız. Bu devrimin mümkün olduğu kadar gecikmesi şün ve sos.devrine dönüşmesi şün elinden geleni yapacaktır."

M.E:

Demokratik görevlerin sos.görevlerle bağlantısını gerektiğini gördüler. Neden olacak önce burj.dem.dev.görevlerini özneek gerçekliğini anladılar.

Genel: Eğitimci, aydınlatıcı sos.görevlerinde duruyordu. M.F.sos.devrine yavaş yavaş yaklaşımı gereğini sahalar. 1871-1905 dönemi gülük sevgimiz dönemi dir.

Başlangıç: Fransa'da sınıf sevgimiz yepicimsi giriş: "Doğrudan mücadele dönemi geçti."

Başlangıç: Bir mektubundan: "Almetlerin kaba hattesiz su onlara göre devrim bir günde yapılabilir. Oysa devrin yağanları ketilmesiyle sürekli olarak ilerler."

Dönem değişti, yaklaşım değişti. Doğrudan sos.görevler ile bağlantısız. Dem.görevler öne çıkarıyor. Rus.döneminde Rusya'da burj.dem.devrinin hegemonya kesemeye olağanlığı çıkarıyor. Burj.dem.devrinin bu yolla doğrudan sos.devrine dönüşmesi olağanlığı çıkarıyor.

Lenin:

Kendi esaslarını saklasa da öne çıkışını gereken esasları savunmuyor.

1917 Subotina hader yine demokratik görevler öne çıkarılıyor. Ama bolşevikler bu görevlerin gerçekleşmesinden sonra sivrica derinleştilmesinden yana olduklarını gizlemiyordular. Bolşevikler geniş bağışıklara ihtiyaçları olduklarını vurguluyorlar.

1927 Nisanında sos.hedeflere yinelüyorlar, ama demokratik dönüşümün derinleştirilmesi yolunden ilerliyorlar.

Şatle:

- Dem.ince sevgim fikri M.L teorinin temel fikirlerinden biridir.
- Sonut-terihel duruma bağlı olarak ele alınmaktadır.
- Yereticisi olarak geliştirilmistiir.
- Sosyalist perspektif (beni dönemden uzak, beni dönemden yakın) ile

bağlı olarak ele almıştır.

2) Gündümüzde dem. ve sos. için savcının direkliği

Genel inseni çıkarları ile sınıfçı çıkarları ilişkisini ele alı-

bız.

Genel inseni çıkarları bir önemli yeni de aynı zamanda genel dem. görevler olmalarıdır.

Sos. olmayan dünyede genel dem. görevler çok güncelleşmiştir. Dünya gelişkili, ama bütünseldir. 27. Kong. raporunda gorboçov dünyasındaki ce-

lilikleri ele almaktadır.

a) Gelişmiş kapitalist ülkeler:

Lenin: "Kapitalizm, emperyalizm, demokrasiyi reddediyor, ama aynı zamanda yoğunlarında demokrasiye yönelik güçlü bir eğilim oluşturuyor." Kap. Ülkeler günümüzde genel olarak burj. demokratik düzeydedir. Gelişmiş bir burj. dem. verdır. Aynı zamanda güçlü bir gericilik eğilimi de vardır. Kimi yerlerde kimi zaman ortaya çıkan csak diktatörlük eğilimi de vardır. Örneğin, İtalya'da bu ortaya çıktı; Ama yoğunların mücadeleyle engellendi. Bir dizi ülkede yeni-tutuculuk eğilimi egemen oldu. "2/3 konsensüs" formülünden söz edildi. Bu anti demokratik eğilimin yok olması anlayışına gelmiyor. Bu nüfusun bir kesiminin durumundan memnun olduğunu ifade ediyor. "2/3 konsensüs" aynı zamanda politik bilinen belirli bir düzeyini yenisitmektedir.

Hem kom.ler hem sos. dem. lar buna sıkılıyorlar. 2 sos. dem. milletvekili ilerledi. Bize: "Biz sos. savunucusu oluyoruz. Fazla kapitalist yahşitler kullanmayın. Yoksa sos. dışında alternatif gösteremiyoruz" dediler. İşçi sınıfı kap. çerçevesinde alternatif seriyindendir.. Bu uan bir dönem boyunca, arı oşanlardan geçerek gerçekleşecektir, geçiş biçimlerinin var olduğu bir süreçtir.

Demokratik alternatifin sos. 'e geçişini başlatacağınız, yoksa kap. çerçevesinde mi gerçekleşeceği tartışılan bir sorundur.

b) Orta düzeyde kap. Ülkeler:

Bu Ülkeler genel olarak kapitalizme bağlıdır. Yabancı sermaye ile bağlı kesimler anti dem. eğilimlere temel oluyor. Emp. yenilisi, anti-dem. eğilimlere karşı anti-empl. dem. eğilimler çıkıyor.

c) Az. gel. kap. Ülkeler:

Kap. gelişmesi yeterli değil. Dev. den. güçler öncü olarak ortaya çıkıyorlar. Derinin geçiş türü gündeme geliyor: Ulusal dem. devrimler. Özette:

- Derin demokratik dönüşümlerin gerçekleşmesi, ancak tüm toplumsal faaliyetlerle bağlı olarak sivil toplumun kurumlarından yararlanarak, geniş dem. hareketlerin oluşmasını destekleyerek olabilir.

- Dev.dönüşüler sürecinde seçeci olmamak lakin, gerekli eylemleri etmemek gereklidir.

- Dem.dönüşüler programını geliştirirken Marksistler bunu sosyalist perspektif ile bağlarlar.

Bunun pratikte nasıl yapılması ayrı bir konusudur. Her ülkede kon.ve türkçe değişirler. Ünliğin bu rejimlere bağlı olarak değişir:

- Açık diktatörlük rejimleri;

- Otoriter rejimler, sınırlı burj. demokresi

- Burj. demokrasisi,

- Ulusal demokresi

Ayrıca but

Partilerin deneyimine, güçler crenine, ulusal özelliklere bağlıdır.

X b) Partiler bu sorunu nasıl ele alıyor?

S ilginc ele alış biçimini vers:

a) Başka, diktatörlük rejimi olan ülkeler:

Orn. Şili KP.

Tipik Özellik: 1 No'lu görev başkacı rejimin yok edilmesi sonrasi: halkın özgürlüğe karşı vereceği rejim (yani her türlü uzlaşmaya hazırlırlar)

Yığınsal hareketle rejime son vermek ve gidilebileceği kadar ilerlemek: Maksimal ölçüde demokrasiyi gerçekleştirmek referandumla ilgili, kom. önce halkın oy kullanmanın rejimi meşrulaştırıcılarından korktular. Sonra geniş yığınsal harekete katılmak, onu desteklemek ve bu hareketin gücüyle rejimi yakalı hedefine yöneldiler.

b) Gelişmekte olan ülkelerde yaygın biçim
anti -emp.ulusal demokratik devrimler

Orn: Arjantin KP:

16. Kongre: Bağımlılığın modernleştirilmesi ne kergi sos.perspektifli yurtsever, halkçı, anti-emperialist demokratik devrim programı Yeni ulusal kurtuluş, ulusal demokratik karakterli bir devrim.

Hindistan KP:

Derin demokratik dönüşümler

HEP(M):

Ulusal demokratik, halkçı demokratik dönüşümler (Halkçı karakterinin vurgulandığı nuancı farkı ver)

c) geçici eylemi.

Alman KP:

enti tekelci demokrasi

Portekiz KP (Program tesisi)

Kongre Arslık __'de yapılacak.

Durum karmaşık, yeni-tutucu delge güçlü. İki parti, sos.dem.ve sos.

Anayassanın geriye yönelik değişimlerini öneriyor.

DKP'nin Programı yoktu (1965'den bu yana) şimdiye kadar temel görev, devrin kezdenmelerini korumaktı. Ama durum değişti: Yeni-tutucu delge geldi. 21.yy.lığında: İleri Demokrasi, Portekiz dem.örg. sahip, karma ekonomi temelinde gelişen, aktif bir sosyal politikenin uygulanması, dıste dostluk ve işbirliği politikasının yürütüldüğü bir Ülke olmak.

İleri demokrasi'yi ekonomik açıdan nasıl enliyorlar? Demokratik planlama, emekçilerin yönetimine katılımı, sosyal bir demokrasi,...

İleri perspektif ile nasıl bağlanıyor? Gelişmiş demokrasinin kezdenmesi sos.dogru ilerlemenin önkoşullarını hazırlayacak, geliştirecektir. 50 sayfalı 'k progrande 3-4 sayfada sosyalizmi nasıl düşünüklerini özsıyorlar.

e) Fransız KP

İleri demokrasiyi ilk koyn partilerden birisidir. 24.Kongre, 25.Kongre. Fransız KP. derin bunalım geçirmektedir. Bunalının üstesinden gelmek için sos.çözüm gereklidir. Pratik sözkonusu olunca da genel demokratik hedefleri öngörüyorlar.

- Seneyi etrafında yeni işyerleri sağlamak Finansmanı, vs.
- Hakkılık ve dayanışma yolundan hareket etmek, yeni: setin silsili güçünün, enekli maaşlarının artırılması,
- Toplum yaşamının demokratiklegmesi,
- Herhangi bir yabancı Ülkenin egemenliğine karşı çıkmak, ulusal bağımsızlık

Fransız yoldaşlar hem doğrudan sosyalizme gerçekli döşerler, hem de delaysız olarak demokratik önlemleri ileri sürüyorlar. Bu roda bence bir çelişki var.

Geçmiş deneyimleri temelinde bu yaklaşımı geliştirdiklerini düşünüyorum 1970'li yillarda ortak Programı geliştirdiklerinden bu yana sos.ler güçlendi. Kom.ler güç kaybetti. Herhalde bu gelişime, pragmatik ensayişlerine damgasını vurdu. Ara eşeme koyarsa, sos.lere yardımçı olacak diye düşünülerler her halde.

e) İtalyan KP

26.10 de İKP'nin planunu başlıyor. Pragmatik belge hazırlayacaklar. Deha teslis yayanmadı. Besindeki yerumlara göre ene düşüncə şyles:

"Teki sigilemelerden vazgeçmek ve cesaretle denize dolusık gerekliyor. Biz şimdije kadar olduğumuz karerlerden memnun değiliz. Bizi demokrası için sert savasimler bekliyor. Ekonomik ve mali merkezler hükümetlere kontrol dışı bir baskı uygulansınca ve güçlenmekte dirler. Karerli bir demokratikleşme gereklidir.

- x Demokrasi, sosyalizme gütür en yol değil, sosyalizm yoluudur. Bu toplantıda sosyalizm için yeni mücadele perspektifleri arayacağınız." yazarla-
nan eşiklemelara göre şöyle yorumlayabiliriz: Demokratik Ünlüler, demokratik adımlar sunu zemanda sos.kuruculuğu için atılan adımlardır.
Dehe önce de bu tür adımlar için sosyalizmin unsurları diyorlardı.
- x Aşık olerek demokrasi için savasının Avrupa boyutu ele alınıyor. Nesnel olerek var olan entegresyon süreçlerinden geri kelta tehlike-
inden söz edildi. Bu bağlamda İKP demokratik görevlerin Avrupa bay-
tunu vurguluyor.

"Demokrasi yeni alanlara yayılmalı. sınırlarına genişletmeli. Yeni" tutucu ve ilerici güçler arasındaki çatışma Avrupa çapında yürütülmeli-
lidir." Avrupa'nın N.Ö.t. egemenliğine gizmesine karşılık, Avrupa'nın
Avrupa halkları tarafından yönetilmesi... führini savunuyorlar.
Avrupa sos.dem.p. ile sol ve merkeziyetcı güçler ile ilişkileri
geliştirmek istiyorlar.

Soru: 1) Burjuva demokrasisi ile sosdemokrasi arasındaki farkı ortaya koymak
gerekir. Burjuva demokrasisini geliştirerek sosyalist demokrasiye
geçilemez.

2) "Türkiye'de burj.demokrasisi olmaz; kcp. çerçevesinde demokrasi
sağlanmaz; ençak halk demokrasisi olabilir. Ama"bu nedenle demok-
rasi için mücadele öncemsizdir" görüşü yanlışdır.

Sağ da, so.dem.da, "sol" kesimdeki diğer unsurlar da bu konuda duyar-
lılardır.

Ümrüm ki, bizim bundan sonra dem.ile sos.görevleri begleyerek vere-
ceğiniz mücadele yeni bir deneyim yaratır.

Soru: İnsanın gelişmesi, kültürel zenginleşme, hümanist değerlerin
yayınlanması kezenneciliyle hem demokratikleşmenin, hem de sosyalizme
geçişin deha iyi koşulları oluşturacaktır. Der şiddette başvurulma
enleyışı toplumu demokratikleştirme yolunda etken olacaktır.

Cevap: Prol. dik. hekkindeki sözler bens şunu hatırlattı: 1966 de Româ da öğrenim göründürdüm. Sekakte bir kom. genç ile karşılaştım. "Sinde diktatörlük var mı?" diye sordu. Bilimsel açıklamaya çalıştım. Ancı onun gülük bilincinde diktatörlük Mussolini diktatörlüğü ile ödediği. "Her türlü diktatörlüğe karşı bir bilinc oluşmuştur. Bugün kardeş partiler ertik bu terimi kullanmaz. Üzünden ise vazgeçeqnıyorlar.

Soru: "Geçiş aşaması" terimi PKP için doğru mu? Çünkü onlar sos. geçisi öngörüyorlar. Oysa Örneğin Arjantin KP öngörüyor.

Cevap: Portekiz KP Programında bir önlemler toplamından söz ediliyor. Eğer yalnızca bu uygurda etkili mücadele ederlerse bu önlemler yaşına gelecektir.

Bu aşama devrimci bir aşama olacak mı, olmayacağı mı, program bundan söz etmiyor.

Aşamenin kereketi devrimci mi, evrimeci mi kesin ifade edilmıyor metinde. Belki klasik bir devrimci durum ertik olmayacağı Lenin'in tanımladığı gibi. Yaşınların mücadeleyle belli dönüşümler gerçekleşecektir. Bunaın toplamına PKP ileri demokrasi diyor.

Arjantin KP Kongresini yepit. Kinetinin birkismi programa karşı çıktı ve ayrıldılar. Şimdi AKP su sorunla uğraşıyor. Burj. dem. bir rojinde konumlarım güçlendirmek ve Peronistlerle ilişkilerini geliştirmek istiyorlar.

Evrimeci dönüşüm ise yakını değil, uzak bir gelecek açısından önem taşıyor. Bence bu fikirler doğru eme geç ileri sürüldü. 5 yıl önce olsaydı, deha yerinde olurdu.

Konuşma

Günümüzde ideol. konumların (tertiplenin) temel doktrineri

Partilerin pratığında ideolojik sevgiye deyimi kullanılıyordu. Farklı yorumları yol açıyordu bu. Alistığımız terimleri yeniden gözden geçirerek sözümüz. Ideol. konumlaşma ("kontr pozisyon") deha uygundur.

İdeolojik ilişkilerde yeni olen ne var? Dünyada, değişik politik konseptlerde yeni olen ne?

"İdeoloji" terimi farklı biçimlerde yorumlanıyor. Bir dizi Avrupalı Marxist, ideoloji teriminin Marks ve Engels'in ilk yepitlerindeki enigma denuimesini istiyorlar. Bu daha ilginç geliyor. Bu konuda tartışma hale sürüyor. Marks, ideolojiyi "yaşılış bilinc" "çarpılmış bilinc" olarak tanımlıyor ve dönemin ideologlarına küçümseyerek bakıyor.

M.E, egemen ideolojik konseptleri ısratırdıkları dönende bu konseptler genç burjuva toplumundaki ıdealist konsantlerdi. Buna uygun olarak filozoflar kavramları üzerinde duruyorlardı, maddi yaşam üzerinde değil, Tarihsel durumu ve toplumu dikkate alıyorlardı. Bu da ideolojilere "fantazi" karakteri kazandırıyordu.

Lenin ise "Halkın Dostları" vb. yspitlerinde "bilimsel ideoloji" kavramını geliştirdi. Bununla birlikte Lenin, toplumsal bilinc problemlerine dikkat çekti, "sosyalist ideolojiyi içi hareketine götürme" sorunu üzerinde durdu.

Sonra, sevginin keskinleşmesi sonucu ideoloji kavramı doldu. Ideoloji doğrudan sınıf çıkarlarını ifade eden görüşler sisteme olarak enledi.

Böylece içeriği fekirleşen ideoloji kavramı, bu enlemiyla KP, Komintern ve sos.ülkeler partileri ve dev.dem.pan.belgelerine geçti

1) İlk tartışacağımız konu: ideoloji Üzerine bildiğiniz değerlendirmeler günümüzde ne ölçüde geçerlidir? Sos.ideolojinin içi hareketine götürülmesi geçerli midir hale?

2) Çoktan beri sos.ideol.pekiştiği bir Ülke bursası. SB'de, sos. Ülkelerde ideol.kurgı konumlenme yer midır? Ideol.tartışmanın (konumlenmenin) hangi biçimleri geçerlidir?

3) Bil.sosyalizm bir teori ve ideoloji olarak ne ölçüde sizin Ülkenizde ulusal kültürün ve bilincin bileşeni haline geldi? Bu soruları tartıtmak istiyorum. Metodolojik olarak ideel kurgı konumlaşmanın enini 3 elanda, 3 düzeye yapabiliyim:

1) Sos.ideolojinin geniş enlemda burjuvezisinin ideol.pol.söz konusu eskiden bursa da ulaşmaz kırıltılılığı önem veriyorduk. Bursa faizisme, ırkçılığa öte yandan dinsel ideoloji, sol, liberal, milliyetçilik gibi ideolojiler var.

Dinsel ideoloji ve milliyetçilik sırınlı ele alınmış. Sol kenette marksist olmayan ideolojiler yer almaktır bunlar anti-marksist enlemine gelmiyor. Günümüzde enlerce Ülkede sosyalizm devlet ideolojisi olarak edlendiriliyor. Metodolojik bir öneris: Manifestoda ayrıca bir bölüm var: Sosyalist konseptlerin eleştirisi. Biz Marks'ın konseptini günümüzde de kullanabiliriz. Bursa ilk defa sosyal-sınıfısal bir ölçüt kullanılmıştır. Günümüzde içeriği değişimistir, ama ölçüt aynı kalmaktadır.

2) Ideolojik savşım yerine etkileşim, tartışma veya hatta karşılıklı eğitim denebilir.

2) Ideolojik tartışmanın beşka bir anlız yöntemi:
toplumsal bilinc ---gönlük bilinc (empirik baz)
---bilimsel teorik bilinc

Beska bir teshife göre:

Toplumsal Bilimin --- Sos.psikolojik düzeyi ve
--- ideolojik düzeyi vardır.

Toplumsal bilincin durumunu soğanık için değişik yöntemler kullanılabılır. Alışkanlıklar, gelecekler,....

Lenin: "Milyonlarca biçimin alışkanlık gücü" korkunç bir güçtür.

Elbette iki düzey birbirine bağlıdır. Su anda bu ihtiyacın ideolojik ifadesi önemlidir.

Yenilenme ideolojisi diye bir kavram var.

İlkeleri ifade ediyor, eylem prorenlerini içeriyor, bilimsel gerçekçeleri içeriyor. Değişik görüşleri de içeriyor. (Bu ereda gerçekten kapasik ölçüde ileri görüşleri de ifade ediyor.)

3) Toplumsal bilincin içinde nesnel bilgilerin yanı sıra ideol-politik konular ifade ediliyor. Burada şahsi konular da söz konusuudur. Manifesto'da Marks封建, burjuva ve proletér şlektan söz etniştii.

Din, şahsk ve sanatın değerlendirilmesinde dikkatli olmak gerekiyor.

Soru: Ülkemizde sosyalizm geniş çevreler tarafından benimsenmiyor.

Acsbs evrensel ideolojelerin bog birliği bir sırname var?

("Marksizm deha yetkinleşmeli" fikrini savunmaya niyetiyle soruldu)

Cevap: Dar ideoloji kavramı anlayışı: Burjuvezi--- burjuva ideolojisi içi sınıflı **** sos.ideoloji

gerçekte ise şu var: Belli bir sınıfın grup sistemi yanı sıra kitlesel bilinc var (kitilerin bilinci Genek değil) Ortalama olup görüşler. Tüm sınıfların temsilcileri bu görüşlerin etkisi altında kalıyorlar.

Sınıf ideolojisi ile kitlesel bilinc birbirini karşılıklı etkiler.

- Değişik görüşler değişik sosyal-ethnik birimlerin kendi var oluşumun bilincini yansıtır. Bunlar sistemiz olarak da kendilerini ifade ediyorlar.

Toplumsal bilincin tarihsel gelişme içinde oluşmuş biçimlerini incelemek gerekiyor.

Hümejni döneminde oluşen sistemi ele alalım. Geçmişe ait olan, geri kalan şeysel-ethnik birimler var. Onların bilinçleri durumlarını yansıtır. Orneğin, köylüler topraklarını kaybedip şehirlere gitti ediyorlar. Ama eski bilinçleri ver olmaya devam ediyor.

İnsen tarihinde sınıf şanesi durumda da toplumsal biliş vardı. Sınıfsız toplum da da toplumsal biliş kalacaktır. Sınıfçı olsanla genel insani olsan arasındaki ilişkisi Lenin burjuvezinin ideolojisini tahlil ederken sınıfçı çikerleryle ideoloji arasındaki ilişkiye inceledi. İşçi sınıfının sınıf çikerlem ise gelişmeye denk düşüyordu.

1) Sosyal rolleri bekiminden hiçbir sınıfın çıkışına olmayan sosyal olgular var. Bunlar genel insani değerler, kültürel değerler içeriyorlar.

2) Geçmişte ya da günümüzde böyle sosyal olgular var ki bunların kaynakları sınıfçı değildir, ama belirli sınıfçı çikerler doğrultusunda kullanılır. Örneğin bilim.

3) Hem kaynağna, hem de işlerine göre sınıfçı olan olgularda vardır.

İdeoloji sınıfçıdır. Ama yinede bu sınırları ypsmek lazımlı: Keyneşimsiz ve işlevine göre sınıfçı olan, olmayan olgular. Bezi olgular bütün sınıflara hizmet ediyorlar. Her türün bir nesnelliği vardır. Burada söyle bir tehlike var: Sınıfçı olmayan olgulara sınıfçı yaklaşımı: Sosyalist biyoloji-burjuva biyolojisi. Bütün olumsuz sonuçlarını biz tarihimize yaşedik. Sınıfçı yanı şurada görebiliriz: Bilimin sonuçlarını kullanma şu yede bu yönde olabilir.

X X X

Cevap: Toplumsal bilimin durumunu nasıl behirliyorsunuz? Bilinçte erkeik unsurlar hepsi mevcut mu? Koçfile, cinsel bilinci var mı? Küy nüftusu'nun sosyal sınıfçı durumunu, bilimini nasıl değerlendirdiyorsunuz? Hem sosyal-ekonomik, hem ideolojik olarak köylü modern küçük burjuvoysa mı tekabül ediyor? Yoksas deha eski, geleneksel sosyal bilimlere mi? Çarpıtılımımız sosyalizm enlasyonuna benimseneşe hazırlı bir durum var mı kitlilerin?

Soru: Biz kitabı okursak sosyalizmi enlettik ve en çok dar bir kacım benimsedi. Şimdi deha geniş politik kültürel bir temelde değişik politik güçleri birleştirmek istiyoruz. Türkiye'de köşeyi dönen ideolojisi egemen, Sosyalizmin benimsenme koşulları yok.

Soru: "İdeoloji bilimi dişler, ideolojide bir donmuşluk vardır. Marksizmin ideolojik değeri vardır. Ama bilimsel niteliği olduğunu söyleyersoniz marxist olmasa" diye bir görüş var. sos. demokratlar, vb. "Marksist ideoloji" deyimini kullanmakta bende rahatsızlık duyuyorum.

Cevap: Şöyle bir problem kılıyor. Türk helkanın bilincini "kopuk" bilinç okursak değerlendirince, bundan "sosyalist ideoloji"nin yayılması için okumak olmadığını sonucu çıkar mı?

Kitabı sosyalizmin etkili olmasına her tükeneen sorunudur. SB'nin de

sorunudur. Durgunluk döneminde konformizm ve dogmatizm kitlesel bilinci te egenendi. Sosyalist ideolojide dogmatik biçimler egenendi. Halk yayınları esasen sıklıkla, yükünden, Stalin teorisinden geçtiler. Bilincin kopukluk unsurları, resmi ideoloji ile gerçeklik açısından kopukluk bizi toplumumuza verdir.

Durgunluk döneminde ders kitabılarımızda Marksizmin bileyenleri teorik olarak nesil enstiliyordu? İnsan kaybedilmisti. Politik ekonomide nesnel ekonomik yasalardan ve söz ediliyordu. Doğru, ama insan yoktu. Felesefeyi ele alın (Konstantin konstantinoz, Afanasyev vs.) Düşündeden söz ediliyor, ama insan yok. Yasilikler, yol ve yöntemlerden söz ediliyor, ama insan yok.

İnsanı toplumsal ilişkilerin tümünün teşizacısı olarak yeniden ortaya çıkarmak ve insanların gelişmesini sağlamak gerekiyor.

Kep. Ülkelerde kitabı yaklaşım dehs de peholuya nol oluyor.

İki espri var:

1) Marx 11. Tez'de "görev dünyayı değiştirmektir" der. Filozoflar eskiden hiç olmazsa dünyayı tanımlayabiliyorlardı. Şimdi onu da yapamıyorlar.

Bilim olmadan ideoloji olmaz. Bilimsel tahlil ile sınıfı yaklaşmanın birliği Üzerine:

2) Değişik Ülkelerde arastırma nesil yspiliyor? (Konufil) Ing. de Filler ve İngiliz Sürgüleridir'de Filler ve ask. Alm'de fil bilimine iki ciltlik giriş SB'de bir dizi boşluk: -Fillek Üzerine klasiklerin yaklaşımı,

-Fillerin en evlatanı Rusya.

-Sev. fileri dünyanın en iyi fileridir.

- Nükleer savcı tehlikesine karşı fillerin rolü

Bu bir saluptur ve bundan vazgeçmek kolay değildir.

İdeolojik tertizmanın bu yönü de vardır. Yenilenme ideolojisinin unsurlarını, bölümnerini oluşturmak eski bilincin unsurlarını ortadan kaldırırmak kolay değildir.

X X X

Sosyalist ideolojinin herhangi bir dinin egenen olduğu koşullerde yayılmasının söz konusu olduğu zaman bu dinin etki derecesini ve biçimini gözünde tutmak gerektir.

İslam Ülkelerinde sosyalist, Marksist düzen otomatik olarak

"Dinsiz" diye değerlendirilir. Burada Botı ve ya Doğu tipi düşünmek diğer bir sorunu vendır.

Meddenin birincil olduğunu vurgulerken şunu unutuyoruz. Merke'in ilk yazılarda varlığı, ilkliğinden söz edilir. Medde ile varlık aynı şey değildir. Ders kitaplarında "varlık" diye bir bölüm bile yoktur. Medde ise fiziksel olarak algılanır. Merke'in "Kurşun"'a göre gidersek ilk eserlerinde ./*

su vurgulanıyor:

Üretici güçlerle ilişkili olarak üretim ilişkilerini temel alan bakışa materialist denmektedir.

İslam Ülkelerinde "materializm nide ile ilgiliidir, İslam ise maneviyattır" diye bir anlayış var. İslam Ülkelerinde sosyal adalet de böyle yer almaktadır. Marks şöyle diyor: "Değer elle tutulaması" ekonomi biliminin kavramları ideal birer yansımadır. Bilimsel yasaları elle tutanazzınız. Onun için "varlık" sorunu, Doğa türüğünde açısından önemlidir. Varlık 1) Nesnel cisimsel dünyayı içerir. 2) Nesnel idealleri içerir. (alışkanlıklar, değerler, gelenekler, bilgi kavramları) Bunlar şeye değildir, ama nesnel olarak vardır. Ahlak normları, dinsel ahlak vardır ve her bireye yansımaktadır. (Nasıl yansındığı aynı bir konudur.)

İslamdan söz ederken onun gibi yapısı 1 yıldızını ele almalıdır:

- 1) İnanç
- 2) Kültür, ebadet biçimleri
- 3) Dinsel ideooloji

Dinin çok güylü olduğu ülkelerde çalışıyoruz. İdeoloji ile din arasında fark vardır. Din değişik meşgullarla kullanılabilir.

Sosyal adaletsin inancı bütün dinlerde vardır.

Dünya görüşü açısından ortak noktalarımız var. Ama "aksakal" Marks bize denedi mi ki "din aleyhendur", buna göre her şey bitiyor insanın ruhsal gelişmesi, ruhsal varlığı bizim için inceleme konusu olmuyor, ama bu çok önemlidir.

Dünya dinleri bunlardan yararlanıyor.

Bu durum bizim partimizin sorumlularında da süzen konusu oluyor. Tutucu, kalıcı alışkanlıklardan yakamızı kurtaramıyor.

Oysa düzenlenen çok esnek ve yaratıcı olmalıdır.

Değişik akımlar ve sürücülerin kendilerini değişim ifade biçimleri vardır. FAS Urneğin kültür düzeyinin yüksek olduğu bir ülke dir. Ama kitle sel bilişinde yabancı işçilere işten bakılır, düş-

nanca bekilir, şovenist anlayış ortaya çıkar. Almanya'nın tarihsel olarak hem çok büyük kültür kazanımları ve hem de çok olumsuz politik mutumları vardır.

Fasist parti, NSDAP "iççi partisi" dir.

Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin, sınıfal temeli iççi sınıflına dayandırdı. En geniş üye kesimi işçilerdi (% 30)

"Anıların ommeti insanın kovulmadığı tek connettir."

Polonya'da toplama kamplarını kurtarıyorlardı. Soruyorduk, aralarında Hristiyanlar, sosyal demokratlar vardı çok sayıda. Bşim için sosyal demokratlar o zaman "sosyal fasist" tiler. Bir bakma daha o zaman da bir ideolojik yenilenme gerekiyordu bşim için...

Parti Üzerine Leninci Ücreti Ve Günlük

Politik partilere değişik açılarından yaklaşmak gerekiyor. Tarih, psikoloji, soscioloji ve felsefe açısından...

Devrimeci partilerin bazı Özellikleri her koşulda geçerlidir. Bunları: "Devrimeci partinin genel teorisi" başlığında tepluyoruz. Üte yandan Kapitalist Ülke partileriyle Sosyalist Ülke partileri vb. ayrı ayrı Özellikleri de vardır. Bu konuğunda daha çok kapitalist Ülke koşullarında gelişen partilerin Özellikleri üzerinde duracağınız.

Konular:

- 1) Parti tanımı
- 2) Parti kuruluşu
- 3) Partinin politika oluşturmaları
- 4) Partinin teorik temeli
- 5) Partinin tensil ettiği sosyal hareket

Parti tanımı

Politik parti bir Ürgütür. Belirli bir dünya sürükliliği belirli bir sosyal hareket ile birleştirilen bir Ürgüt.

Devrimci parti, devrimci teorisi devrimci prensiple birleştirten bir
Ürgütتür.

KP, bilineni söyleneni işci hareketiyle birleştirten bir Ürgütür.
(27. Kongresinin ifadesi)

Burada da da bir dizi sorun ortaya çıkarıyor:

Ürgüt nedir? Ürgüt hareket içinde olan, finansik bir olgudur. Yaşamı boyunca belirli nasılari geçerek gelişir. Bazı Ürgütlerin kendi yepikleri yoktur. Programı, türkü olmayan Ürgütler var. Bunlar kitlesel hareketleştirdi. Süttülünde onları kazanırlardır. Uzun, ıgleyi-şı belli, yönetiminde adınlılık olan Ürgütler de vardır. Varolan sonut Komünist Partilerin ÜrgütSEL gelignelerinin belli aşamalarında temell ediliyorlar. Partilerin ÜrgütSEL gelignesi de parti kulu-ğumunun konusudur.

Partinin devamlılık seviyi temel

Politik partiler sonyal bir harekettir. KP'ler Ünici işçi hareketini tensileşidi. İşçi hareketi NEDİR? Değişmez bir olsa değildir. Lenin, Komünist Parti için, "İşçi sınıfının en ileri kesiminin tessilcisidir" der.

İşçi sınıfının ileri kesimi de türdeş değildir. içinde değişik akımlar vardır. (Lenin) Reformcu, devriyeci, aşırı devrimci akımlar vardır. Dinsel akımlar da olabilir. Ulusçulukların önemi değişir. Bu nedenle partinin sonyal temeli yalnız işçi hareketi olmasından bilesin. Aynı zamanda Komünist Partisi başka sosyal güçlere de dayanıyor. Örneğin köylüler. SBKP köylülerde de dayanıyordu. KSYL'ler de partiyi etkiliyordu. Örneğin "Köylü sosyalizmi" fikirle-riyle KP'nin sosyal tabanı son on yıldırda genişliyor. Yeni sorunlar ve yeni olağanlıklar çıkarıyor. Parti temell ettiği yalnız hareketinin ihtiyaçlarına yanıt vermelidir. Bilim adaları, aydınlar, nesatolar Partide nasıl yer alacaklar? Komünist Partisi bir profesüre hatta Üniversite öğrencisine "size biling getiriyoruz" derse gülümseye ile

karşılabilir. Örneğin PKP'de işçi ve aydın kükünliler arasında belli bir güvensizlik vardır.

AKP işçi sınıfı ve emekçilerin partisi diyor

İSKP İspanyol halklarının ilerici güçlerinin partisi diyor.

Burada şu soru ortaya çakıyor. Sosyal tabanın genişlemesi partinin programını ve politikasını, yapısını, faaliyetini nasıl etkiler? Ulusal kurtuluş için mücadele eden partilerde ise ulusal kurtuluş hareketlerine dayanıyor.

Saptanması gereklili nokta:

Parti her durumda yalnız işçi sınıfına değil, daha geniş emekçi kitlesere dayanmaktadır.

Parti Ücretisi, kapitalizmin çok yavaş hareket ettiği koşullarda oluşturulmuştur. Şimdi ise bu mekanizma çok hızlandı. Bu tempoşa uygun yapılar, bigim ve yontular gerekiyor.

Global sorunlar da var günümüzde. Bunlar çok önemlidir, benin döneminde global sorunların tohumları vardı. Birinci Devrimi, XX. yy'ı değiştiren olay, global sorunlara bağlıdır. Ama e zaman sorunların bu yönüne yeterince eğilmenistiğim. Şimdi ise bazen abartıyoruz.

Bu tür global tehlikelere yanıt olarak hangi hareketler oluyor? Varolan hareketleri nasıl etkiliyor? Global sorunların varlığı anagalarımızı nasıl değiştiriyor? (modifikasyon) Elbette bu tümyle anagları silip atmak aniamına gelmiyor. Bütün kapitalist ülkelerde "millileştirmeye" 20-30 yıl önceinden farklı konuyor. Ekonomi üzerinde parlamento denetimi, işçilerin yönetime katılması başka anlaşılmıyor.

Global sorunlar, bütün sorulara yaklaşımımızı etkiliyor. Global yükün tehlikesine karşı çıkmamız Üçüncü Komünist Partilerece ele alınmalıdır.

Partinin teorik temeli.

Rıza İmam Göz'ü İtalyanlarında ifade edilen bir teorik metni kabul edip buçun üzerine and içenek yeterli olur mu?

Lenin Teorisi anenek savunma dareceli sonuç analizi ederse işe yarar. Başka Ülkelerin koşullarından gerekerek hazırlanan teoriler işlevli olmasın.

Lenin de kendi çalğısına, sonut Rusya kapitalisinin incelemesiyle, sonut enflasyonun analiziyle başladır. Rus Miyî Üzerine incelemeleri bugün de değer taşıyor.

Gorbacov, "Pereostroyka anlayışını nasıl geliştirdiğini?" sorusuna önce durumun analizini yaptı" diye cevap verdi.

Araştırmalar galipsasının yöntemi olarak,

teknolojik ilişkilerin türünü ele almak gerekiyor. Bu araştırma galipsasının metodolojisini konusuna giriyor. Üte yandan tüm parti üyeleriinin bu doğrultuda aktif olması gerekiyor. Parti "kollektif bir aydın" olarak işlev yapmalıdır. Partiler için "kollektif aydın olarak işlev görmek zorur. Niye devrinde partilere şanlılık ağzı okuyor? Gündülük biz halkın mutluluğu getirmek istiyoros. Ve bu isteğimizi ona n realisasyonu için yeteri oluyoruz. Kesnel çevresi daha az dikkate alıyoruz.

Sorunun ikinci bir yan "kollektivizm iddiasıdır". Bu sorun anodajandan daha sor gidiyor. Birçok görüş varoluğu neden herkes kendisinin halkın başkanının hukmünü olduğumu düşünme eğilimi taşıır. Lenin'in düşüncesi çok farklı düşünmen insanları bir araya getirebiliyordu. Quaku Lenin, nazide vurgulanabilirliği, halkın içinde karşılıklı sorumlulukunun temsilcisi olarak görüyordu.

Halk eğitimi gibi işlere, sorulara eğilim için nesne oluşturuyor du. Sonra bir bakıma bu, nesnilemeye da olanak verir. Kollektivizm sorununu n çetili boyutlarını ve galipsasının değişim yöntemlerine göre alımsa olacak verir.

Lenin en az 3 varyantta tartışıyordu. Üçler arasında göre hangi varyanttan ne kadar başarılı olabileceğini UNDERLAYINGALDI. Hem partiyi hem anekşileri de farklı varyantlara göre hazırlamayı anıclarlardı. Lenin ilk 5 yıllık plan için de seçenekler UNDERLAYINGALDI. Stalin ise baslatılan politikaya sürdürmekten varındı. Seçenek tanımındır. Lenin politikayı hareket olarak görüyordu. Politikanın oluşturma aşaması ve gerçekleştirmesi dinamik bir sorundu. Gerçeklestirme sırasında yaniden politikayı netleştirmeye gereği ortaya çıkabiliyor. Ürnek'in sloganda yanlışlık olabilir. Partiye politikacının açıklamasında, halka açıklamasında yanlışlık olabilir. Gerçekleşme döneminde çıkan her sorluk politikasının netleştirilmesini gerektirir.

1985 sonrası "perestroika" konsepti birkaç kez netleştirildi. Konsept, kendini实践中degrularalayıcı. Yalnız uygulama pratiği değil, teorik çalışma da dinamik olmak zorundadır.

Perestroika devrinde partinin varoluş biçimini olmalıdır, yaşam biçimini olmalıdır diyorum. İki yılda değişimyi düzeltip yeniden 30 yıl boyunca durgun kalmayacağız. Partinin böyle dinamik bir yapısı olmalıdır ki politikaya uygun olarak dehissin. Yalnız varolan duruma göre değil, ilerde olabilecek duruma göre de dehismelidir partinin yapısı.

Başka bir soru: Partinin kuruluşu ve partinin gelişmesindeki ana aşamalar

Partinin ku ruhuş aşaması: Önce İlahı. Rusya'da 1898'de parti kuruluşunun ilan edilmesi ilk adım oluyor. Başka Ünəli bir adım: "Bolshevik'in belirsiz bir politik akım olarak ortaya çıkmasıdır" Eski RSDIP çerçevesinde, diyalektik yöntemle dayalı olarak analiz yapabilecek ve politika geliştirebilecek bir parti olmak. Partimiz bu bakından diğer Marksist partileri geçmiştii. Gerçek bu da bizi yanlıqlardan koruyamadı. RSDIP çerçevesinde, 10 yıl boyunca filen 4 parti vardı. Bolşevikler 2 partiye ve Menshevikler de 2 partiye bölündü. Her konuda tartışılıyordu. Tartışmalardan bizim parti

niz daha iyi değerlendirirse vannak ve politika cinsin için yararlandı. Partinin gelişmesi bir çok ajanlardan geçer. Çocukluğunda Bolşevizm RSBP için de yoğunluk akım oldu. Başka yerde azınlıkta kaldı bolşevikler. Bazı ülkelerde KP'ler sendikaların devrimci kanadı temelinde, sendikaların anarşik sendikaliste kanadından geçitli politik-kültürel grupların birleşmesi, hatta kooperatiflerin temelinde oluştu. Optimal bir yol yoktur. Her yolun avantajları ve dezavantajları vardır. Bazı ülkelerde legal, bazı ülkelerde illegal. Mogollar'da, bazı ülkelerde burjuva partilerinden önce bazı ülkelerde burjuva partilerinden sonra oluştu.

İşçi hareketinin disiplinli, sabırlı, malzeme vatkan vs. gibi özellikleri partide de yansır.

Bazı durumlarda partiler iç dinamikin sonucu oluşur. Örneğin Rusya'da. Gerçi Lenin diğer ülkelerdeki uluslararası deneyimi gözünde tuttu. Başka ülkelerde ise ile ilgili olarak etkenin?ktobr ve Komintern'in etkisiyle kuruldu.

Lenin, "kominterna KP'yi yukardan kurma çabasıydı." Bütün bu yönleri dikkate alarak KP'lerin sonut durumunu analiz etmek gerekiyor. Soru: Partide (PKP Ünitesi) aydlıklar işçiler arasındaki uyumsuzluk ve sa nedeni, nasıl giderilecektir?

Soru: Niçin analiz, politika piyasası ve uygulama için nasıl bir yapı ve anlayış değişikliği gerekiyor?

Soru: Bu Lenin'e parti ülkesinin ta rtışılması çerçevesinde ne ifade ediyor?

Soru: Çelik çarlığındaki partisi onaylıyoruz. Onlarca çelik çarlığındeki partileri oluşturma. Bu onayıstan çok zarar gördük. Yayınlı, geniş, Marksizm çerçevesinde değişik görüşlerin yer aldığı, kararların oybirliği ile alınmadığı, azınlığa da tütükSEL haklar tanınan bir parti ünitesi yapıyoruz.

Cevap: Gerçek devrimci bir politik parti için gerekli bir unsuru sa hıpsi ve saçılık unsuruna. Yakovlev de "geniden eseri unsuru" politikeye sahi getirmeliwig" dedi. İnsanca ilişkiler oluşturmak için bu da gerekli. Yoksa saçıci ciddilik bazen bölünmeleri ko-
laylaştırmak, Bu öylektiktir. Dünyada her olgunun farklı yanları vardır. Ve her insan bunlara kendine göre ifade eder. Brejnev döneminde her karar oybirliği ile alınır. Ama yoğunluk kararları benim senesem.

27. Kongrenin program konisyonunda galıktan. Konisyon 6 milyon mektup geldi. Henen hemen hepsi giindi "perestroyka" dediğimiz politikadan yanaydı.

Ana parti yapasındaki monolitik enlazıgımız nedeniyle bu sunuluk politikaya yanıtlanamıştır o zamana kadar. Stalin Döneminde ancak bir kaç kişi espiri yapabiliyordu. Büyük bir nüfus için çok az bir sayı. Azıx panfilanda azınlık hakları hükümete yanıtlıyor. Orneğin Hacaristan'da, böyle bir konu tartışıldı ve galiba onaylandı. FKP'de de son birkaç kongrede KK'ya "yenileyiciler"in temsilcisi ieri seçilmektedir.

Karar çoğuluk tarafından alınıyor. Ama öznlük da kendi görüslerini propaganda edebilir. Yalnız çoğulukun aldığı karara göre pratik uygulanaya katılmalıdır. Her Uye kendi Üsnel motifleriyle partiye girer. Herkesin politik yarzının olusuna özellikleri kendine Üzgür. Bunları parti galıqazında dikkate almak gereklidir. FKP'ye göre konito sekreterine büyük bir rol düşüyor. Herkes veteren king iyiyeşilik. Genel politika oluşturma ve seleştirmeye herkesin özel varını belirlemek.

KP içinde fraksiyonların olusması mu daha tahlikedir, yoksa cok savda KP'lerin olusması mu?

İngiltere'de 4, İspanya'da 12 KP var, Fihlandiya'da 3 (basallaşanla giderse 4) KP. Bir yerde durmak gerekiyor. Xeni ÖrgütSEL birimler arasak laşım. Hem partinin birliliğini saflayacak, hem değişik gruplara olannak saflayacak. Burun pratikte nazıl cüsülecegi bütün partilerde tartışılıyor.

İtalya'da sorun nazıl tartışılmıyor? İtalya'da genel sekreterin görüşlerini kabul etmeyenler neden aynı parti kurma ihtiyacını duymadılar? Parti Üyeleri İngiltere KP'den daha çok olduğu halde İtalya'da partide bülümne olmadı.

Partililik duygusuna dikkat etmek gereklidir. Bazi ülkelerde bu sayıflamaktır. Bu komünistlerin ideolojik olarak sayız oldukları anlatmaya gelmiyor. Kapitalist toplumda kollektif yaşamın bunalmayıla da ilgili olabilir Bireyselliğin unesinin artmasıyla da ilgili olabilir. Buna dikkat etmek gereklidir. Komünistler toplum yaşamasından kopmamalıdır.

Parti Örgütlerinde kardesce bir ic yasamın olusması da bu a- ğıdan Üsnem tagiyor. Bunun icin değişik koğulların yaratılması gere- kip.

İtalya'da İKP'yi parçalama denemeleri oldu. İtalyanlar sıcak kanlı ve heyecanlı insanlardır. Bu nedenle daha kolay parçalanır diye düşünülebilir. Ama partililik duygusu onlarda ağır bastı.

Lenin'in parti teorisini tarihsel koşullar içinde ele almak la zim. Rusya'nın tarihsel koşulları büyüydü. "Türdeşlik" Szallisi Örneğin "köylük komünleri" olgusuya bağlıydı. Bütünsellik konususunun önemlidir. Ama Örneğin illegal koşullarda Lenin'in partisi Stalin'deninden daha sık kongre topluyordu.

Stalin döneminde daha politika oluşturulmadan önce monistik olusumu vardı.

Lenin, savag nedeniyle kongreyi ancak 3 ay erteledi. 19. Parti Kongresi ise 14 yıl aradan sonra yapıldı.

Parti teorisinin Stalinci anlayışı olmustu. Dialektik statik anlayıştan ayri tutnak lazum.

Parti anlayışını bin Stalin'in güdükleriyle okuyorduk. Lenin büyük bir arayış içindeydi. Görüşleri sürekli bir hareket içindeydi. Koşullar değişince süratle değişiyordu. Parti teorisi, partinin politikasına hizmet etmelidir. Parti teorisi parti politikasıyla birlikte değişir. Örneğin Lenin, 1. Dünya Savaşı başladığında zaman "İşçi sınıfı partisinin örgütlenmesi değişmeli"dir. Nasıl bilmiyorum ana değişimelidir" diyordu.

Cezayir Sosyalist Ünî partisi, Lübnan KP komütter kullanıyor. illegal koşullarda. Batı Avrupa'da bir çok parti bunu kullanıyor. Bu gâlige FKP çok iyi örgütüyor.

"İllüalaranamam işçi hareketi binici bankası" neden kurulmasın? (Konüntern ise tek yanlış enformasyon veriyor ve başka partileri -Yalnız Yugoslavya değil- sürekli eleştiriyyordu.) Enformasyonu sırasıyla elde etmek gereklidir.

Kapitalizmin hızlı gelişmesi, hızlı alternatifler oluşturma sorununu gündeme getiriyor. Burada tekellerden daha becerikli ve yaratıcı olmak gerekiyor.

Fransa'da işçiler ve aydanlar arasında ıggidüsel olarak bir güvensizlik yalnız KP içinde değil. Fransa dışında, herhangi bir kapitalist ülkede işçilerin % 80'i kendilerini işçi olarak görür. Fransa'da ise işçiler kendi durumlarından onur duyu rırar ve kendilerini aydanlardan üstün görürler. Ama buna rağmen yine de KP'nin aydanlar arasında güclü bir etkisi vardır.

Demokratik Merkeziyetçilik Sorunu

Lenin: "demokratik merkeziyetçilik bütün ülke içinde ortak bir politika olusturulması ve tüm ülke içinde yerel Özellikleri dikkate alarak uygulanmak için gerekli prosedür."

"Partinin esas faaliyeti politika oluşturma ve uygulanması" anlayışından hareket ediyor Lenin. Bölgesel Özellikleri bütünsel çerçevede dikkate almayı amaçlıyor.

Biz demokratik merkeziyetçiliği partitike içinde kullanıyoruz, halbuki ilk planda da faaliye te yinelik bir ilkedir. Her ÜrgütSEL ilkeyi politikaya arac olarak anlamak gereklidir. Politika kütüyse hiç bi ÜrgütSEL biçimde bu açıgi i kapatamayız. Belki ilke verine yünten denek daha iyi. Her ÜrgütSEL yöntemi politikaya uygunluk açısından değerlendirmeliyiz. Eskiden söyle düşünüldüm. "Ürgüt sarsımas bir ilkedir ve onu eleştirmek bile olağanlı değildir." Araç, nötrlerini pratikle sınınsakla olur. Bu hem doğru biçimleri bulmaya hem de geliştirmeye yardımcı olur.

Soru: Demokratik merkeziyetçilik hem politika için yarındır, hem de Ürgüt içi ilişkiler sistemidir.

Cevap: Sorun bu sistemi nasıl gerçekleştirmek olağanlıdır? Hangi yöntemle

Soru: SKEP nasıl daha yetkinleşcektir?

Cevap: 1905'de Lenin bının parti söyle bir genel kurmayıdır ki yılınlar tarafından yanlışları düzeltilemektedir, eğitilmektedir" demiştir. O dönemde yılınların eğitim düzeyi daha da geriydi. "Bütün iktidar Sovyetlere" belgisinin bir işlevi de yılınların partisi eğitmesine olanak vermescidir.

İlke olarak yılınları tarihin yaratıcı olarak görüyorsak onların politik deneyiminden öğrenmek gerekiyor.

SKEP'in Çalışmasının ÜrgütSEL ve İdeolojik Yanları

Parti çalışmalarının yeni biçimlerini arayış süreci var. Özelliklik ideolojik çalışmalarının yeni biçimleri aranıyor. En büyük zorluklar burada çıkarıyor.

Xeni çalışma biçimlerini halk üretiyor. Pugkin meydandasında Sunogin halk canlı tartışmalar yürütüyor.

Soir parti komitesinde görüşünü söyledi: Niye parti yöneticileri bu meydandaki tartışmalara katılmıyor? Katılıyorsa neden görüşünü söylemiyor? Ya korkuyor ya utanıyor. Parti komitesinin görüşünü yansıtmasa diye çekiniyorsa, orada yer almaya hakkı yoktur."10-15 dakikalık

Dakikalık konuşma tarzlarına alışmanız lazımlı. Mitinglerde daha fazla konuşma olanağa yoktur. Halk başka görüşler de duymak istiyor.

İlgingin bir ideolojik durum oluşuyor. Eski dozmalar yıkılıyor. Yeni görüşler henuz olunamıyor. Batı literatürü ise hazırlıklı ve her konuda idrilişler ileri sürüyor.

En acımasız durundaki öğretmenler Orta Avrupa tarihi, parti tarihi öğretmenleridir.

"İzin galisne biçimleriniz de sizinkilere (Batı Ülkelerindeki komünistlere) benzemey e bağlıyor.

ilk değiştirmeniz gereken şey, konuşma stilinizdir. "Törensel konuşma" usulunu bırakmanız gerekiyor."

Marks ve Engels'in "Franz von Sickingen" drama üzerine bir yazışması var. Lukasz'ın de bu yazışma üzerine gizel bir galisnizi var. Marks ve Engels "Devrin her zaman bir drama ve trajedidir. Günkü tarihin akışı bozuluyor (trajedi) Bu süreç geçtiğine ve boğuşuna ile gergeleşiyor (drama)

Devrin hiç bir zaman kulağa hoşgelen bir türkü değildir. Bir drama ve trajedidir. (Nedenleri ayrı bir konu)

Anti-komünizm literatürü soruyu hep bize karışın bu şekilde keyfli. Hocaların bir kısmı da "Yani prestroyka trajedinidir?" diye sordu. ÜK aparatının yarısı atılıyordu. Bu onları için bir trajedidir. Ekonomide de çok trajedik gelişmeler oluşuyor. Ülkede genel ulusal bunalım oluştu. Ama bu yalnız devrimci durumu için bir göstergesi değildir. Genel politik ulusul bunalım, 1. Dünya savaşı sırasında Rusya'da oluştu. Lenin: Bu bunalımdan çıkış yolunun hangi varyantları vardır? diye soruyordu. Herhangi bir politik durumda bir çok varyant vardır. Yalnız bunun varyantları batılı politika olmasın.

Lenin 1917'de devrim için üç varyant üngürüyordu.

1- Ya devrimin zaferi, eğer böyle olursa taktik söyle olmaliydi:

2- Ya devrimin venilecisi, taktik...

3- Ya da uzlaşma taktik...

Başka bir partinin başında n'cu olay geçti:

Ülkede demokrasi hareketi yükseliyordu. Parti illegalden çıkıştı. Harekete katıldı. Polis bunu hesaplıyor. Partiye saldarıyor ve çok büyük zarar veriyor.

1) Askeri diktatörlük: Askeri diktatörlük gelirse bunalımdan çıkmak olacaklardır. Bu, halk yığınlarının sırtından bunalımı gösnecik enlemine gelir.

2- İdari (administratif) bürokratik varyant Üstten devrin varyantı.

Her Üstten devrimin Özellikleri vardır:

- 1- DÜŞÜKLİMLER zamanın be karandan umuyor. Devrinin nitelik taşıyor. Ama zaman olsakları her zaman sınırsız değildir. Reformların belirli bir sürede gerçekleşmesi gerektir.
- 2- Üstten yapılacak devrimin fikirleri zaman içinde garantiiliyor. Devlet aygatının filtresinden geçerken değişiyor.
- 3- Gelişkiler hiç bir zaman sonuna kadar güzilmiyor.
- 4- Devrimci olumsuzlukları devrimin olumsuzlukları da vardır. Bu yolu seçeneklerin buları da bilmesi gerektir. Varolan sistemin alışkanlıklarının açılması gerekiyor.

Toplumaın keskin bir ayırmasını beraberinde getiriyor.

Lenin: Biz iç savaş partisiydik diyor. Devrim her zaman katoplunda, kamusasmaya, ku tuclasmaya beraberinde getiren bir güçtür.

Perestroyka, hem üstten devrimci Ünlmleri, hem devrimci decisimleri hem reformcu decisimlerle birleştiriliyor. Muhalefetteyken reformları reddediyorduk eskiden. İktidara geçtikten sonra reformlara yaklaşımımız değişiyordu, iç savaş partisinden iç savaş partisi ne düşüyorduk. Tersine karşılık devrinciler t plunu ayırtırmaya çalışıylardı. 1985 yılında 3 yılda herçeyi değiştireceğimizi sanıyorduk. Şimdi daha 3-4 yıl çok zor gelecek diyoruz.

Radikal fikirleri sulandırma çabaları vardır. Bunlar reformcu yünitealerle bağlı girişimlerdir.

Her büyük devrin büyük bir umut dalgası yerrtıyor. Ardından hayal karaklılığı geliyor, du gülük, kayıtsızlık geliyor. Sunu kırnak lagıma. "Perestroyka"bagladiği zaman bis aydınlar çok memnunduk. Seniğ yağınlar ise gelmeye iüsdan ve ihtiyaç naddeleri açısından değerlendiriyor. Bu açıdan bakırsa,

Uzun süreli planlar ve uzun sürede elinecek sonuçlar söz konusu-dur. Ektebr devrimi derhal sonuc getirdi ve yanına desteklendi.

Reel dñüşüklüler zihinlerin durumunu etkileyen dñüşümlerdir. Ekonomik Ünlmler bu nedenle yüksek düzeyde politik anlamı olan Ünlmlerdir.

Eski ve yeni çalışma bireyleri sindi yarınca yarın Parti ekonominin yaşamına sahte simgelerini克服inek Sancı taşıyor. Eski yaşamına mühkemle etmeneli diyoruz, ana mecburen ediyor, çünkü yoksa gark döngöyecekti.

Bugün ayrımının sahte simgelerini克服inek Sancı taşıyor. 1917'de iki kamp vardı, bu kampsassa sevgisin sonuna kadar kaldı. "Asıl karıştırıcı bürokratlardır, yeni idari alanda çalışan 17 mil-

"yon" diyen bir yoldaş var. Ama bu mücadele çok hassas bir nitelik taşıyor. Her yaşamızda her kararımızda küçük açıklar bulunabilir. Bürokratlar böyle yönetmelikler çıkarmayı başlıyorlar ki bu açıkları kendi işlerine gelecek gibi kapatıyorlar. "İşletmeler yasası" da böyle delindi bazı yerlerde işletmelere % 100 devlet siparişi öngören bir yönetmelik çıkarıyor. Kalite, verimlilik, Üzünettim, muhasebe temelinde finansman vb. güme gidiyor. Şimdi % 60'ı geçemeydiye bir sınır keyacağınız. Ama karmaşık durum var. Enerji, hammadde % 60 için veriliyor. İşletmeler ise % 100 istiyor. Kooperatifler yasasını alalım. Koope ratiflerin yaygınlaşmasını üngörtüyordu. Ama sonra Maliye Bakanlığı bir yönetmelik çıkararak bu yasayı bloke etti.

Ama şimdi 17 milyon insanı yok mu edelim? Hepsi partili. Kurye, şoför, daktilocu vs. 15 milyonu zaten işletmelerde çalışıyor. Toplumu onlara karşı nasıl ajite edeceğini?

"Nina" şöyle koyuyor sorunu: "İlerici ulu slar var gerici ullular var."

Stalinciler ve anti-Stalinciler diye ayırma önerisi geliyor, bazı iyi niyetli yoldaşlarda n.

Stalin Üzerine efsaneler var. "Onun döneminde rüştü yoktu, fiyatlar düşüktü, asayiş berkameldi vb." Bu masallar nasıl türetiliyor?

Biz Kuruşçev'in XX. Kongrede okuduğu raporu dinledik. Bu rapor hala ba sılmadı. Genç kuşakların bilgisi yok.

Stalin efsanesine sarılma, varolan liderle çatmanın içimi olmuştu. Örneğin Brejnev'in karşısına Stalin imajı alternatif olarak ortaya çıkarıyordu. Güçlü bir liderle tepinme ihtiyacı küçük burjuva yağınlarda vardır. Diktatörlüğün sınıfsal özünü ve sosyal tabanını karıştırmamanız lazım. Stalin'i öven genç bir delikanlıyla ben de konuştım. Ruzan'da modern pantalon diken 5 kişilik bir kooperatif kurmuş. Mallarını pazarlayabiliyor. Yüksek Sovyet'e de kendini kabul ettirmeyi başarmış. Geceinin ilk yarısında Stalin'i övdü, ikinci yarısında girişimeğini anlattı. Mitoloji bilincine göre Stalinci, ama real süreçlere giremeyecekti.

Bu nedenle Gorbaçov "perestroyka temelinde birlesmek" belgisini ileri sürüyor.

Perestreykaya gerçekten karşı olanları ayıklama talesine de Gorbaçov ka rsi çıkmıştır. "Biz bu insanları durgunluğun döneminde nasıl elde ettiğimizi göre değerlendirememeyiz. Bu dönemde aktif mi, pasif mi buğa göre değerlendirelim ve tutum alalım" diyor.

Burada SBSK'ın eski deneyimine de başvurmak yararlı olur. 1903 yılında Bolgevik partisi kuruldu. Ürgütçel koruda enigozuluklar ortaya çıktı. Tüzüğün 1. maddesi üzerine tartışmalar çıktı. 1905'de devrin başladı. 2 yıl önceki tartışmalar eskiniği. Şimdi Ünemli olan tutum devrine karşı tutundur. Devrin yenilgiye uğradı. Ana sorun: Partiyi korunak ya da korumanek sorunu oldu.

Plehanov ayaklanması ka rıadya. Bu konuda Lenin'e karşıydı. Ana şimdi aynı safta yer almıyorlardı.

1. Dünya savası başladı. Ana sorun savasa karşı tutundu. Dikkili soruları karşı tutum eskiniği. Her durum kendi sorularına çakamıyordu. Bu sorular bölünme ve ayrılmış nedeni oluyordu. Lenin hiç bir zaman birliği soyut olarak ele almadı. Sosyal sorunları üneminde birlik ve svrılık kararını verdi.

19. Konferans bir platform verdi. İnsanların tutumlarını bu platform temelinde değerlendirmek gerektir. Bu nedenle süreç yavaş gidiyor. Ana sahte sınırlara göre değerlendirmeye yapmak Onem taşıyor.

Geniş yığınsal hareket bağladığı za an agresya kaçınılmazdır. Daha radikal ve daha zayıflı kesimler olacaktır. Reformcu ve devrimci yöntemler birleştiği zaman bu daha da kaçınılmaz olacaktır. Böyle bir efsane var. Daha radikal güçleri Yeltsin, daha zayıflı güçleri Gorbaçov yönetiyor. Binaların yayılma mekanizması var. PS'nun her toplantısına uzmanlar da çağrılır. Bündan bir kez yâl Önce durum söyleydi: Gündeme yüzlerce soru var. İhtiyaç bir insan oturumu yönetiyor. Tartışma çıktı za sorun erteleniyor. Şimdi aynı uzmanlar toplantılarında tartışıldığını görüyorlar. Tartışma sonucu bazen sorular yine erteleniyor, ama ulaşma olamadığı için. Eskiiden bîde yalnız iki lider vardı. Lenin ve son lider.

Soru: Ya Andrapov?

Andrapov hakkında da yaygın efsane var. Birinin büyük bir reform projesi var. Başka birisi ise rüştü olan bir bakkalı tutuklatıyor. İkincisi ha ikında efsane yâylar. 20 milyon savâta Oldu. Kollektivizasyon, baskilar dönenindekiler de aynı. Geniş yığınlar arasında soruların ancak sert yöntemlerle çözüleceği görüldü yayıldı.

Yasalarla herseyin çözülebileceği inancı yayılıyor. Ornejin böyle öneriler yapılıyor: Öyle bir yasa olupturnalı ki perestroika dan geri dönmemi yasaklasın. Ya da Öyle bir devlet yapısı olsun ki kişiye tapma kültürünü ortadan kaldırısan.

Bâz sorularla yasalarla çözülmeyen. Belirli bir hukuk bilinci-

nin, politik kültürün gelişmesi gereklidir.

Demokratik kurumlar işlenmeye çalışıyor. Kaçınılmaz olarak yağınların Üst bilinci ortamaya bağlıyor. Birin politikayı hiç düşünmeyenler şimdi gelecek üzerinde düşünmeye başlıyorlar. Burada partinin görevi gündeme geliyor.

Hic olmasından burjuva demokrasisi olmasa daha iyidir. (Bibette devletin halka yabancılığının gibi birçok sorunu çözemediğini biliyoruz

Herhangi bir parti alternatif suندu zaman varolma hakkına sahip oluyor. Yıginların kendi örgütlenmesi ortaya çıkıyor. Formal olmayan ve pilar oluşuyor.

Litvanya Halk cephesinin örgütlenmesi oluyor. Milliyetçi bir eğilim tehlikesi ortaya çıkıyor. Parti bu hareketin başına geçiyor.

Herhangi yeni bir örgütlenme oluşuyor. Süregler sizin yanınızdan ekip geçiyor. Siz seyirci kalıyorsunuz.

Yeni bir örgütlenme yapısı ortaya çıkıyor: "Solidarnos" bu örgütü eleştiriyor. O zaman örgüt partinin konusunda yerini alıyor. Antikomünist eğilimlerin ocağı ha lana geliyor.

Tecrübeli kovboy ata iyi biner, kecan elirinin bosuna geçen ve yay çizerek sürüyü açıla götürür.

Partiye, yöneticilere çok eleştiri geliyor. Ama bu stürci parti bağlandı. Bagında yer almıyor.

Yeni durum oluyor. Yeni analiz gerekiyor. Yeni politika gerekiyor. Yeni örgüt bicimi gerekiyor. Yeni gelişen bicimleri gerekiyor. Bunları bulmakta geç kalıyorum. Genellikle KP'lerin yarılışı bu oluyor. Lenin: 1905 devrimi bağlayıcı. Parti hemen devrimin başına geçiyor.

Litvanya halk cephesinin kongresi oldu. "Bis SB'ne istiyerek girdik. Bizi ıgal ettiler" diyorlardı. 1. Sekreteri eleştiriyorlardı.

Sı Uzgullükleri var:

Tek halktan oluşan bir cumhuriyet. Katolik kilisesinin etkisi çok. Kongrenin başlamasından 2 gün önce birinci sekreter değişti. Yeni sekreter ha lk cephesini peygünden sürüklemesini bildi.

Soru: Kooperatif mülkiyetle tarım sorununu çözmenizi.

Cevap: Halk mülkiyetinin birimlenmesi bisin için önem taşıyor. Önemli olan mülkiyete yabancılaşma ortadan kaldırılmaktır. Siz tarım sorununu böyle çözmemi düşünenizdir. Tarife, mülkiyete karşı tutumu değiştirmeyi anlıyoruz.

Spekülatörlerle karşı geniş tepki var. (Riga pazarı) Kooperatifler her alanda mühemməl girişimler oluşturuyor.

Soru: Şimdi kolhozlar kooperatife mi dönüsecek?

Cevap: Kolhozlar şimdi kooperatiflerin köylerine kavuşmak istiyorlar. Çöküllü kolhozlar sanayi-tarım bakanlığının direktifleriyle ağır serkesi-

28

yetçi bir sisteme göre çalışıyorlar.

Soru: Ligagevle ilgili soru.

Cevap: 1) Emperyalist kapitalist ülkelerle ilişkinin sıkı olusmaması

2) Perestroykanın devrim olması. Ü.i dönüştürülmesi, gibi sorular tartışılıyordu yönetimde.

İnsanlar mülkiyeti ne ölçüde benimsediler? Ne ölçüde yabancılarda?

Perestroyka insanları yeniden üretim araçlarının mülk sahibi yapıyorsa o zaman devrim olmuş olur ancak.

"Büçimsel toplumsallaşma" ile "gerçek toplumsallaşma" arasındaki fark Lenin, millileştirmeyi radikal bir reform olarak görüyordu.

Prusya'dagenelevlerin kemulaştırılması projesiyle Engels alay ederdi.

Millileştirme kendi başına sosyalist bir dönüşüm değildir. İktidarın karakterine bağlıdır. Emekçileri iktidara yaklastırıcı yaklastırmadığı önemlidir.

İktidar sorunu hep mülkiyet sorunuyla bağlıydı. Millileştirme, 20. yy'da yalnız iktidara gelmeye değil yönetime katılmaya da bağlı oldu. Millileştirme ancak büçimsel toplumsallaşmadır. Fili toplumsallaşma ise yönetimeye katılma ile gerçekleşir.

Yugoslavya'daki durumu analiz ettik. Bu ülkede ekonominin yanısıra gerçekleştirilmiş köklü politik değişiklikler olmadı.

Onun için perestroykanın ana halkası politik reformdur. Ve bu reforma partiden başlamak gerekiyordu. Eylül plenumu buna yanıt verdi. Partide dumrumun değişmesi gerektiğini herkes biliyordu. Ama sorunu elle tutamıyorlardı.

Sivastopol'da ve Krasnoyarsk'daki halkın tepkisini görünce Gorbaçov aniden partide değişiklik kararını gündeme getirdi. Daha önce de böyle kararlar alınmıştı, ama havada kalmıştı.

Lenin'in "Sovyet iktidarının acil görevleri" yaptırdan:

Tarihte öyle dönemler oluyor ki sınıfın çıkarlarını diktatörlük temsil eder. İktidarın yoğunlaşma derecesi ne kadarsa baba ndan o kadar geniş kontrol olmalıdır. Öyle ki tek kişinin yetkileri halka karşı dönüşmesin. Biçak nedir? Katılın elinde cinayet aracı. Cerrahın elinde hayat aracı. Geçiş dönemi için:

Hem eski hem yeni yöntemler bir arada kullanılmaktadır. Bu yalnızca geçiş dönemi için haklı görülebilir.

Soru: Yelsin niye harcandı?

Cevap: Gorbaçov, parlak fikirli kişileri ve demokrat davranışları olan kişileri etrafında topluyor. Onlarla çalışmayı seviyor. Yelsin sempatik ve parlak fikirli bir kişi. Ama sorun o kadar basit değil. Sanatçılara konuşuyor şimdi. Sempati topluyor. Ama neden sekreterken konuşmadı? Lenin: "Yönetimin her üyesi kendi görüşüne sahip ol-

"nala" diyordu. Gorbaçov, Yelsin'e "bekle" dedi. Ama Yelsin istifasını MK'ya getirdi. Ve Ligçev'u eleştirdi. Plenum ise Yelsin'i eleştirdi. Gorbaçov, plenuma Yelsin'den istifasını geri almasını birkaç kez iste-
tti. Yelsin ırkılındı PB'dan. Kendi istemile gitte. Omu MK Uye-
si olarak tutruk için bakanın yakını Uzel bir görev verdiler. Yalnızca
MK Üyesi olarak kalabilisin diye. Bunun Urneği yok. Konferansta komu-
na fırçası verildi. Yapı işleri bakanlığında da kendini göstermemiyor.
Ama yineliyorum çok sevaplı yoldaşım. Belki omu için fazla şart
eleştiriyyorum.

Soru: Medvedev nasıl bir yoldaş?

Cevap: Her alandaki yoldaşların farklı görgülerini oluyor.

Baş ilişkiler alanlarında: İmparyalizme tavır verip vermeye sorunu gürcü-
leri ayırtırıyor.

Akademisi alanında: Ekonomisinin Allisoncasında pazarın yeri ve rolü zo-
rumu ayrıntıya noktasız oldu. Neta-para ilişkileri yanları ve kargı-
ları enflasyon. Ligçev bu konuda kesin tutum aldı. Pasaran kendili-
ğinden emin kargı çıktı. Ağabeyyan çok kesin pazar yanlısı.
Medvedev greceli olarak neta-para ilişkileri yanısı. Sosyal Silinde:
Akademisi rektörüğünü yaptı. Üçlü bir insandır. Silde adamlar.
Soru: Bu gelişmenin sonucunda nasıl bir insan tipi ortaya çıksın?
Ben bireysel bir insan tipi olupacak diye korkuyorum.

Cevap: Nao elbiseleri giyip komin kurmak bisce kollektivizm değil.
İnsana hitap etmeyen parti, politik alanda delege kazançlı çakanaz. Arap-
lar söyle diyor: Sınıf savcısını için Marksizm iyidir. Ama insan ruhu
için kusur dahi iyidir. İste Marksizmi bu duruma düşürdük.

İki kooperatif silyoneriyle tanıştım. Mafia kurnagalar. Sihir-
altında harç toplayan geteler vardı. Bu sorunun bir ucu, Buniyanın
sonu bolu, Buniyanı çözceğiz. Kooperatif giren diğerlerinin durumu
nedir? 1000-2000 ruble kazanıyorlar. Ama otomobil, ev satın alamaz.
Asıl neden nedir onun kooperatifte girmesine yol açan? Asıri merkeziye-
gi plan, bürokratik sisten onun yaratıcılığını öldürüyor. Tanamen
Putin bir çalışma hayatına girmek isteniyor. Para için girenler de
var elbette kooperatif. Kooperatifleri mi kaçırmak lasın, yok sa-
spekulatörler için gelene yollarını mı kapatmak lasın?

benim: "Güçümün her bir bigimi yelektirilabilir" Bünden ne sonuç çı-
karıyorum? Daha önce bizi bulmak ve söylestirmek için herkuller re-
sultan çok çok.

1921 yılında partide benzer bir durum oldu. Önce askersel konusunu eleştirmeye başladık. Lenin'e bir nektar geldi. "eden kırı çançırılar ortaya döküyorsunuz?" Lenin: "Yeni politika, önceki dönemi anamızca enaz eden ve eleştiren politikadır" geçmişte olup bitenleri tanımadan yeni yolu bulmaya, Corbacov'a Krasnoyarsk'da bir aydan sonra. "Gelişmiş sosyalizm mi, gelişmekte olan sosyalizm mi?" Corbacov, "İlgileneniz tek sorun bu mu?" diye yanıtladı. Arap Ülkelerinin devrineleri, Ulkenin sonut toplumsal yaşamını bilmeyorlar. İşçi hareketinde yeni çalışma biçimleri, yeni örgütlenme biçimleri nedir bilmeyorlar. Devrinin ulusal demokratik mi halk demokratik mi, olduğunu tartışıyorlar. O zaman Vietnam gibi yapısınlar. Ulusal demokratik halk devrimi desinler. Duvur kağıtına yenilene konusuna gelince, sorun odayı gizelleştirmek değil, sosyalizmin akibetidir. Ya herkesin gelmek isteyecisi bir sosyalizm kuracağız, ya da Berlin dahil tüm sozialist sistem duvarla çevireceğiz.

Parestroyka çerçevesinde ekonomik reformun sorunları
 Halk artıktır konusulan programların yegane geçirileşmesini ve durumun iyileşmesini bekliyor. Hatta etkilerinin olmasa olduğu ileri sürüiliyor. Fiat politikası nasıl gerçekleştirilecek? Uzun Pavlov gazetecilerle konuşurken hep esneklerin desteklenmesi gereğinden söz ediyordu. Gazetecilerin soruya sorular: "Eğer fiyatlar artmıyorsa neden esneklerin desteklenmesi gerekiyor?" Eger fiyat artığı, fiat reformünün temeli olacaksa, bu sozialist sistemin temelini de tehlikeye atabilir. Ekonomik reforma bu boyutlarıyla tartışılıyor.

1- Sozialist dönyülerin, sozialist devrinin tarihsel-santikal değerlisi

2- Parestroyka koşullarında silahde eden güçlerin ekonomik çatıları
 3- Ekonomik reformun gerçekleştirilemesi için gerekli Şekiller

Geçen yıl Oktobur'un yıldönümünde parestroymayı, ekonomik reformu, devrinin devamlı olarak değerlendirildi. Yine aynı göründüğün, ama durum devamlı değişiyor. Ekonomik reform devrinin dolayısıyla deva mührinden bir süre önce geçtiyor.

Lenin: "Sovyet hukukunun eni görevleri" nde iki dönemden sözetti.
 a-Bütçeviyi sınırladıktıncı b- Üretim ve eserin toplumsallaştırılması
 2. Lenin, bunun peki daha kapsamlı bir görev olduğunu belirtiyordu.
 iktidara gelin proletarya tekllerinden ekonomiyi yönetmeyi şremeliydi.
 a-İktidarı b-fili, gerçek toplumsallaştırma. Kapitalizmin gelişmesi
temelinde eserin toplumsallaşması. Syle bir düzeye varıyo ki her tek-

poldik hem görülmeli olerek sosyalist üretimin temeli hâvirlanıyor. Filosoflar bir turnasız yapıyorlar: Sosyalisin olgunlaşması nadî. Ün keşiflerinden söz ediliyor. Oysa kapitalinin varlığı keşiflerindeki sosyal-ekonomik Umekoşullarından söz etmek gerekir. Stalin bile bu keşiflerin tam hamriamadığını kabul ediyordu. "Eski kapitalist toplum içinde hezen hezen basır olan Ukoşullardan söz ediyordu. Lenin "kontinenz+Seyyet iktidarı+ elektrikleşme" diye tanımlıyordu. Bir de şu tanımı buldu: Komünizm= Seyyet iktidarı+ trüstler(Üretimin toplumsallaşmasının en üst biçimini olarak) Gerçek, filili toplumsallaşma devrin içinde çok geri kaldıktı. Ne pahalıya olursa olsun han ve ddeleri işletecek ve sanayii geliştirmek sorundaydı. Stalin'in ols "gelik" olmasaydı belki OS olmazdı. Çimento, desir-gelik, ve, bakanlıklar vardı. Ekonomiün dalları eGeyinde binli sanayileşme politikası uygulandı. Suyaşa bize bunun yararlı olduğunu, Sevgâ sonrası dâlin budakla dev bir sanayileşme sistemi kuruldu. 700 bakanlık vardı. Bu sisteminin göre ekonominin püntümünde her dal her bakanlık kendini için ne üreteceğini, ne kadar üreteceğini kendisi belirliyordu. "sosyalist keşiflerinde "federal bâlumâglîk" vardı. Bu sistem gereğince pazar, yeni üretimin ekonomik olup olmadığını belirleyen kâtasız devreden saklayordu. Çısaş üreticilerinin kapitalizmdeves sosyaliyade durumunu kurgulayınalar. Çısaş üreticileri devlete mal satıyor, Ama dopesle deliyor. Halk ise memur değil. "apitalizmde ise eGzecî malîk sahibiçe hezen bundan sonuc çıkarır. Üretimin artışı hâzır düşmeye bağlıydı. Brejnev o zaman kalite 5 yılı ilan ederken denisti. O da olsa. Geltirler düşmeye bağlıydı. Bakanlar ekonomist deñildi. Üyendis kafayıyla düşmüyorlardı. Üretimin ekonomik yesmini deñil teknolojik yesmini biliyorlardı. 27. Kongre raporunda Gerbaçev'un verdiği râbolar verimliliğin ne kadar düşük olduğunu çarpıcı olarak ortaya koymuştu. Parti tarihinde ilk defa komulan hedeflere ulaşılamadığı aşıkca ifade edildi. Bu analiz temelinde "hâsiatname stratejisi" şınildi. Hâsiatname stratejisinde asıl olan ortagın niçinliği değil niteliğidir.

- 1- Artış nereden elde edildi? Kaynağı nedir? Üzer yeri makinalar diğer dan getirilmesine bu ekstensif üretimdir.
- 2- "u artış toplunda king yarayaonk?
- 3- Artış hangi kalite dâneyinde gerçekleşiyor?

İndi teknik ya varolan teknik degerindedir ama daha çok üretim esâfliyardu. Veya varolan teknikten daha ucusdur ama aynı üretimi negliyorlarsınız.

Perestroyka ve karşılığı derin ekonomik nedenlere dayanıyor. Politik nedenlerle karşı çekenlerin da çatıları varır görüktedir. Bu birliğün bir micodeledir.

Kap.lli. ve I. bölümlü ilk yarısını kabul ettiğ, ikinci yarısını standık. Pİntler ekonomik olarak belirlemiyordur. Ben bakanlık "ekonomik normlar" belirliyordu. Fİatlari kendi dalana göre belirliyordu. "Ekonomik" olarak deñil, "hiyerarşik" olarak belirleniyordu fİatlari: Zepeden aşağıya. Poterin arkasında ne vattı? Niçin bilminizdi? Va bilerek istemiyordu. Merke Kapitalin I. cildi "Deger du l'kedular gibidir tutulacak yeri yoktur" Niçin bekârlar da bu dul kadınla karşılaşmak bile istemiyordu. İşletmeler yasaçanın tartışılmasına katılmak istedim. Pravda yasaca basmadı. Her işletme bağımsız nete üreticisidir. Sence ekonominin ana halkası konfİnalar olmalıdır, işletmeler bu kombinelerin halkalarına haline gelmelidir. İşletmelerin ekonominin temel birini oluşturduğu 19. YY görüldür. Nasıl sonuç verdi bu yasa: Her işletme kârına kendi biriktirmeye başladı. "Ülkət fİatla düzük siktarde üretimin yanındaki tek tek işletmelerin pâkarına oluyordu. Ekonominin dört parti var deniyor" 4 o" Hepsî "o" ile bağlıyor.

-finansmanının kendi çözümü

-kendi harcamalarını kendi karşılaması

-Büyümeliç Unerklik, Üz yonetim.

-gelime planım kendi yapması

Kasa yürürlüğe konunca işletmeler % 100 devlet sİparişleri çar yapıldı. Böylece anag tersine dündü. Bilimsel Teknik Devrim bilimsel bilgi hiyerarşisi gerektiriyor, ahpap çevugluk değil. Fabrika müdürülerini şeçim sisteminde buna dikkat etmek gerekiyor. Eski sistem yabancılaşmaya gittiği gibi.

1- İşletmenin yñstasına katılmadan dışlanma

Ana şindi de henis formel bir katılım var ancak planın tartışılmasına ikt alt düzeye belii bir katılım oluyor.

2- Ürünlerin doktumunda da yabancılık ortaya çıktı.

"Sürekli Uygunluk gerekiyor" bu çok Ünəli fikir perestroyka için. Her ıppiye en az 2-3 yıllık Üniversite eğitimi lazıma. Şindi patrol Uretisine (hamamâdeye) göre değil (gri naddeye) beyin faaliyetine göre düzey belirleniyor.

"Harcamalar artmaktadır. 5 yıllık planı kurtaralım" deniyor. Aslında

"balonlukları kurtaralım" denek istiyorlar. "Perestroyka ençak fİatlari iki katı artırılarsa gerçekleşebilir" diyenleri isteniyorum, yok keskin bir sorundur. "Perestroyka fİat engelini aşabilecek mi? başlıklı bir yasa çıktı.

Fiat artığını Ünlerek nüfusun nü? Benimcovet. Ama tekelci veçalar
oligopolik veçalar gerekli.

Perestroika ile raydan yürüyor. Ekonomik reform, politik sistemin
reformu, parti改革.

Fikirler insanların beynine ve yüreğine yinelik olursa radikal
olur. Radikal olursa yalanları sarar ve nadir giice dondurur. Daha da
gerindir. Robot deñildir. Bunu söylemeyecez.

"Maklumat stratejisi" 2000 yılına kadar düşündürdü. Bu
programlar daha usul süreblir. Perestroika ise 90'lı yılların ilk
yarısında gerçekleştürdü.

-Ekonominin yuvarlanan改革

-Maliye alanının yeniden düzenlenmesi.

-Fiat sisteminin改革

Bilişsel Teknik Devrimin taliplerini gerçekleştireme, kaynak tasarrufu
ve, entansif teknoloji, geniş çapta otomotivleşme, konfliktürkçe,...
Bu temelde kuskuza üretimi yenilenmelidir. (Makinaların عمر 21 yıl
bu fazla) (Yilda % 2'lik yenilenece hizmini var. Bu iki kat artmalıdır
e n an.)

Demografik nüreçler de sorum keskinleştiriyor. Geçen 5 yıl içinde
de 12 milyon kişi mi isgeli, bu 5 yılda 3 milyon. Diderek yılda
2,5 milyona oturacak. Sor big demografik durum var.

Sıvasta 20 milyon insan kaybetti. Stalin döneminde 7 milyon di-
yerdi ama eslinde 20 milyondur kayıp. Savaşı dene sonraki kugakla-
rı da olumsuz etkiliyor. Oesük 510ml yilnaktır. Yaç ortalaması düş-
tu. Yeni kuşak bilyon nüfuslu kurmak isteniyor. (Kazakistan, Orta Asya
Moldavya hariç)

Soru: Degerin ne olduğu bilinmekte, nasıl (ister işletme, ister
kombina bazında isterse ülke çapında olum) planlama ve projeksiyon
yapılabilir. Deger yasası nasıl işlenmelidir sosyalizmede?

Cevap: "arkadı yasallığı göre, değer bu meta için toplumsal gereklili
oluc eylek belirleniyor. Ayra işletme değil koabinalar dene ve-
risklidir. Üretim için ne kadar yatırım gereklidir? Bu sorun, diller
arası bu kurulabilirse daha kolay çözülebilir. Alita dene kolay
bir kooperasyon gerçekleştirilebilir. Kuruluk dol düzeyinde deñili ülke
arasında olmalıdır. Diller arasında ortaklaşmak. Kendi ihtiyaçlarının
iki katı, ana kalitesis gelik üretiyoruz. ABD'yi nicelikte geça-
mek hedefi bulunduğu için bu duruma gelindi.

Perestroika'nın iyice düzünlendeden başlattık. Şimdi yeni sorular
çıkmıyor. Meto-para ilişkileri söz konusu olduğu için bu sistemin bil-
linen anaclarına

tün araçlarını öğrenmeliyiz. Maliye, ticaret yöntem ve biçimlerini öğrenmeniz gereklidir. Askerlik ve propaganda alanındaki başarılarınızın ekonomi alanında gösteremiyorsunuz. Lenin: "Dünya devrimi üzerine esas etkini ekonomik politikanızla yapmalısınız" diyor. I. Kongrede. Ve ilginç bir biçimde devan ediyor: "Burjuazi hizmet sayılıklarınıza ve düşüncelerinize diveniyor."

Soru: Ya ıssızlığı göze almak lâzım, ya da diğer yöntemler hakkında milyonlarca soru işaretti çıkmıyor.

Cevap: "az bilin adamları ıssızlığı göze almak gerektiğini savunuyor. Onlara göre ıssızlık bir kamçı gibi teşvik edici olacaktı. Ama bu söyliliğin yenilgisi aniamına gelir. Öte yandan zaten yeni teknünün uygulanmasıyla birlikte bu sorunun çözümü gündeme geliyor. Ürnek'in tek tek işletme müdürlülerine ısgılı fazlasına ıgyeri bulma sorumluluğu konuyuktur. Bu yeni teknolojiyi engelleyen bir eğilimi ortaya çıkarıyor. Öte yandan ıggıcının değeri yüksek diye bazı işletmeler ıggıcını saklıyor. İleriye dönük manevra olsanızı olsun diye. Fene ıssızlık sosyalizm için bir yaralı değildir. Planlamamız yetkinleştirilmesiyle çözülebiliriz diye düşünüyorum. ıssızlığın olumunu tam istihdam olarak tanımlıyoruz. Şimdi "efektif istihdam", "esnek istihdam" kavramlarını kullanıyoruz.

Soru: Askeri sanayi ne olacak?

Ferestroykanın gerçekleştirileceğini çerçevesinde sivil üretimin görevleri de verildi bu işletmelere. Ana bu dönüştürme kolay bir iş değil. Askersel elektronik sanayii kolhoşların siparişlerine yönelik zordur. Genel olarak endüstriyi askersel raylardan sivil raylara oturtmak zordur.

Soru: Cetve Programı: ikinci aşama: "İnajinesyon" değil, mutlu azınlığın yaşamı. Birinci aşama: "değer yasası" değil, ihtiyaçların sıralanıp planlanması, ona göre üretilmesi, dağıtılmazı süskonusu.

Değer yasası belli bir derecede gerekli olabilir. Ana yalnız değer yasası gerekli olursa konüsmeye nasıl geçilecek? Yabancılaşmadan nasıl kurtulunacak? Beşer, enar kooperatifleserek mi? Sanayide de yönetimine katılarak mı? Üz yönetimle mi? Yugoslavya'da belki ıggiler yabancılaşmadan kurtuldu ama ekonomi ugurumun eğindedir. Serun üretime daha yaratıcı katılmaya gerçekleştirmek diye düşünüyorum. Değer yasasıyla bir tür pazar ekonomisi oluyor. "ombina düzeyinde de olsa. Planlama ile bazı dilseltneher yapılacek. Sosyalizm: Sosyalist iktidar+ konsernler

"kapitalizm: Burjuva iktidarı+konsernler

Ana bu konsernler temelinde yalnız tek bir üst yapı olabilir. Sosyalizmdeki konsernlerdeki ıggiler nasıl bilinglenip koşullarını isteyecekler?

Cevap: insanın aynı zamanda kültürel eğitimi gerekiyor. Yalnız zaddi de-

gal, anıvarı istiyolların da karşılıklı olarak ortaklaşa. Çok yankılu inançları çok farklı şeyleşirler. Gerçekten de hiperurgial olumsuzluğu, Nihilist şeyleşme temelinde, ama unnevi şeyleşmeler esas önallığıdır. Bir şeyleşme değil, bir çok tıpkı boyaca deejecen dir deşer yesesi. Matku, Engels'in düşündüğü bu sorunu. Deşer konumundan geriye "ic sanan ekonomisi" nihaiğının yalnızkıdır. "İşitiliyi salıtlıraak iştir" şeyleşme sorbest sanan ortaklaşır. Bilgi temelinde esek sağırlı olacakmış, ekonomik kavramlarla alımcıcaza katılır bilgi temelinde olmakadar. Yeneticin katılımına esnek şeyleşeri bulunurular. Artınlık sisteminde gari dümleme engel insanların bilgi ve kültür düzeyini olacakmış. Ama eskişinin deşerliliği bir yünde, şeyleşmenin zırzakları başka bir yünde olabilir. Bize zırzaklı politikaların yürümesi doneğindan varız, Ama size aktarım istedığınızda bu deneyim deşildir.

Sosyalizm ve sivilizasyon şeyleşmeleri

Parasroyka, sosyalizm enləşmə sorunuya bağlıdır. Hesil bir sosyalizm oluburdu? Neden parasroyka şeyleşti? Hesil mi - sosyalizm istiyorurdu ki? Sosyalizmin "statist" veya "Stalinişt modeli" sosyalizm de devletin önceliğini oluşturur. "Der für militäret" enləşmə. Sovetçi şeyleşmeler "virdeslik" "iktidarına több" nüfuzlu. Kişiye tapma saflığına ortaya çatır. Üretim arşalarının topluvalılaştırılması ve buna uyum bir politik sistemi. Bu da başları "kigla konfınsı" ya da "çarptırılmış kişi - la konfınsı" diyorlar. İnanın Stalin'in enli formallında en alt sınırladı. Noktalırmada hiss videsydi. Ama Uta yandan insan hisserine büküt mühümles veriliyordu.

Vadıda sosyalizm şeyleşmeleri eğitilmekten söz ediliyorum ana kapitalist nüfusute gəzdir. Nüfusute deşil, sosyalizm şeyleşmelerinde eğitilmekten söz ediliyorum. Ekonomik alanın yanından düşenlenmesi ve tüm politik sistemden a demokratikliyorum. Ekonomik alanın, yönetim aydınlarının, iş itti organlarının, neşam sisteminin, kültür alanının demokratiklegesinden söz edilir. Vroncov, "Der Spiegel'e" toplumun yeni sıktır, silahlı durum" en bütün kazançlarından dedi. Narkotik bir "koxiu sendromu" varız. Yeni toplumalı sistemin verdiği hasılardan ne ölçüde gururcu altındadır? Bister, yaşlıların içeri aşıqlı teleplerdən ne ölçüde geride buluyor? "Anti - liginden gelme surbatlar, yaşlılardan vorilen emlakçıları yaxınlıqda,

toplusal hayatı gelişmeleri yansıtıyor. Zamanında "1991-Kıylı-asker sovyetleri" vardı. Bugün de "yeni toplusal hareketlerin", "formal olmayan ıraklıların" olduğunu görüyoruz.

Ekonominin içindenki demokratikleşme: İmekçi konseyleri, yöneticileri olsa da haklarına sahiptir. Şu ya da bu yöneticiyi görevden alma hakları da vardır. 1/3'ü işçilerden, 1/3'ü personelden, 1/3'ü toplusal örgüt temsilcilerinden oluyor. İdari yönetim tarzı o kadar içine sismik ki yeni olusan yasalarda bile yer almıyor. İkililik normlarında ilişkilerde, tüm sistemin yasalarında vardır. İdari komuta sisteminin den korunmak çok zor oluyor. Yeni uygulamalarda üstten dayatılarak gergaklegebiliyor. İşçilerin kendilerini reel olarak iktidarı sahibi hissetmeleri çok zor. Sovyetler bile böyle hissedemiyor.

Sıradı iki sistemin yanına varıldığı bir dönem yaşıyoruz. "İdari komuta sistemi" ile "Üyenetim" yanına yaşıyor. Bakanlıkların siparişleri % 50'ye kadar ölçülür. Kooperatiflerin gelişmesi ummadıktan sonra oldu. Speküasyon, karts tipi ıraklı ortaya çıktı. Oysa kooperatifler milyoner oldu. Oysa kooperatiflerin leninci bir anlayışla gelişmesi gerekiyor. Yabancılığının açılması sağlanıyor. Toprağı kiralama biçimini yeni olusan bir biçimdir. 20 ekim'de MK'da bir toplantı oldu. Kolhoz ve Sovhosların tonsilcileri katıldılar. Girişimciliğin geliştirilmesinin yolları tartışıldı.

Eski den aydınlar hesaba katılmıyordu. Kapitalizmde de ya burjuva ya işçi sınıfına ait olarak ele alınıyordu. Oysa daha karmaşıkta durum. Kujaklar arası iletişimde kültürün işlevi var. Aydınların toplumun manevi yapısını oluşturmada önemli bir işlevi var. İsmailov Park'ında sorgulanan eserler traktörlerle parçalanmıştı Brejnev döneminde. Bilimler Akademisi, "Bilimler Bakanlığımı" dönüştürüdü. Bize konumuzun doğrultusunu göster, yeter deniyordu. Alternatif düşünce, varyantlı düşünce istenmiyordu.

Bu durunda sosyalizmin çökiciliği kalıcılaşmış artik. Tenelli bir onarım gerekiyordu. Süzkonusu yeni bir sosyalizm anlayışıdır. Eski tanımlamaları son vermek, yaratıcı yaklaşımlar, alternatif anla-

yagliar bulmak gerekiyor. Einstein'in fikirlerini de klasik fiziği bilmeden alınamayın, ikonların tabakalarını kazayoruz şindi Lenin'in yaklaşımını günzeitigine çıkarabilmek için. Kişi kültürü sadece 1922 yılından itibaren olumaya başladı. Lenin'in sekreteri Potiva, Stalin'in muhibiri durumuna gelmişti. Lenin de dün yadan yalıtlannıstı, Lenin'in son mektuplarından kanuyundan gizlenmesi Stalin, Rykov, Buhaçin ve daha bazilarının insasıyla desteklendi. Lenin'in sekretörünü içeren Pravda'ya bir kopka olarak basmak ve Lenin'e müsterek önerisi de yapıldı. Bu önerii kabul edilmedi ama hizmetin bir adımı atılmıştı. "ikon" gibi bir Lenin Kültü oluşturuldu. Lenin'in ideelerinin miselenleştirilmesinin Rus gelenekleriyle ilişkisi yoktu. Krupskaya buna karşıydı. Diğerleri de. Daha mütevazi bir mezar istiyorlardı. Lenin'in fikirleri değiştirildi. Çünkü, "hasta olduğu için böyle konusuyor" dendi. Stalin dönemini baştan aşağı bir deformasyondur. Bu sosyalizmin hımenist ösünden geri çekilmeydir. Perestroyka, etkif ve hımenist bir sosyalizm anlayışıdır. Stalin ve Brejnev döneminin birbirinin devamıdır. Krusçev bir ara dönemdir. Krusçev yaram söylemler aldı. Kendisi de bazı guglara katılmıştı. (Moskova, Ukrayna parti komitelerinin suçlarina) Nikoyan'a hiç dokunmadı. Ayaktı kurtmak istedi, ama aygit onu yuttu. İktidarın 3 merkezi vardı. Her merkezin etrafında bürokratik kabuklar oluşmuştu. Toplam 18 milyon bürokrat var. Bürokratik sosyalizm dönlüğü sistemi. Kişiye tapşanın söz ettik. MK'de halkın bilinc düzeyi de dikkate alınıyordu. Yalnız lütfen dayatılmıs değildi. Halkta da yithecticileri tanıtmaktı ihtiyaç vardı. Yaşlılar da hizmet hazırladı. Çaran resmini indirip Lenin'in resmini asıyorlardı. 70 yıl sonra çok kolay eleştiri yapmak olsaklardır.

Bu tespilde Lenin öldükten sonra da Stalin'in restuları çok yaşınaştırdı.

Perestroyka'nın bir kaynağı da sosyalist ülkelerin pratigidir. Her görüşten koğanistler bize lasın. Dogaçılık görüşler de gerekiyor. Görüşleri sınızak gerekiyor. Gerçekler geliştirmek gerekiyor. Komünist hareketin gelişmesinde yeni bir çağın oluguyor. Gramsci'nin mirasına yeniden başvurmak gerekiyor. Kusinen de bu konuları ele almıştı. Burlatski de bu konularda yazmıştır. Toplumumuza insanlığın geliştiridiği tüm değerler temelinde geliştirmek istiyoruz. Bazı yazarlar "şimdi" erken sosyalizm" dönemini yaşıyoruz, bazıları da "erken sosyalizmden gelişmiş sosyalizme geçiş" döneminde yaşıyoruz" diyorlar. Artık kimse gelişmiş sosyalizmi kurmuş olduğunu iddia etmiyor. Elegtiel bir yaklaşımla tespit doğrultusunu devam ettirmeyi ve hımenist bir sosyalizmi kurmayı amaçlıyoruz.

İktidara karşı bir yabancılılaşma oluşmuştur. "Eşitlikçi" anlayıştan memnun olanlar da vardır. "Menur zihniyetçi" bazı uzmanlar geçici olarak bir "ıçsizlik orduyu" gereklidir diyorlar. İşçiler yeniden kalifiye olup yeni bir ıcte çağışıncaya kadar. Şimdi de "Ürtülü içsizlik" var. İki işçinin yapabileceğii işi Uç işgi yapıyor,

Burjuva demokracisinin sınıfal karakteri nettir. Burjuva yasaları ve anayasasının eksikliklerini biliyoruz. Ama bu, belirli demokrasi biçimlerinin kalıcı olmasını ortadan kaldırılmaz. Burjuva demokrasisine karşı tutumumuz yalnızca olumsuz olmamalıdır. Kasanımları vardır. Sınıf mücadeleleri sonucunda elde edilmişdir. İnsan kültürünün bu kazanımlarına sahip çıkmalıyız. Perestroika daha yüksek bir uygarlık düzeyine işaretir. Eskiden "BİYY süreççi geçicidir, sosyalizm 20 yıl sonra üstün gelecektir"diye bahiyorduk. Ümmü kabul etmemeliyiz ki, BİYY çok uzun bir süreyi kapsayacaktır.

Sosyalizm ve kapitalizm paralel olarak geligenez. Binalar insan uygarlığının temelinde gelişiyolar. Bu konusu olan kurguların birliğidir. Konverjans'tan söz etmiyorum. Bir yazarınız, "Konverjans da gelişmenin genel yesallığıdır" diyor. En azından yeni bir biçimde ele alımlıysak konverjansı, "a realistik etkileşim ve ıktiriği çerçevesinde bir gelişme vardır".

Sınıfal çatırlar ile genel insancıkçıları birbirini düşüyor. Burada beyaz lekeler çoktur. Bilim ile karşı karşıyayız. Sekerlije düşmemeliyiz.

Geleneksel封建 sisteme uydurulmuştu. Gelenekler üzerinde yükselen bir deformasyon vardır. Yelsin, terasının iki kefesine birden basıyor. Yelsin, Stalin'in "temizleme" anlayışının prototipi idi. Fihen karşı tarafın okmagine yaşı sürüyor. Mantıksal olarak bürokrasi ile bütün legecektir. Üte yandan işçilerle, halkla ilişkileri sıkıdır.

Baltik devşiriyetlerinde ortaya çıkan cepheler ilging bir bigindir. İçlerinde mülkiyetçi, anti-sosyalist eğilimler de var, ama komünistler de vardır.

Formel olmayan Ürgütleri küçünenemek gerekiyor. Eklejik, kültürel vb. Ürgütler, 20'nin üstündeki genelik bu Ürgütlerde daha aktiftir. 30 yaşına kadar olan gençler ailelerinden yardım görürler. (% 80'i) 50 yaşına kadar olanların % 50'si yardım görürler.

Devrimci bir durum var mı? Madem perestroika devrinin, o zaman devrimci durum var. "Formel olmayan Ürgütler" çok geniş bir nozaktır. Çok değişik değer arayışları içindedirler. "Panyat" (hafızal Derneği) antisemit bir dernektir. Moskova armasının üzerindeki adadaki Moskova yıkıldı. Yerine havuz yapıldı. Şimdi yüzme havuzunun nomi Puşkin müzesindeki tablolara zarar veriyor. Stalin döneminde 13. asırdan kalma kılıçlar yıkıldı. Kızıl meydandaki Bazilli de yıkma projesi vardı. Panyat Derneği ıste bu sanat eserine sahip啄ma girişimiyle kitlesel destek buldu.

Ölüm cezasının kaldırılması tartışılmıyor. Bu cezanın insancıl olmadığını ve kaldırılması gerektiğini savunular vardır. Bu konuda gevriilen bir film gösterildi. Şimdi kamuoyu idam cezasının kaldırılmasından yanadır. Kitlelerin günlük bilincinde "bana suçlar için bu ceza haklıdır" görüşü de vardır. Hukukçular da % bu sorunu tartıyorlar.

Soru: Lenin kılıç kaldırılmalıdır.

Cevap: Herçey halkta olusun geleneklere bağlıdır. Her yönetici belirli bir doğrultunun sembolü haline gelir. Sizin farklı bir kültürünüz, farklı bir anlayışınız olduğun için bu dikkatinizi çekiyor. Daha önce Stalin'in heykelleri vardı. Bir sosyalizm insancıl ideallerinin yeniden ortaya çıkışını düşünün. Bir Lenin'ın anlayışıyla kendini arındırıyor. Bir ressamın tablosu söyle: Nessan Lenin'in üzerindeki kireç tabakalarını temizliyor.

Stalin'den sonra Beria, Malenkov, Bulganov'un portreleri gakin. Sonra Krugsov'in. Sonra Brejnev'in. Şimdi ise Lenin'e düşüg bağlıdır. Dinsel bir anlarda söylemıyorum. Bir sembol, bir milli mars, bir bayrak gibi enigma gösterdiğiniz bir ismidir Lenin. Çok karmaşık bir bilinc yanız vardır sorunun. Bu şimdiki bilinci, realiteyi yansıtan bilinci de içeriyor. Stalin dönemi gerçek bilinc ile sahte bilincin içige

geçmecidir. Bir alt bilinc olarak bunu görmemeye yol açıyordu. İnsanlar heyecanla galeniyor, savunuyorlardı. Karmaşık bir bilinc problemidir. M.E ile Lenin'e karşı bir saygı sözleşmesi. Toplumu yeni bir ayanaya etkileştiren etkene karşı saygısızdır bu. Bilin edenlerinin labaratuvarlarında Urneş'in Lenin portreleri yoktur. Politik bir sistem oluşmuştur ve olsa da doğrultusunu eingleleyen UNDERE saygı sözleşmesidir.

Marksizm ve Din Sosyalizm Koşullarında Din Sorunları

Marks: "Hegel felsefesinin eleştirisine Onsöz"

Din analizinde en Önemli yapattır. Engels: "Anti-Dühring lili. BSLÜM Lenin: "Sosyalizm ve din" "icçi partisinin dinc yaklaşımı" gibi yaptılarda var. Hegel'in Felecole ve Hukukun eleştirisine Onsöz'de Marks "Din halkın afyonudur" der. Bu belirleme, dinde toplumsal varoluş ile toplumsal bilinc arasındaki ilişkiye gösteriyor. Toplunda çok derin tükliere sahip olduğumu gösteriyor. Dinin çok Önemli iki yanı olduğunu söylüyor.

1) Varolan gerçekliği onaylamak işleri. Varolan koşulları haklı gösterse. Bu her dende varolan bir Özellikdir. Her dinin bir "eklenecilik" işlevi var. Kurtuluş vs. ideolojik yana.

2) Her dinin var olan gerçeklik bir proteste yani da vardır. Her dinin dinsel bir Utopyacılık yani vardır. Utopik yani vardır. Bu protesto farklı biçimlerde dile getiriliyor. Pasif biçimlerde. Bu hayattan kaçınma gönülük. Ama bunlar eylemler bir protestoya da dönüştürülür. "Kurtuluş" teorisini öngörüyordu sanki Marks. Heretik hareketle dinin bu protesto yanına daha net ifade etmişlerdir. Marksizm Fransız aydınlatmacılık felsefesinden farklıdır. Onlara göre din "aptal ile yalancının karşılaşması"dır. Papazlar yalancı, halk insanlar ise aptalıdır. Bu koşullarda filozoflar aydınlatmacılar geliyor. İnsanın gündeşindeki bağı çözüyorlar. Böylece insan gerçekliği olduğu gibi görmeye başlıyor. Bu filozoflar bir şeyi güs onda bulundurmuyorlar. O da gut Dinin çok derin sosyal tüklieri vardır. Aldatmak insan aldanmak istiyor. Dünyadaki yetersizliklerden din yararılmıyor. Halk Marks "halk yanıkları bu afyonu kendileri yetirtiyorlar" der. Hristiyanlığı halk yanıklarının hareketi ortaya çıkardı. Daha sonra bu afyon toplumu belirli ayaqlara göre ayarlama işlevi görüyor. Afyonu halk yetirtiyor. İdeologlar ünlüendiriyordu. Bu nedenle kısa bir sürede 10,20 hatta 100 yılda dinsel görüşleri ortadan kaldırma olağanı yoktur. Bizi ateistler materyalist dünya görüşünü kısa bir sürede egemen kalmak gibi hayali etti.

Ama derin sosyal kökleri olan din daha direngen çıktı. İlbertte bazı başarılar elde edildi.

Musevilik bugün ulusal bir dindir. Kapalı bir dindir. Başka ulusların temsilcileri bu dine giremez. Ortaçağ'da ise açık bir dindi. Hazer Hanlığı 800 yıl yaşadı. (12. yy'a kadar) Volog ile Don arasında. Çok ulusal ve çok dinli bir devlet. Hem ortodoks, hem islam, hem de Museviler vardı. Egenen çevrelerde musevilik ahr basıyordu. İran'dan ticaret yollarıyla gelmisti. (Ticaret yolları dinlerin yayılma yollarıydı.) Rusya'da kristiyanlık yayıldı. Ruslar, Ukraynalılar, Boyaz Ruslar arasında Ortodoksluk yaygındır. Kafkasya'da, Ermenistan ve Gürcistan'da kristiyanlık 3,4 yy. dan beri yaygındır. Bizans 1000 yıllık tarihiyle bir çok ilkeyi derinden etkiledi.

SS'de dinin güçlenmesinin nedenleri: Dinsel ideooloji dalga dalga seliğiyor. Biçimlerini değiştiriyor. Ama genel olarak Rus ortodoks kilisesinin bunalımından söz edebiliriz. Bir din adamı: "Kanallardan geçen sular gibi kiliseler kopuyor" dedi. Marksistlere göre bunun nedeni dinin halk yığınlarının yüzüyollar boyunca, ölçüde itibardan düşmesidir. Kilise saygınlığımı yitirmiştir.

Özgül bir neden: 1. Petro döneminde kiliseyi yöneten patrik görevden alında, diyanet işlerini yönetecek bir memur atandı. Yani piskopolların seçtiği patrik görevden alınıyor ve 200 yıl bir daha seçilmeyen. Onun yerine bir organ kuruluyor. Kilise büylüğe ekonomik bağımlılığını yitirdi. İstanbul'daki kilise daha Uzak koşullarda çalışabiliyordu. Rus封建 devleti buna izin vermemisti. Din adamlarına göre bu durum dinin etkisini azalttı ve ağır bir durum yarattı. 17. yy'da bu bir bellimeye yol açtı. Muhalef bir ekm olu oku. Onlar baskı altındaydilar. Sibirya'ya ve Doğu bölgelerine kaçıyorlardı. Utopik hayalleri de vardı. Utluluk hayalleri kuruyorlardı. Bu çok da seriflik ilgiklerinden kaçıyorlardı. Devrin arifesinde din bir bunalım içindeydi. Kilise patrılığını ancak 1917'den sonra seçebildi. Kezim 1917'de Tikon Bleyeva yeni patrik seçildi. "Sinod" Patriğe bağlı bir danışma organına dönüştü. Eski gücünü kaybetmiştii. Kerenski döneminde eski sinod gücünü koruyordu. Kerenski eski sinod'un yardımıyla kiliseyi yönetmeye kalkmışdı. Ekim devrininden sonra finansal dinin konumu:

Kilise ilk dönende emekçilerin iktidarını kabul etmedi. Topruk sorunun çözümünü bezenmedi. Kilisenin devrinde 1954 manastırı vardı. (Şimdi 20) Her manastının geniş toprakları vardı. Sovyet iktidarı ilik kararlarından biriyle manastır topraklarını, hımlara vs. el kondu. Kilisenin tepesi bu nedenle devrine karşı düşmanca tutum aldı. Ocak 1918'deki bir kongrede (genel toplantıda) devrinin politikası anandı. Patrik adına yapılan bir konuşmada devrinciler ve tarftarları affare edilmigieldi. Bu açıklanan politik anioni bilyktü. Böylece yeni iktidar tanrıının iktidarı değil şeytanın iktidarı olmuş oluyordu. Bunun sonucu nda, kilisenin taşkınlığı yanıklarla kanla çatışmalar oldu. Bütün bunlar devletin kiliseden ayrılmazı yasasından önce oldu. Ocak 1918'in sonunda yasa çıktı. O günden itibaren din esanları ancak tirdarlardan aldığı destekle ve şelçerek yaşamasını sürdürdüleri. Okul da kiliseden ayrıldı. Devlet okullarında din dersleri yasaklandı. Din herkesin Uzel işi ilan edildi. Anne babası istense çocuklarına dini eğitim verebilirdi. Dini nikah yerine rozu nikah konudu. Kılık belgelerinde "din" sorusu kaldırıldı. Bu yasa laikliğin temelini oluşturdu. Hukukların bir kısmı ateistlerin haklarını koruyan bir yasanın çıkmasını istiyor. Denco-filosof olarak- buna gerek yok.

"Kilisenin politik düşüncesinin evrimi süreci devrinde önce başladı. Devrin ve iç savaş döngüsünde düşmanca tiltum 1921'de iç savaş sona erdi. Enki sınıfların yenilgisini kilise anladı. Yeni iktidarı kabul etme eğilimi başladı. 1925 yılında kilise rosten yeni iktidarı kabul etti. 1925-41 arasında tarafsız bir tutum aldı. 1941'de facist saldıruya karşı kilise yurtsever bir tutum aldı. Tirdarları savaya getirdi. Kilisenin topladığı parayla tanklar yapıldı. İktidarı desteklene konularına geçti.

1971'de kilisenin kongresi: "Komünist kristiyanlık konsepti sönürüyü sanical antagonizmizi eleştiriyor. Komünizmin üstün bir düzен olduğunu kabul ediyor. Emperyalizmi, ırkçılığı, nükleer ülkü, süürgecilığı kannıyor. Kristiyanlık çerçevesinde "sol" konulara geçti. Bazı yönleriyle "Kurtuluş teolojisi" ile aynı, bazı yönleriyle ayrı konum

lar. Kilisenin politik düşüncesinin evrimini gördük. Karşılık konularдан aktif desteklens konularından sol konulara.

"Hayati nükleer tehlikeden koruma" toplantısı yapıldı. Rus Kilisesi diğer dinlerden temsilcileri de çağırıldı.

Soru: Neden köylüler hristiyan deniyor?

Cevap: Hristiyanlık 1000 yıl önce Rusya'ya geldi. Kişef o zaman başkentti. Kalın zenginler arasında değil, halk yoğunları arasında da hızla yayıldı. Bu din Slav kabilelerinin uluslaşmasına yol açtı. Kalın Bizans ile değil Avrupa ile ilişkilerin gelişmesine yol açtı. Kazanı geliştirdi. Böylece köylüler kendilerine hristiyan deneye başladı. Nag, carnav işkenec, basma adetiydi. Gönülük acı çekenin, yeniden dirilişin ve sonucu yaşamam sebebi.

Yatay çizgi: dünya yaça, dikey çizgi: somavi yagası. İlk dini kiliseler Kişef'de değil, Dinyeper'in sağ tarafında yer almıştır. Ermeni mimarisinin izleri var. Rusya'ya ilk gelen din adamlara Bizans milliyetçiliğini getirdiler. Bizans çok ulu bir devletti. Ama "super bir etnos" olduğunu, Üstki uluslar üzerinde. Bu uygun bir milliyetçilik olduğunu. Bu milliyetçiliğin içeriği neydi? Bizans dünyasının merkezi sayılıyordu, ikili iktidar: İmparator ve kilise iktidarı. Dini dogmaları da etkilemiştir. İsa peygamber "insan-tanrı" olan ikili yapına sahiptir. Hem anımsa yok hem de anımlı. Sonra dindo anımsız bir şey yoktur. Topusal bilincin biçimidir din. Felsefeden diliyle ayrılmıyor. Kendine özgü terimler kullanıyor. Bizans milliyetçiliği imparatorun iktidarını tanrılaştırıyordu. İmparator tanrınan yeryüzündeki elçisiydi. Ama aynı zamanda Bizans "super etnos"unun tanrılaştırılması süz konu sudur.

Bizans ortadan kaldırıktan sonra din adamları Rusya'ya gittiler. 1. Roma düştü, 2. Roma düştü, 3. Roma Moskova olacak. 4. Roma olmayacak. Marks'a göre imparatorun tanrılaştırılması fikri Bizans'tan Rusya'ya geçti. Marks'ın "Yunan ayaklanması" yazısı (1,5 sayfalık) bu bakımdan çok ilginçtir. Devlet ile kilise o kadar iç içedir ki, birini Üstkinden ayırmak olmaksızdır. 8. asırdan itibaren Bizanslılar kendilerini Latinlere karşı görmeye başladılar. Papaya karşı Patrik. Birbirlerine "heretik" denmeye başladılar. Bu süreç Frankların devletinin kurulmasıyla bağlıdır.

Bu devlet Polonya, Çekoslovakya'dan Adriyatik denisine kadar yayılmıştır. Bizans milliyetçiliğinin merkezi Athon'dur. (Yunanistan'da) Yunan,

Sarp, Romanyalı, Bulgar ve Rus manastırı kuruldu. Doğu Ortodokslarının merkezi sayıldı. Bu papazların belgisi "Roma papazının şapka sına göre turban daha iyidir" Bu fikir Rusya'yi çok etkiledi."Yani doğu ile yaşayabilir batı ile birlikte yaşanamaz. "Bu görüğün temeli: Alman İmparatorluğunun politik iktidarı ve Katolik Kilisesinin dini iktidarının dayatılmasına karşı çıkmak tutum. Aleksandr Nevski Alman seferini durdurdu. Rusları Altınordu devletinden kurtarmak için Alman generalları Rusya'ya sefer düzenlediler. Aleksandr Nevski Altınordu devletinden yardım aldı. Bizans milliyetçiliği daha sonra değişikliğe uğruyor.

Soru: "Kutsal Rusya" fikri nereden geliyor?

Cevap: Ortodoks carlığın bir fikridir. Bizans'ın düşkünsinden sonra III. İvan'dan başlayarak (Bizans ile akrabaydı) Rusya Ortodoks dininin merkezi ilan edildi. Misyonerlik fikridir. Menianizm, genel bir Hristiyanlık fikridir, Islandsa da vardır. Ama soyut hristiyanlık yoktur. Sonuç bir halk kurtarıcılığı misyonu yükleniyor. Dostoyevski'de var bu fikir. Rus halkı tanrı tarafından ayrıdedilmiş, kurtarıcı bir halktır. Milliyetçilik diyebilirmiyis? Ben evet hem hayır. İçine kpalılık anlamlında hayır. Üzeh olan şeyi daha genel yapmaktadır. Laik görüşler ile dini görüşler arasında ne kadar bağlantılıdır? Biz bazen "dini gördükleri ortada kaldırdık" diye şviniyorum. Ama bu za fikirler ölümsüzdür. Değişikliğe uğruyor ve giysi değiştirmeyecekler ana yoklmuyorlar.

Günümüzde, perestroika koşullarında kilise de aktiflesti. Bu yıl ilk kez Gorbaçov, yani devletin birinci adamı, patriği ve sinod yöneticilerini kabul etti. Kutlama, türben toplantıları devletin yardımıyla gerçekleşti. UNESCO'nun kararı vardı. 1000. yıldönümündü kulturel toplantılarla kutlama kararı vardı. TV geniş olarak verdi. Bazi kalıplardan kurtulmak lazımdır. Dindarlar baba konularda inanmayanlara ürnek olacak davranışlarında bulunuyorlar. İksi içiniyorlar, iyi çalışıyorlar. Sosyalizm inançlınlara inanmayanlara karşı eşit davranışmayı öngörüyor. Herkes için hukuki givenceler yaratıyor. İktidarın bütün olenakları sizin elinizdedir. Dogmatik davranıştanızıza. Sizim ülkemiz ile Polonya arasında büyük farkvar.

Burada çok radikal bir laicizm uygulandı. Çekoslovakya'da Kult ve Bakanlığı aracılığı ile papazlara naaş ve ödeniyordu. Papa üdeyeceğine devlet versin diyorlar. Bizzat devriminiz birçok konuda çok radikal oldu. Gorbaçov din adamlarıyla görüşmesinde Stalin döneminde din adamlarının da terütre kurban gittiğini vurguladı.

20. yy'ın Leonardo da Vinci'si denilen bir din adamı vardı. Matematik-Pisik, Din ve sanat Tarihi profesörüydü. Stalin döneminde Sibirya ya sürüldü. Ve 1943'de öldü. Son yıllarda adından çok söz edilmeye başlandı. Komünistlerin hatası yüzünden şindi
Soru: Polonya'da kiliseye karşı tutumun yanlış mıydı?

Cevap: 1970'lerde dini okul ve üniversiteler vardı. Hristiyanlığın değişik kollarının temsilcileri gelip gitdiyordu. Kilise'nin onlarca matbaası, yüzlerce gazetesi vardı. Başpiskoposun her konuda devletten ayrı görüşü vardı. Hükümete aykırı demeçler veriyordu. Comülka bu duruma ses çakarmamıştı. Böyle olumsuz bir deneyimin temelinde tarihsel ve ızgülükler yatıyor. YüzBILLAR boyunca din adamları halkın kurtuluş mücadeleinin yanında yer almışlardı. Saygılıklarını korumuşlardır. Hitlerle işbirliği yapmadılar, diniş hareketini desteklediler. Şiddiki papayı da Naziler tutuklamıştı. Laiklik demeçti temsilcileri söyle deşerlenirdi. Durumu: "Şiger TV'de ateist propaganda yaparsık çok tepki çekerez" diyorlardı. Her ülkenin kendine ızzı koşullarını dikkate alınak gerektir. KP'nin akıllica davranışları, dindarlarla cephelegmeye değil, onlarla ortak dil bulmayı gerektirir. Ateistlerin çalışma koşulları daha karıncaklılaşıyor. Bu doğru. Ana nasıl bir sonuç çıkarmalıyız. Daha az dogmatik olmalıyız. Demokrasinin geliştiği koşullarda çalışmayı öğrenmeliyiz. İdari bürokratik yöntemlerle çalışmamayız. Bizi şindi gerçeğin tekeline sahip olmaktan vazgeçtiğinizi ilan ediyoruz. Giriş çoğalıcılığı ve diyalog koşullarında çalışmayı öğrenmeliyiz. Gerçek tektir, ama gerçeğin daha zenginleştiği de gerçekdir. Dogmatik olmamalıyız. KP büyük bir senfoni orkestrasını yönetmeyi bilmeliidir. Molotov söylemenelidir.

Soru: Gençlik arasında dinsel görüşlerin yaygınlaşması karşısında ne yapılmalı?

Cevap: Gençlik arasında dinsel görüşlerin yaygınlaşması

Cevap: Belli boşluklarınız, yetersizlikleriniz vardır. Kenitleme değil idari bürokratik yöntemlerle çalışmaya alıştığımızı biliyoruz. Şimdi yeni keşfalar da çalışmaya başlıyoruz.

Ulusal ilişkiler

SB'de ulusal sorunun teorik olarak geliştirilmesi yeterince dikkate alınmadı. Bu genel olarak toplumsal bilimlerin gelişmemesiyle bağlıdır. Bilim adamlarının kafalarında Leninçi doğrultu vardı. Leninçi politikanın 2 tane noktası var:

- 1) Ulus, halk kavramının materyalist anlayışı
- 2) Ulusal sorunun materyalist anlayışı.

Ulus tarihsel gelişmenin bir üründür. Ulusun ana kıstası olarak ekonomik yaşam birliğini belirtiyorlar. Stalin ulusun tanımında bu özellik sayıyordu. Ana Marksistlerden hiçbirini bu ana kıstası, ekonomik yaşam birliğini reddetmedi. Ulusun kavramı SB'de bu düzeye de dondu, kaldı. Bugün ulusun bu tanımlamasının yetersizliği görülmektedir. Onun için sindi teorik olarak ele aldığı sorulardan birisi budur. Uluslar, ulusların oğlunu, ulusların incelemesi...

Ana övüneceğimiz bir sonuc henis yok. Bu ciddi komu üzerinde diğer ülkelerin Marksistleriyle birlikte düşündürüyor. Yalnız akademik değil, politik bir sorundur. İtalyen ve RFransız Marksistlerinin ilgiç çalışma vardır. Ulusal sorun materyalist anlamda nedir? Lenin ulusal çatışmaların kapitalist gelişmeden kaynaklandığını varsayıyordu. Ulusal çatışma sınıf mücadeleinin bir belirtisi olarak bakıyordu. Buradan gakarak kapitalizm çerçevesinde ulusal sorunun çözümünlü olanağınsız görüyordu. Sınıfsal görevlerin ulusal sorulardan daha ağır bastığını söyleyordu. Çok ulusal ülkelerde KP önce sosyal sınıfsal sorunları gözmeли, sonra ulusal soruna el atmaya başladı. Bu sorunda da çalışmalarımız Lenin'in düzeyinde kalmaktır. Çok ulusal devletin kurulmasının ilk aşamalarında bu anlayış güzine egenenoldu. Daha sonra Stalin'in yaklaşımı bu alanda da çarpıtmalara yolaştı. Ulusların arasındaki ilişkiler çatışmasız olacak diye bekliyorduk. Ama bu bekçi politik yanlışlara götürüyor. Bu da uluslararası ilişkilerde daha fazla yanlışlara yol açıyor.

yor. Başka bir sorun ayrı ayrı halkların durumlarıyla ilgilidir. Bugün çözülemeyen sorunları çözmek için galismalıyız. "Rusların sosyo-
jik portresi" kitabını yazdım. 1989'da Rusça çıkacak. Sosyolojik,
psikolojik, etnografik, demografik. Konumca diğer halklar üzerine de
böyle araştırmalar yapmak gerekiyor. Ruslar toplumsal yaşamda önemli
rol oynadıkları için onlardan başladık. Ruslar üzerine uydurulmuş
çok sayıda efsaneler var. Bunların yerine gerçek durumu göstermek ge-
rekiyor.

Sosyal gelişmedeki çapaklık ulusal ilişkilere de yansır. Sosyal
ekonomik hızlı gelişmenin ulusal bilinci hisla geliştirdiğini, ulusal
psikolojik özelliklerini dikkate alındı. Örneğin Azerbaycan'da Ermeni
okulunun açılmasına yalnızca nicelik açısından yaklaştık.

Lenin'in ulusal sorun programının 4 maddesi:

- Halkların kendi yanlarını belirleme hakkı.
- Çok uluslu devlette bu haklara Üzerklik hakkı
- Uluların, halkların eşitliği
- İçti sanıfının örgütlenmesinin enternasyonalist karakteri

Yakında bir plenunda bu sorun ele alınacak.

Soru: Bulgarlar Tır sorununu baskıyla çözdüler. Transilvanya'daki
Macar azınlığa Romanyanın baskı

Çin'de Tibet sorunu

Yugoslavya'daki sorun

Nagorna Karabağ, Baltık sorunu bütün bunlar bizi zor duruma bire-
kiyor. Bence temel etken ekonomik yetersizlik. Ama bunu söylemek de
yetmiyor.

Cevap: Önümüzdeki sorunların tarihsel kökleri vardır. Bu soruluklar
bizi belirli zamanları atlamaya galismanımız bedeliidir. Ama bu sorun-
lar sosyalizmin yanlışlığını göstermiyor.